

توسعه ابنیه
فصلنامه اجتماعی اقتصادی
سال سوم، شماره ۱۱، پاییز ۱۳۹۷، قیمت ۱۵۰۰۰۰ ریال

www.TOSEABNIEH.org

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کرفت
می توان
آری به نفسان

بر فراز بام شهر

شهر از فراز بام هویداست
پاییز، برگ های درختان را
با دست های لرزان اوراق کرده است
چشمش هنوز در پی هر برگ می دود
باران، نوار پهن خیابان را
چون کفش عابرانش، براق کرده است
وز هر دو سوی، حاشیه ی این نوار را
دندان برگ های خزان خورده می جود
...

نادر نادر پور

توسعه ابنیه

فصلنامه اجتماعی اقتصادی

سال سوم، شماره ۱۱، پاییز ۱۳۹۷

فهرست مطالب

بخش تعاون از نگاه آمار	۴	چالش های پیش روی بازار پول	۳۶
وضعیت مدیریت شهری و مسکن در فصل پاییز	۱۰	فرازو نشیب های بازار سرمایه	۴۲
رفتار پاییزی طلا	۱۸	بازار انرژی	۴۶
مدیریت جزیره ای در سازمان ها	۲۲	بررسی بازار فلزات	۵۲
نگاهی به تحولات بازار ارز	۳۰	گفتگو با مدیر عامل محترم شرکت بانیان دژپاد	۵۸

هیات تحریریه

صاحب امتیاز: حامد مهری

مدیر مسئول: شهرام پروین چهرمی

سردبیر: حامد مهری

مدیر اجرایی: رضا شعبان زاده

دبیر گروه اقتصادی: وحید پا افشار

هیات تحریریه: امیر اسماعیل تبریزی - شهرام پروین چهرمی - رسول میرقادری - حمید پرهیزکار - رضا شعبان زاده - سعید پرهیزکار

مشاوران: پرویز جعفری - شهروز معصومی - فرخ مسلمی - رضا ملک - مهدی یاسور عینی - محمدعلی قاسمی - روح الله شمس - علیرضا فراهانی - وحید قاسمی

گرافیکست: مهران جعفرشعار

عکاس: محمد پورقربانعلی

نشانی

آدرس: تهران - شهرک گلستان - بلوار امیر کبیر خیابان گلکام - پلاک ۷ - واحد ۳ تلفن: ۴۴۷۵۵۷۲۴ www.toseabnieh.org

لیتوگرافی و چاپ

چاپخانه آزاده نشانی: تهران - مفتاح جنوبی - مقابل دانشگاه تربیت معلم - پلاک ۸۷ تلفن: ۸۸۲۹۶۳۶

بخش تعاون از نگاه آمار

گروه اجتماعی ■

توسعه اینیه پیشینه تعاون در جهان و ایران

اولین شرکت تعاونی به شکل امروزی در سال ۱۸۴۴ میلادی در شهر راجدیل انگلستان توسط ۲۸ نفر انگلیسی که در یک کارخانه بافندگی کار می کردند تأسیس شد. این شرکت در پی بروز بحران های ناشی از انقلاب صنعتی و حاکمیت سرمایه و سرمایه داری بر ارزش های انسانی تشکیل شد و نظریه و روش های کار آن ها سرمشقی برای تشکیل شرکت های تعاونی در دنیا قرار گرفت.

توسعه انبیه تعاون در جهان و ایران

به منظور ارتقاء و تقویت تعاونی های مستقل و همچنین تسهیل روند توسعه اقتصادی و اجتماعی اعضا در سراسر دنیا، در ۱۹ آگوست ۱۸۹۵ میلادی در کنگره بین المللی تعاون در شهر لندن International Co-operative Alliance یا ICA اتحادیه بین المللی تعاون تأسیس گردید. این اتحادیه اولین بار در سال ۱۹۲۳ میلادی، اولین شنبه ژوئیه را به عنوان روز جهانی تعاون نام گذاری کرد و از آن پس هر سال در کشورهای مختلف برنامه هایی در راستای بالابردن سطح مشارکت مردم و ارتقاء قدرت تعاونی به عنوان یک ابزار موثر برگزار شده است.

همچنین در سال ۱۹۸۹ کمیته بین المللی ارتقاء و پیشرفت تعاونی ها (COPAC) جهت تقویت نقش تعاونی ها در توسعه اقتصادی و اجتماعی تشکیل شد. این کمیته متشکل از بخش امور اجتماعی اقتصادی سازمان ملل متحد، سازمان بین المللی کار، سازمان فائو، اتحادیه بین المللی تعاون و سازمان کشاورزان جهان می باشد.

کمیته بین المللی ارتقاء و پیشرفت تعاونی ها (COPAC) در سال جاری در راستای ارتقاء آمار تعاونی ها پیش نویس دستورالعمل جمع آوری آمار تعاونی ها را به منظور ارائه در بیستمین نشست کنفرانس بین المللی آمارشناسان کار تهیه و تدوین نموده است.

در ایران بطور رسمی اولین شرکت تعاونی روستایی در سال ۱۳۱۴ در منطقه داودآباد گرمسار توسط دولت تشکیل و آغاز به کار کرد. تا سال ۱۳۲۰ سه شرکت تعاونی روستایی با عضویت ۱۰۵۰ کشاورز تشکیل شد ولی به دلایلی همچون دانش ناکافی و نارسایی قوانین نتایج درخشانی از آن ها حاصل نشد. تا سال ۱۳۳۰ تعداد شرکت های تعاونی حدود ۱۰۰ مورد بوده، بعد از تصویب اولین قانون تعاونی در سال ۱۳۳۴ و به دنبال آن بر اساس قانون اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۱ (کشاورزان برای دریافت زمین می بایستی عضو یک تعاونی روستایی می شدند) تعداد تعاونی های روستایی به بیش از ۸ هزار مورد افزایش یافت که بعداً با ادغام برخی از آن ها به تعداد ۳ هزار مورد رسید. پس از سال ۱۳۴۶ که سال تعاون نام گذاری شده بود تعاونی های مصرف، توزیع و... گسترش قابل توجهی یافت. بعد از انقلاب به منظور ایجاد همکاری و کسب توفیق در مسائل اقتصادی و فرهنگی، در اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مطرح و شرح و تفصیل آن در ۱۳ شهریور ۱۳۷۰، به تصویب مجلس رسید و این روز بعنوان روز تعاون نام گذاری شد. با توجه به طرح بخش تعاون در قانون اساسی این بخش از اهمیت بیشتری برخوردار شد بگونه ای که در پایان مرداد ۱۳۹۷ تعداد تعاونی های فعال (در حال بهره برداری و در دست اجرا) به بیش از ۹۰ هزار مورد افزایش یافته است.

جدول ۱: تعداد شاغلان بخش تعاون

منطقه	تعداد تعاونی	تعداد شاغلان بخش تعاون	تعداد کل شاغلان	سهم شاغلان بخش تعاون به کل شاغلان
جهان	۲,۹۳۷,۳۲۳	۲۷۹,۳۹۶,۸۶۷	۲,۹۵۲,۹۲۵,۰۰۰	۹.۴۶
آفریقا	۳۷۵,۳۷۵	۲۲,۳۸۷,۹۷۰	۳۲۶,۳۸۸,۰۰۰	۶.۸۶
آسیا	۲,۱۵۶,۲۱۹	۲۳۵,۲۴۷,۷۲۱	۱,۸۲۷,۲۲۰,۰۰۰	۱۲.۸۷
اقیانوسیه	۲,۳۹۱	۲۲۲,۵۰۹	۱۷,۸۰۷,۰۰۰	۱.۲۵
آمریکا	۱۸۱,۳۷۸	۶,۱۱۶,۰۳۵	۴۵۰,۴۴۳,۰۰۰	۱.۳۶
اروپا	۲۲۱,۹۶۰	۱۵,۴۲۲,۶۳۲	۳۳۱,۰۶۷,۰۰۰	۴.۶۶

Source: COOPERATIVES AND EMPLOYMENT SECOND GLOBAL REPORT ۲۰۱۷ Contribution of cooperatives to decent work in the changing world of work only ۱۵۱ countries included

آمار تعاونی های فعال در ایران

شرح	تعداد تعاونی	اعضا
کل تعاونی های فعال	۹۲۸۹۱	۵۸۶۳۶۵۶۶
تعاونی های سهام عدالت	۳۴۲	۴۹۲۲۶۱۹۳
سایر تعاونی ها	۹۲۵۴۹	۹۴۱۰۳۷۳

مأخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرکز آمار و اطلاعات راهبردی

کشور ایران با توجه به تجارب خوبی که در زمینه ساماندهی، جمع‌آوری و انتشار آمار تعاونی‌ها دارد یکی از اعضای اصلی کارگروه فنی تهیه پیش‌نویس می‌باشد و نتایج کار این کارگروه از طریق سازمان بین‌المللی کار و اتحادیه بین‌المللی تعاون International Co-operative Alliance پس از تصویب در نشست سال ۲۰۱۸ آمارشناسان کار برای عملیاتی شدن به تمام کشورهای عضو ابلاغ خواهد شد.

توسعه اینیه آمار تعاونی‌های فعال در جهان

مطابق دومین گزارش جهانی اشتغال و تعاونی‌ها که با حمایت مالی اتحادیه بین‌المللی تعاون در سال ۲۰۱۷ تهیه و منتشر شده، بر اساس اطلاعات ۱۵۶ کشور جهان تعداد تعاونی‌های موجود در جهان حدود ۳ میلیون مورد با بیش از ۲۷۹ میلیون نفر شاغل می‌باشد (جدول ۱). سهم قابل توجهی از تعاونی‌ها، حدود ۲ میلیون تعاونی با بیش از ۲۳۵ میلیون نفر شاغل مربوط به منطقه آسیا می‌باشد.

همچنانکه از جدول ۱ مشاهده می‌گردد تقریباً ۹,۵ درصد از جمعیت شاغل جهان مربوط به تعاونی‌ها می‌باشد.

بر اساس گزارشات اخذ شده از سامانه آمارهای ثبتی تعاون، تا پایان مرداد ۱۳۹۷ تعداد تعاونی‌های در حال بهره‌برداری و در دست اجرا (بجز تعاونی‌های سهام عدالت) کشور ۹۲۵۴۹ مورد می‌باشد. تعداد کل اعضا ۹۴۱۰۳۷۳ نفر، تعداد اشتغال زایی در این تعاونی‌ها ۱۷۰۸۳۳۸ نفر و سرمایه اولیه حدود ۱۳۷۹۲۹ میلیارد ریال می‌باشد. بیشترین تعداد تعاونی‌های فعال بترتیب مربوط به استان‌های تهران، مازندران و خراسان رضوی و کمترین تعداد به استان‌های قزوین، البرز و خراسان جنوبی اختصاص دارد. (جدول ۱)

توسعه اینیه تعاونی‌های دانش‌بنیان:

از کل تعاونی‌های فعال تا پایان مرداد ۱۳۹۷، تعداد تعاونی‌های دانش‌بنیان فعال در کشور ۱۶۱ تعاونی می‌باشد. تعداد اعضای این تعاونی‌ها در کل کشور ۲۲۸۷ نفر و میزان سرمایه‌گذاری حدود ۱۳۷ میلیارد ریال می‌باشد. میزان اشتغال زایی تعاونی‌های دانش‌بنیان تا این زمان ۲۰۵۵ نفر می‌باشد. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بیشترین تعداد تعاونی‌های دانش‌بنیان فعال به ترتیب به فعالیت‌های صنعت ۶۸ مورد، مستقرات اجاره و فعالیت‌های کسب و کار ۴۷ مورد و کشاورزی، شکار و جنگل‌داری ۱۸ مورد اختصاص دارد. از منظر توزیع استانی بیشترین تعداد تعاونی‌های دانش‌بنیان فعال مربوط به استان یزد ۱۷ تعاونی و کمترین مربوط به استان آذربایجان غربی ۱ تعاونی می‌باشد. در استان‌های ایلام، خراسان شمالی، قزوین، کهگیلویه و بویراحمد و مرکزی هیچ تعاونی دانش‌بنیان ثبت نگردیده است. از منظر اشتغال زایی بیشترین و کمترین میزان اشتغال زایی تعاونی‌های دانش‌بنیان فعال بترتیب به استان‌های آذربایجان شرقی ۲۶۹ نفر و قم ۱۴ نفر اختصاص دارد. (جدول ۱)

جدول ۳- تعداد، اعضا، میزان سرمایه گذاری و اشتغالزایی تعاونی های فعال در حال بهره برداری و در دست اجرا

استان	تعاونی های فعال در حال بهره برداری و در دست اجرا				تعاونی های سهام عدالت				تعاونی های دانش بنیان			
	تعداد	اعضا	سرمایه (میلیون ریال)	اشتغالزایی	تعداد	اعضا	سرمایه (میلیون ریال)	تعداد	اعضا	سرمایه (میلیون ریال)	استان	
کل کشور	۹۲۵۴۹	۹۴۱۰۳۷۳	۱۳۷۹۲۹۰۸۸	۱۷۰۸۳۳۸	۲۳۲	۴۹۲۲۶۱۹۳	۲۶۶,۳۶۰,۶۵۳	۱۶۱	۲۲۸۷	۱۳۶۶۸۶	۲۰۵۵	
آذربایجان شرقی	۴۱۲۶	۳۹۶۷۰۰	۲۳۹۲۲۳۶۸	۶۹۷۵۷	۱۹	۲۸۲۸۳۹۸	۱۵,۱۶۴,۶۴۷	۱۵	۱۲۸	۹۴۸۲	۲۶۹	
آذربایجان غربی	۱۷۳۰	۳۳۱۹۰۵	۲۷۸۰۳۰۱	۲۹۹۷۰	۱۴	۲۲۷۸۹۸۷	۱۲,۰۴۲,۵۷۵	۱	۱۱	۱۱۲۰	۱۸	
اردبیل	۱۷۰۰	۱۰۳۲۲۹	۲۹۸۹۷۴۱	۱۴۳۲۰	۹	۹۸۵۰۵۰	۵,۱۴۷,۲۹۶	۲	۱۷	۱۱	۱۸	
اصفهان	۳۳۶۵	۵۴۱۷۹۴	۲۱۸۱۴۹۸۶	۵۶۱۵۵	۲۲	۲۶۶۶۶۹۵	۱۴,۳۶۵,۸۳۱	۱۰	۶۳۵	۱۶۵۶۴	۱۵۸	
ایلام	۱۹۱۸	۹۶۳۱۸	۳۱۰۳۶۰	۱۵۳۵۵	۷	۱۰۰۳۴۲۴	۵,۴۸۳,۴۴۷	۶	۲۰۱	۲۸۸۸	۱۷۸	
بوشهر	۲۹۱۴	۲۶۲۶۷۴	۱۰۷۰۹۶۰	۵۶۹۷۰	۹	۶۱۱۱۴۲	۳,۳۳۰,۱۶۸	۴	۲۹	۳۰۳۲	۲۶	
تهران	۱۰۵۲۵	۲۰۶۶۳۱۱	۳۸۳۹۵۱۵۰	۵۱۱۲۹۸	۱۱	۴۹۴۹۳۱۶	۲۶,۵۹۵,۶۲۴	۱۲	۲۷۷	۴۳۲۵	۱۶۶	
چهارمحال و بختیاری	۲۸۱۴	۵۳۹۵۳	۳۱۱۷۸۴	۳۲۹۱۸	۶	۷۴۳۶۷۴	۳,۹۲۹,۷۸۵	۲	۴۴	۱۲۲۴	۳۱	
خراسان جنوبی	۱۰۴۶	۱۱۶۱۴۰	۲۶۱۲۹۲	۹۹۱۰	۸	۶۶۹۲۰۵	۳,۶۰۹,۸۸۶	۲	۱۷	۴۹۹	۵۲	
خراسان رضوی	۶۹۸۹	۸۰۱۸۴۸	۳۴۴۲۳۶۴	۱۱۵۳۳۸	۱۹	۳۸۴۳۷۱	۲۱,۷۲۷,۲۴۷	۴	۴۰	۷۳۵	۵۱	
خراسان شمالی	۱۵۱۴	۹۳۵۰۰	۲۶۱۰۴۸	۲۰۰۹۳	۶	۷۳۱۴۳۰	۴,۰۰۱,۹۹۲	۰	۰	۰	۰	
خوزستان	۲۴۳۲	۶۶۰۳۳۹	۴۰۹۰۲۳۷	۸۴۵۳۴	۲۰	۳۱۲۲۷۴۲	۱۶,۸۸۹,۵۰۳	۲	۱۵	۲۴	۱۷	
زنجان	۱۱۱۵	۱۰۶۳۰۲	۸۱۸۲۶۴	۱۳۲۲۹	۷	۷۹۳۳۱۴	۴,۱۷۲,۳۱۷	۸	۶۸	۵۱۵	۱۳۰	
سمنان	۱۰۷۸	۶۲۱۶۹	۵۹۶۱۴۶	۱۴۳۴۹	۵	۳۹۳۲۳۳	۲,۰۹۰,۵۴۲	۷	۵۶	۶۱۱	۴۲	
سیستان و بلوچستان	۲۱۳۳	۱۷۲۷۸۸	۱۶۴۰۰۲۸	۴۶۷۶۰	۱۰	۱۸۰۷۹۱۸	۹,۹۷۸,۰۶۶	۹	۷۲	۴۲۹۰	۱۸۷	
فارس	۵۴۹۶	۴۹۰۳۸۵	۷۳۳۷۶۸۹	۷۳۹۸۹	۳۶	۳۲۲۸۹۲۱	۱۸,۳۵۰,۹۰۳	۱۵	۱۱۸	۲۵۹۲	۱۴۶	
فرا استانی	۴۲	۲۳۴۴۵۱	۱۱۷۰۲۷۸	۳۳۲۵۶	-	-	-	۰	۰	۰	۰	
قزوین	۷۰۲	۹۰۲۷۳	۵۷۷۶۶۴	۸۷۱۳	۵	۷۶۵۵۳۱	۴,۱۵۴,۴۷۳	۰	۰	۰	۰	
قم	۱۰۶۲	۹۶۲۰۹	۹۷۹۶۹۶	۱۱۹۴۴	۱	۶۹۵۲۰۲	۳,۸۱۲,۱۷۵	۳	۲۱	۱۰۱۰۱	۱۴	
کردستان	۱۸۸۰	۱۸۳۲۰۲	۱۳۴۵۱۹۵	۱۶۶۹۴	۹	۱۱۹۶۵۸۳	۶,۵۴۸,۹۸۷	۲	۱۴	۱۱۱	۱۸	
کرمان	۵۰۵۲	۵۰۵۲	۱۷۳۸۸۸۴	۵۵۶۳۳	۱۷	۱۹۲۹۱۱۷	۱۰,۳۰۶,۴۰۶	۵	۳۶	۲۱۳۱۴	۲۹	
کرمانشاه	۲۹۸۰	۲۶۵۵۱۳	۴۴۸۰۶۵	۴۵۴۴۸	۱۴	۱۴۴۵۴۹۷	۷,۷۱۴,۵۰۶	۳	۲۱	۵۷	۲۳	
کهگیلویه و بویراحمد	۲۱۱۶	۴۵۳۵۰	۷۳۷۷۱۸	۲۱۴۱۷	۵	۵۵۳۳۱۷	۳,۰۳۹,۱۹۱	۰	۰	۰	۰	
گلستان	۲۶۲۸	۱۷۸۴۷۶	۵۸۰۷۴۹۸	۲۳۱۹۸	۱۱	۱۲۸۶۵۲۴	۷,۵۹۷,۲۹۴	۷	۵۴	۳۰۹۶	۴۴	
گیلان	۲۶۲۲	۲۱۶۲۱۳	۲۰۹۰۲۲۶	۳۶۲۷۲	۱۶	۱۹۳۳۵۳۵	۱۰,۷۰۹,۰۴۶	۳	۶۳	۴۱	۶۶	
لرستان	۲۸۹۳	۷۵۳۲۵	۷۷۲۲۴۱	۲۷۲۰۵	۹	۱۵۷۷۷۲۰	۸,۵۷۴,۴۰۱	۸	۶۰	۱۰۵	۱۱۵	
مازندران	۷۲۷۰	۳۷۵۵۴۳	۵۴۴۶۱۱۵	۹۸۷۰۸	۱۶	۲۳۶۴۳۰	۱۲,۶۲۷,۸۸۵	۷	۳۹	۲۵۵۶	۶۰	
مرکزی	۲۱۶۳	۱۲۰۵۶۸	۱۵۴۹۳۷۰	۱۹۹۹۶	۱۰	۸۷۶۸۶۱	۴,۹۳۶,۷۲۱	۰	۰	۰	۰	
هرمزگان	۲۹۷۱	۳۴۹۶۴۶	۶۹۱۱۶۵	۷۹۲۰۳	۱۱	۱۰۶۰۸۵۳	۵,۷۷۶,۸۷۳	۳	۲۱	۱۲۷	۱۶	
همدان	۱۱۱۹	۷۱۶۵۴	۳۹۰۰۷۶	۱۲۷۵۸	۸	۱۴۱۶۷۰۹	۷,۵۵۴,۳۵۵	۴	۲۶	۳۰۴۴	۶۴	
یزد	۲۸۶۵۵۹	۳۵۵۸۸۰۵	۳۴۲۷۴	۳۴۲۷۴	۹	۶۳۰۴۴۶	۳,۴۳۱,۹۵۶	۱۷	۱۷۳	۴۸۲۲۵	۱۱۷	

مانند وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرکز آمار و اطلاعات لرعیردی

نوسمه اینیه تعاونی های سهام عدالت:

با توجه به آمار ثبتی و به روز شده سازمان خصوصی سازی تعداد تعاونی های فعال سهام عدالت در کل کشور ۳۴۲ مورد می باشد. تعداد اعضای این تعاونی ها ۴۹۲۲۶۱۹۳ نفر و میزان سرمایه حدود ۲۶۶۳۶۱ میلیارد ریال می باشد. سرانه سرمایه برای اعضای این تعاونی ها حدود ۵ میلیون ریال می باشد. استان های تهران، خراسان رضوی و فارس به ترتیب دارای بیشترین عضو و استان های سمنان، ایلام و کهگیلویه و بویراحمد دارای کمترین عضو می باشند.

جدول ۱- تعداد، اعضا، میزان سرمایه گذاری و اشتغال زایی تعاونی های فعال در حال بهره برداری و در دست اجرا در کشور به تفکیک فعالیت اقتصادی

فعالیت اقتصادی	تعاونی های فعال				تعاونی های دانش بنیان فعال			
	تعداد	اعضا	سرمایه (میلیون ریال)	اشتغالزایی	تعداد	اعضا	سرمایه (میلیون ریال)	اشتغالزایی
کل	۹۲۵۴۹	۹۴۱۰۳۷۳	۱۳۷۹۲۹۰۸۵	۱۷۰۸۳۳۸	۲۲۸۷	۱۳۶۶۸۶	۲۰۵۵	
کشاورزی و شکار و جنگلداری	۲۳۵۸۸	۴۲۹۶۹۱	۳۰۰۸۴۶۱۵	۲۵۱۸۱۱	۳۳۵	۹۳۰۵	۳۷۷	
شیلات	۲۰۹۷	۵۸۰۸۴	۸۲۰۳۹۷	۲۹۴۲۳	۷	۱۱	۷	
استخراج معین	۱۳۸۸	۶۶۵۴۶	۸۶۶۵۲۱	۲۴۶۶۷	۰	۰	۰	
صنعت	۲۰۸۶۰	۳۸۶۴۸۷	۳۸۱۸۳۲۹۶	۲۶۶۸۵۰	۷۰۵	۶۷۷۰۰	۸۱۸	
تامین برق و گاز و آب	۶۹۸	۲۲۸۲۲	۳۳۳۳۵۴	۱۰۷۶۳	۰	۰	۰	
ساختمان	۱۳۰۰۲	۱۶۲۰۹۱۹	۴۸۷۱۵۱۴	۴۱۷۷۶۹	۱۵	۳۰۲	۱۴	
عمده و خرده فروشی و تعمیرات	۸۲۰۸	۵۳۰۳۴۸۵	۴۱۷۹۴۷۱۷	۲۵۴۸۵۰	۲۸	۲۷۹۳	۲۳	
هتل و رستوران	۱۰۹۴	۲۷۹۳۳	۸۲۶۶۴۱	۱۵۰۱۹	۰	۰	۰	
حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات	۴۰۳۹	۲۱۲۵۵۸	۲۸۹۳۸۸۰	۸۱۹۶۱	۷	۱۱	۷	
واسطه گری های مالی	۱۱۷۲	۵۹۸۴۳۲	۱۰۰۵۷۹۳۷	۸۹۹۴۵	۷	۱۱	۱۰	
مستغلات اجاره و فعالیت های کسب و کار	۸۸۰۵	۵۲۹۱۷۳	۴۷۴۹۳۹۱	۱۶۱۰۰۹	۱۰۲۹	۴۹۳۳۸	۵۵۲	
اداره امور عمومی و دفاع و تامین اجتماعی اجباری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
آموزش	۲۲۸۱	۳۵۸۶۴	۲۹۰۹۴۵	۲۵۱۹۲	۱۰۹	۲۲۷۹	۴۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۹۵۹	۲۵۶۳۹	۱۴۲۷۰۸۲	۲۵۷۸۱	۱۴	۱۸	۲۳	
فعالیت های خدمات عمومی و اجتماعی و شخصی	۳۳۳۴	۹۲۳۰۲	۷۱۹۷۸۲	۵۳۰۶۶	۳۱	۱۳۰۹	۷۹	
فعالیت های خانوارهای دارای مستخدم و فعالیت های غیر قابل تفکیک	۶	۴۲	۷۳	۵۷	۰	۰	۰	
سازمان ها و هیئت های برون مرزی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
دفترهای مرکزی	۱۸	۴۰۶	۹۹۵۰	۱۷۵	۰	۰	۰	

ماخذ: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرکز آمار و اطلاعات راهبردی

منبع

اتاق تعاون ایران
عکس همایش تعاونی های برتر ایران و تهران

مقدمه تعاونگران گرامی رادر سیزدهمین جشنواره تعاونی های پرتوسعی گرامی برگزار شد

وضعیت مدیریت شهری و مسکن در فصل پاییز

گروه اقتصادی ■

بخش مسکن در برابر شوک‌های اقتصادی و سیاسی بیش از هر بخش دیگر اقتصاد آسیب می بیند، ناکارآمدی نظام تامین مالی مسکن در ترمیم قدرت خرید گروه‌های متقاضی مسکن، قفل بازار مسکن به حساب می آید و ضرورت تغییر برخی رویکردها از سوی دولت احساس می گردد، این بازار هم قربانی شوک‌های اخیر شد، خانه اولی ها که قرار بود با استفاده از تسهیلات بانکی اقدام به خرید مسکن کنند، دیگر قدرت خرید خود را از دست داده‌اند. این مطالب بخشی از هجدهمین همایش سیاست‌های توسعه مسکن بود. به گزارش بانک مرکزی، این بازار در ۶ ماه اول سال جاری حدود ۶۰ درصد رشد داشته این بدین معنی است که سیاست‌های حمایتی ۵ سال گذشته وزارت راه و شهرسازی فایده ای برای مردم نداشته است، و سهم تسهیلات از قیمت مسکن از ۵۰ درصد به حدود ۲۵ درصد کاهش یافت و تعداد خانوارهای شهری واقع در زیر خط فقر مسکن از ۳۳ درصد در سال ۹۶ به ۳۵ درصد در سال ۹۷ افزایش یافته است.

شاخص توان‌پذیری نیز از ۱۲ سال در سال ۹۲ به ۱۳ سال در سال ۹۶ رسیده بود، یعنی یک شخصی با پس‌انداز کردن تمام درآمدهای خود در چه زمانی قادر به خرید یک واحد مسکونی معمولی خواهد بود. به‌طور قطع این مدت در سال ۹۷ به واسطه جهش قیمت افزایش یافته است. به گزارش بانک مرکزی تعداد معاملات، ارزش معاملات به قیمت ثابت و تعداد پروانه‌های صادره روند کاهشی را نشان می‌دهد، رونق بازار مسکن در اطراف کلان‌شهرها به مقصد اصلی مهاجران، توسعه اسکان غیررسمی و پیچیدگی و گسترش روز افزون اجتماعی و کالبدی حاشیه‌نشینی خواهد بود. این جریان از عدم تقارن جغرافیایی و عدم تقارن متراژ (مقیاس) مسکن در کلان‌شهرها میان عرضه و تقاضا حادث خواهد شد.

حال مسکن خوب نمی‌شود مگر اینکه حال اقتصاد خوب باشد بخش مسکن تابع تحولات و نوسانات سایر بازارها و اقتصاد کلان است، بنابراین سامان‌بخشی به اقتصاد اثر مستقیم بر مسکن دارد، و با قطعیت می‌توان گفت تحولات اخیر بازار مسکن ریشه در تشنج اقتصاد کلان دارد. در بحران‌های پیش آمده اتخاذ سیاست‌های مناسب توسعه مسکن از سوی دولت‌ها بیش از پیش اهمیت خواهد داشت. سیاست گذار با توجه به جهش ۷۰ درصدی قیمت مسکن و افت شدید معاملات افت ساخت‌وساز را پیش بینی می‌کند و بدیهی است که چشم‌انداز بازار مسکن رکودی است، حال احتیاط‌های لازم در سیاست‌گذاری باید مد نظر قرار گیرد.

تسهیلات مسکن چه در بخش خرید و چه در بخش ساخت تنها در بافت‌های فرسوده شارژ خواهد شد تا احتیاطی که لازم است، درباره سیاست‌های اعتباری جدید لحاظ شود. سیاست گذار منابع مالی لازم برای این طرح را از سه محل شامل: وجوه اداره شده از محل صندوق توسعه ملی، خط اعتباری بانک مرکزی و انتشار اوراق رهنی به پشتوانه تسهیلاتی که بانک عامل بخش مسکن تاکنون پرداخت کرده و بازپرداخت آن‌ها طبق روال و به شکل تدریجی در حال انجام است، قابل تامین خواهد کرد. بانک مسکن تاکنون بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت کرده که اگر به پشتوانه این مطالبات، اوراق رهن ثانویه منتشر شود، می‌توان منابع قابل توجهی را به چرخه منابع قابل وام‌دهی شبکه بانکی در بخش مسکن بازگرداند.

در پایان مهر ۹۷ با امضای یک تفاهم سه‌جانبه بین سازمان برنامه و بودجه، وزارت راه و شهرسازی و صندوق توسعه ملی برای اجرای مدل مالی طرح ملی بازآفرینی شهری باز شد. این توافق در راستای اجرای مدل تامین مالی این طرح ملی ویژه پرداخت تسهیلات ارزان قیمت ساخت مسکن در بافت‌های فرسوده به امضا

رسید که فرمان اجرایی طرح ملی بازآفرینی شهری بهمن ماه سال گذشته از سوی رئیس‌جمهور صادر شده اما به دلیل عدم تامین و تخصیص منابع وام ارزان قیمت، تاکنون عملیاتی نشده بود. طبق این مصوبه مقرر گردید: اعتبار ۱۵۰۰ میلیارد تومانی از درآمدهای نفتی (منابع صندوق توسعه ملی) برای پرداخت تسهیلات ارزان قیمت ۹ درصدی در اختیار بانک‌ها قرار بگیرد، همچنین در این قالب توافق شد امسال بانک‌ها مبلغ ۳۲۰۰ میلیارد تومان از منابع خود را صرف این موضوع نمایند. از سوی دیگر دستگاه‌های دولتی متولی خدمات‌رسانی به بافت‌های فرسوده نیز موظف به تامین ۳ هزار میلیارد تومان اعتبار برای نوسازی بافت‌های فرسوده در سال ۹۷ شدند. مجموعه این اعتبارات به‌عنوان سهم دولت از تامین منابع مالی مورد نیاز برای ساخت ۱۰۰ هزار واحد مسکونی

در بافت فرسوده در قالب اجرای طرح ملی بازآفرینی شهری در سال ۹۷ رقمی بیش از ۷ هزار میلیارد تومان از مجموع اعتبارات مورد نیاز برای اجرای این طرح ملی در سال جاری را تامین خواهد کرد. از طریق این تفاهم‌نامه سه‌جانبه تکلیف معوق دولت در برنامه ملی بازآفرینی شهری به منظور اجرای پلان تامین مالی ساخت مسکن در بافت‌های فرسوده طی سال ۹۷، با گذشت ۹ ماه از صدور فرمان اجرای طرح ملی بازآفرینی شهری از سوی رئیس‌جمهور، در ریل اجرا قرار گرفت.

حال مسکن خوب نمی‌شود مگر اینکه حال اقتصاد خوب باشد بخش مسکن تابع تحولات و نوسانات سایر بازارها و اقتصاد کلان است، بنابراین سامان‌بخشی به اقتصاد اثر مستقیم بر مسکن دارد...

نوسه‌اینی کسب تجربه از درس‌های گذشته

زهره صدراعظم نوری رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران از شناسایی ساختمان‌های نایمن و غیراستاندارد با همکاری سازمان آتش‌نشانی خبر داد. و هشدار داد با ساختمان‌های بلندمرتبه متخلف در پایتخت برخورد خواهد شد، وی با اشاره به ضرورت ایمنی بناهای بلند مرتبه در مقابله با حریق عنوان کرد: باید ساز و کارهای لازم برای استاندارد نمودن بنا نیز فراهم شود. این مقام با اشاره به حریق‌های اخیر در تهران عنوان نمود: که این حوادث در ساختمان‌هایی بدون استاندارد و پایان کار رقم خورده که الزام‌های شهرداری و آتش‌نشانی در آن‌ها رعایت نشده است، وی تصریح کرد سازمان آتش‌نشانی بر مجتمع‌های مسکونی، تجاری اداری، چند منظوره، تجاری اداری نظارت و ساختمان‌های نایمن را شناسایی و اخطار داده خواهد شد.

نوسه‌اینی برنامه ۵ ساله پایتخت تدوین شد

شهرداری در اقدامی شایسته ۴۰ مأموریت برای آینده شهر تدوین نمود، برنامه پنج‌ساله شهر تهران سازوکاری ویژه برای «جذب سرمایه‌گذاران، کنترل جمعیت در مناطق اشباع شده، تغییر چهره مناطق کم‌برخوردار و انسداد کامل منافذ فساد در شهرداری» را در

غیرحضوری کردن خدمات شهرداری، بازنگری در ضوابط، شفاف شدن فرآیند صدور پروانه، جابه‌جایی هوشمند از طریق حمل‌ونقل ترکیبی، دسترسی باز و انتشار عمومی اطلاعات، تسهیل استقرار کسب و کارهای نوآورانه و فراهم‌سازی زمینه دسترسی استارت‌آپ‌ها به خدمات قابل ارائه توسط شهرداری، حفظ رود دره‌ها و فضاهای سبز، جانمایی نقشه‌های گسل در طرح تفصیلی برای جلوگیری از ساخت و سازهای پرخطر، بررسی فرونشست‌ها و شریان‌های معابر، پایش فعالیت‌های نامتجانس در شهرها برای دورسازی کسب و کارهای مزاحم، ایجاد بانک زمین، تدوین برنامه ویژه‌ای برای مسکن جایگزین برای ساکنان بافت فرسوده، کنترل رشد جمعیت و جمعیت‌پذیری شهر تهران، افزایش سهم مترو در سفرهای روزانه شهری را از ۱۰ درصد کنونی به ۲۰ درصد در سال ۱۴۰۲، در نهایت مأموریت چهل‌م شهرداری درخصوص توسعه فضاهای دارای پتانسیل گردشگری، رفاهی و مخصوص گذراندن اوقات فراغت به‌صورت سالانه با تاکید بر احیای حیات شبانه در شهر است.

توسعه انبیه گرانترین شهر جهان در کجاست

هنگ‌کنگ، گران‌ترین ابرشهر دنیا می‌باشد. بلومبرگ در آخرین گزارش خود در خصوص گرانترین شهر جهان هنگ‌کنگ را در رتبه اول قرار داد سانفرانسیسکو و نیویورک در رده دوم و سوم لندن، ژنو، سنگاپور، بوستون، شانگهای، زوریخ و پکن نیز در رتبه‌های چهار تا ۱۰ قرار گرفتند، قرار شاخص رتبه‌بندی ترکیبی از متوسط اجاره‌بهای ماهانه و همچنین هزینه‌های مربوط به پرداخت اقساط

برنامه آتی خود دارد. مأموریت اول؛ کاهش فاصله و شکاف خدمات و سرانه‌های شهری میان مناطق شمالی و جنوب شهر.

مأموریت دوم؛ تشکیل شورای راهبردی مشارکت و سرمایه‌گذاری شهرداری.

مأموریت سوم؛ نظام دریافت عوارض واقعی، منطقی و عادلانه توسط شهرداری.

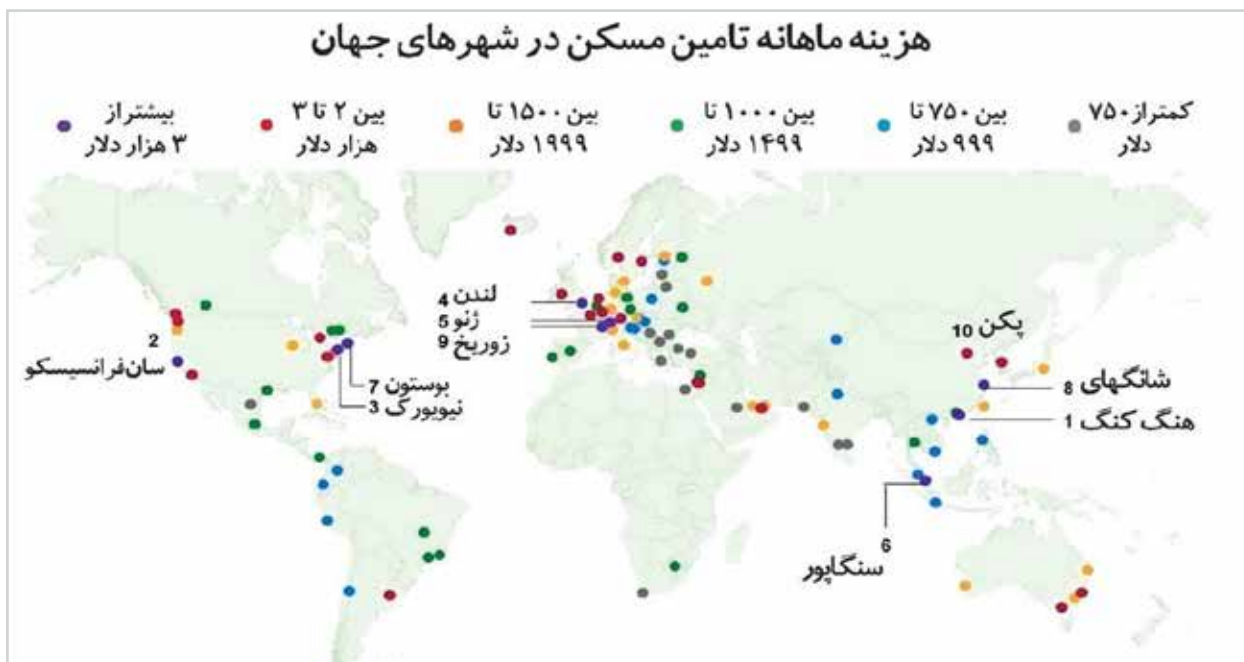
مأموریت چهارم؛ شهرداری موظف می‌شود پروژه‌های جدید شهری را مشروط به تامین منافع عمومی طراحی کند.

مأموریت پنجم؛ تامین مالی پروژه‌های شهری مبتنی بر ابزارهای نوین تامین مالی به ویژه اتصال شهرداری به بازار سرمایه.

مأموریت ششم؛ واريز تمامی درآمدها به خزانه واحد شهری و پیش‌بینی یک رژیم مالی بلندمدت در شهرداری با هدف مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌ها.

مأموریت هفتم؛ ساماندهی مجدد منابع انسانی، بازتعریف نظام تامین مالی، بازتعریف مأموریت شهرداری و حرکت به سمت شفافیت کامل در کلیه مبادلات و فعالیت‌های شهرداری عنوان شد.

مأموریت‌های دیگر نیز به اختصار؛ شایسته سالاری در انتصاب مدیران، تعدیل سالانه ۶ درصد از نیروهای مازاد، متناسب‌سازی ساختار سازمانی و نیروی انسانی شهرداری با مأموریت‌های ذاتی و اولویت‌دار، خروج سازمان بازنشستگی از بنگاه داری، افزایش رضایت مندی شهروندان از رفتار حرفه‌ای و سلامت اداری، طرح جامع آتش‌نشانی هوشمند، تحول دیجیتال با هدف کاهش هزینه‌ها، تولید سرویس‌های نرم‌افزاری یکپارچه برای شهروندان،

تسهیلات خرید مسکن است. در این گزارش دو شهر کانادا تورنتو با ۱۸ پله و ونکوور با ۱۶ پله صعود چشم گیری داشتند و شهرهای مسکو و ریودوژانیرو بیش از ۱۰ پله سقوط کرده‌اند. این رتبه‌بندی در قالب گزارش ۲۰۱۸ بلومبرگ انجام شده است.

نوسه اینیه باز آفرینی شهر

دو مانع فنی اجازه نمی دهد که فرمان روحانی در نوسازی بافت فرسوده تحت عنوان برنامه ملی بازآفرینی شهری جاری گردد. مطابق این طرح در پنج سال نخست باید در هر سال ۲۷۰ محله قدیمی شهرها نوسازی گردد، در این طرح رییس جمهور به دنبال نوسازی بافت فرسوده، و ایجاد بازار جدید ساخت و ساز بود، و چهار ویژگی متفاوت را برای سرمایه‌گذاران فراهم کرد.

۱- نحوه اختصاص زمین

۲- پرداخت وام ساخت بدون سپرده به سازندگان

۳- ضمانت فروش و سود

۴- پایین بودن هزینه‌های ساخت به واسطه حذف یکسری فاکتورهای هزینه‌ای.

بررسی‌های نشان می دهد با وجود گذشت بیش از ۶ ماه از صدور این فرمان دو دلیل عمده مانع از اجرایی شدن آن شده است، مانع اول عدم تمکین از فرمان رییس جمهور در خصوص شناسایی و واگذاری اراضی بایر به دولت و واگذاری آن به ادارات کل راه و شهرسازی استان ها برای تأمین زمین مورد نیاز برای اجرای طرح، و مانع دوم عدم تدارک فرود سرمایه ها در محدوده فرسوده و جو روانی منفی برای سرمایه گذاری بود.

این طرح وجوه دیگری علاوه بر واگذاری زمین از سوی دستگاه‌های دولتی داشت، وجه دیگر آن پرداخت تسهیلات ساخت با نرخ مشخص ۹ درصد، و پرداخت تسهیلات خرید مسکن از

محل صندوق پس‌انداز مسکن یکم تا سقف ۱۶۰ میلیون تومان و تسهیلات اسکان موقت معادل ۲۰ میلیون تومان نیز به همراه تخفیف و تقسیط هزینه انشعابات بود. از دیگر اقدامات تشویقی برای این طرح می توان به هزینه ۱۲ میلیاردی شهرداری تهران برای پرداخت در حوزه تاسیسات زیربنایی شامل آب، برق، گاز و فاضلاب اشاره کرد، اما در مصوبه خردادماه دولت، بودجه در نظر گرفته شده برای این محور در تمامی کشور معادل ۳۵ میلیارد تومان برای یک صد هزار واحد مسکونی بود که بیشتر شبیه یک شوخی است زیرا به هر واحد مسکونی فقط ۳۵۰ هزار تومان می رسید.

نوسه اینیه مال ها در رکود؟

بررسی آمار و داده های بانک مرکزی و مرکز آمار ایران در فاصله سال‌های ۹۰ تا پایان ۹۶ نشان از کاهش تیراژ و مساحت کل ساخت و سازهای تجاری در پایتخت دارد، سونامی مال‌سازی در فاصله سال‌های ۹۰ تا ۹۲ حجم قابل توجهی از مساحت تجاری به شهر تهران اضافه نمود، در سال ۹۱ تعداد ۱۳ هزار و ۷۵۸ واحد تجاری در تهران ساخته شد. در سال ۹۲ پروانه ۲۱ هزار و ۷۲۷ واحد تجاری صادر شد، در سال‌های ۹۳ و ۹۴، این تعداد به ۱۴ هزار و ۶۲۴ واحد و ۷ هزار و ۱۳۱ واحد کاهش پیدا کرد. و ۹۵ نیز تیراژ ساخت به ۱۰ هزار فقره هم نرسید، و در سال ۹۶ نیز تیراژ به ۴ هزار و ۷۰۰ واحد رسید. اما در مقابل تیراژ ساخت و سازهای مسکونی پایتخت روند مثبت را نشان داد، و رشد سالانه ۷ درصدی در مقایسه سال ۹۵ را تجربه کرد. حجم صدور پروانه مال‌ها، مراکز تجاری و مغازه‌ها نیز ۱۵ درصد افت کرد و تحت تاثیر این کاهش مساحت زیر بنای واحدهای تجاری نیز از یک میلیون و ۸۳۱ هزار و ۱۰۰ مترمربع در سال ۹۵ به ۶۶۳ هزار مترمربع کاهش

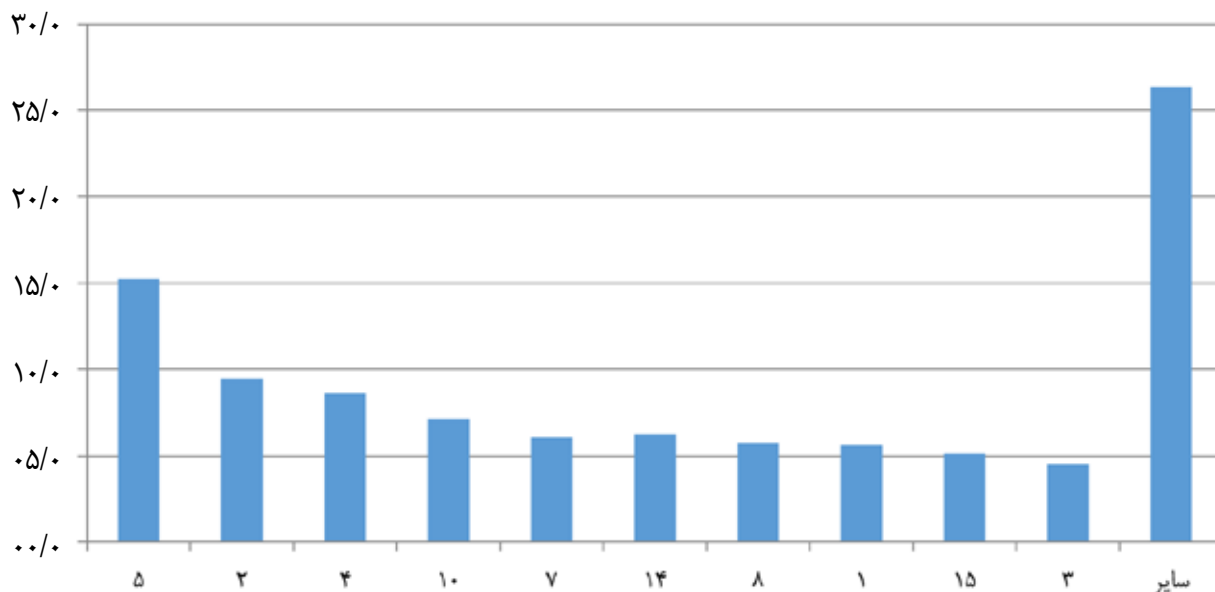
عمر بنا سال	مهر ماه			آبان ماه			آذر ماه		
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
تا ۵ سال	۵۲۹۹	۶۳۸۳	۴۱۶۲	۶۵۰۲	۶۹۶۳	۳۰۱۶	۶۲۱۰	۸۶۸۰	۲۹۵۸
۶-۱۰	۱۵۴۱	۲۲۲۵	۱۴۶۸	۱۸۵۱	۲۲۹۹	۱۱۲۴	۱۷۲۷	۲۶۵۰	۱۰۹۶
۱۱-۱۵	۱۷۸۸	۲۱۴۱	۱۳۶۳	۲۱۳۳	۲۲۴۷	۹۳۷	۲۰۴۱	۲۶۱۴	۹۵۰
۱۶-۲۰	۸۳۷	۱۷۳۶	۱۳۹۷	۱۰۵۳	۱۸۷۹	۹۸۳	۹۶۶	۲۰۸۲	۱۰۴۹
بیش از ۲۰	۸۱۶	۱۳۳۰	۹۶۷	۹۲۳	۱۳۷۶	۷۹۵	۸۸۸	۱۷۵۰	۷۶۱
جمع کل	۰۲۸۱	۱۳۸۱۵	۹۳۵۷	۱۲۴۶۲	۱۴۷۶۴	۶۸۵۵	۱۸۳۲	۱۷۷۷۶	۶۸۱۴

یافت. قیمت بالا واحد های تجاری در مقابل عایدی پایین ناشی از کسب کار را می توان مهم ترین دلیل خالی شدن برخی از واحدهای تجاری عنوان کرد، البته با یک بررسی ساده می توان مال هایی را در همین تهران نام برد که در چند سال اخیر شروع به فعالیت نموده اند و کسب کار بسیار مناسبی را برای کسبه و جذابیت بالایی را نیز برای مشتریان فراهم کرده اند، این مطلب برای تعدادی از مجتمع های قدیمی نیز صدق می کند، به عبارت دیگر با یک مدیریت صحیح در بهره برداری برج های عظیم می توان در هر زمانی به موفقیت رسید.

نوسعه ابنیه آمار بازار مسکن شهر تهران در فصل پاییز

آمار بازار مسکن شهر تهران در فصل پاییز نشان می دهد تعداد معاملات آپارتمان های مسکونی شهر تهران ۲۳/۱ هزار واحد مسکونی رسیده است متوسط قیمت در این فصل ۹ میلیون ۱۰۰ هزار تومان بود تعداد واحد های معامله شده ۲۳۰۲۶ واحد مسکونی بود، واحد های زیر ۵ سال با تعداد ۱۰۱۳۶ واحد مسکونی و ۴۳/۹ درصد بیشترین خریدار را داشتند، واحدهای ۶ الی ۱۰ سال ۳۶۸۸ واحد مسکونی، واحد های ۱۱ الی ۱۵ سال ۳۲۵۰ واحد مسکونی، واحد های ۱۶ الی ۲۰ سال با ۳۴۲۹ واحد مسکونی و واحد های بالای ۲۰ سال با ۲۵۲۳ واحد مسکونی معاملات این فصل را رقم زدند.

تعداد معاملات انجام شده بر حسب مناطق شهر تهران

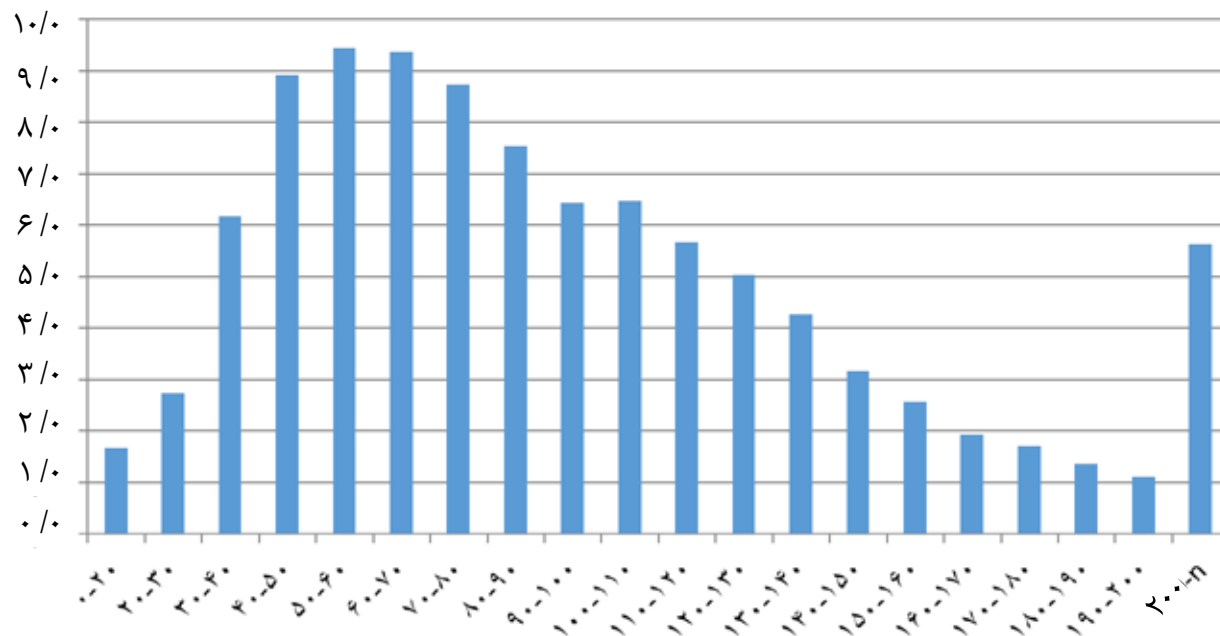
در پاییز متوسط یک متر مربع زیربنای واحد ملکی در شهر تهران به رقم ۹۱/۱۳ میلیون ریال بود که این رقم نسبت به فصل مشابه سال قبل رشد ۸۸/۹ درصدی را در مقابل کاهش درخور توجه حجم معاملات داشت، در بین مناطق شهر تهران بیشترین قیمت معامله شده متعلق بود به منطقه ۱ و با رقم ۲۱۸/۱ میلیون ریال که در آذر ماه واقع شد و کمترین رقم نیز با رقم ۳۶/۱

تعداد معاملات انجام شده با توجه به مناطق نیز نشان می دهد که منطقه ۵ با ۱۵/۳ درصد از کل معاملات بیشترین سهم را داشته و مناطق ۲ و ۴ نیز به ترتیب با ۹/۴ و ۸/۶ در رتبه های بعدی قرار دارند همان طور که در شکل مشاهده می نمایید مناطق ۱۰، ۷، ۱۴، ۱، ۸، ۱۵ و ۳ نیز به ترتیب در رتبه های بعدی قرار دارند و ۲۶/۳ درصد نیز به سایر مناطق شهر تهران اختصاص یافته است.

در صد تغییر نسبت به فصل مشابه سال قبل	مقطع زمانی			تعداد معاملات (واحد مسکونی)
	مهر	آبان	آذر	
-۴۹/۲	۹۳۵۷	۶۸۵۵	۶۸۱۴	
۸۸/۹	۸۶۱۰۹	۹۱۷۹۴	۹۵۵۴۷	متوسط قیمت هر متر مربع (هزار ریال)

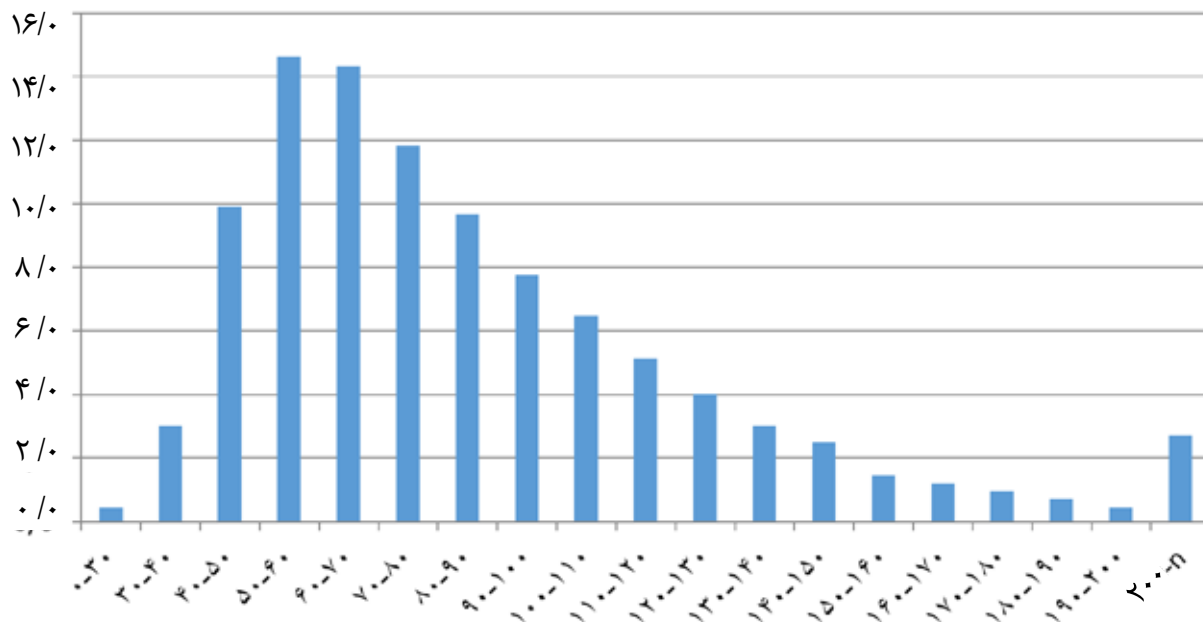
متعلق بود به منطقه ۱۸ شهرداری تهران که در مهر ماه معامله شده بود. در ۹ ماهه سال ۹۷ تعداد معاملات مسکن شهر تهران به ۹۷/۹ هزار واحد رسید، که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۲۵ درصد کاهش را نشان می دهد، متوسط قیمت در این بازه زمانی ۷۵/۴ میلیون ریال بود که این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۳/۹ درصد افزایش را نشان می دهد. توزیع فراوانی واحد های معامله شده بر حسب قیمت یک متر مربع بنا در پاییز سال جاری نشان می دهد که واحد های مسکونی در دامنه قیمتی ۶۰ تا ۷۰ و ۴۰ تا ۵۰ میلیون ریال به ازای هر متر مربع بنا با سهم ۹/۴ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده اند، و واحدهای ۵۰ تا ۶۰ مسکونی میلیون ریال نیز به ترتیب با سهم ۸/۹ درصد در رتبه های بعدی قرار دارند.

توزیع فراوانی واحد های معامله شده بر حسب قیمت یک متر مربع بنا در پاییز

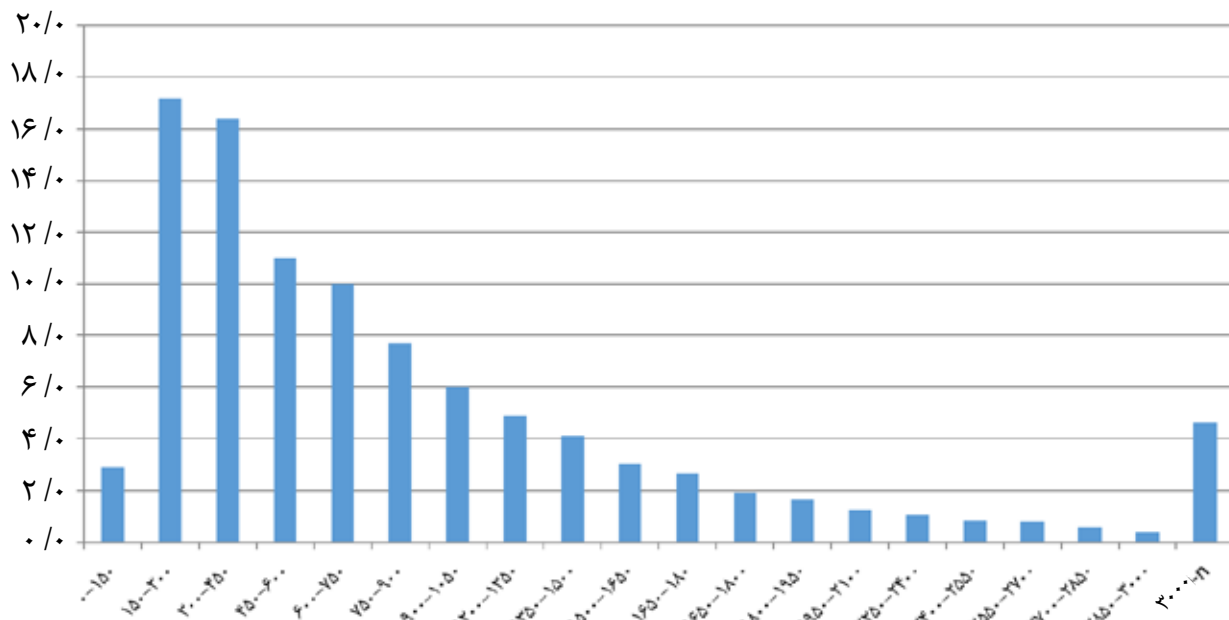
توزیع فراوانی واحد های معامله شده بر حسب زیر بنا در پاییز ۹۷ نشان می دهد که واحد های مسکونی با مساحت ۵۰ تا ۶۰ متر بنا با سهم ۱۴/۶ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده اند، و واحدهای مسکونی با مساحت ۶۰ تا ۷۰ متر بنا با ۱۴/۳ درصد در رتبه دوم قرار گرفت در مقام سوم نیز واحد های مسکونی با مساحت ۷۰ تا ۸۰ متر بنا با ۱۳/۸ درصد قرار دارد. توزیع فراوانی تعداد واحد مسکونی معامله شده بر حسب ارزش هر واحد حاکی از آن است که واحد های مسکونی در دامنه قیمتی بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان با ۱۷/۲ درصد بیشترین سهم در معاملات را داشتند و واحد هایی که در دامنه قیمتی بین ۳۰۰-۴۵۰ میلیون تومان و ۴۵۰-۶۰۰ میلیون تومان داشتند در رتبه های دوم و سوم قرار گرفتند.

توزیع فراوانی واحد های معامله شده بر حسب زیر بنا در پاییز ۹۷

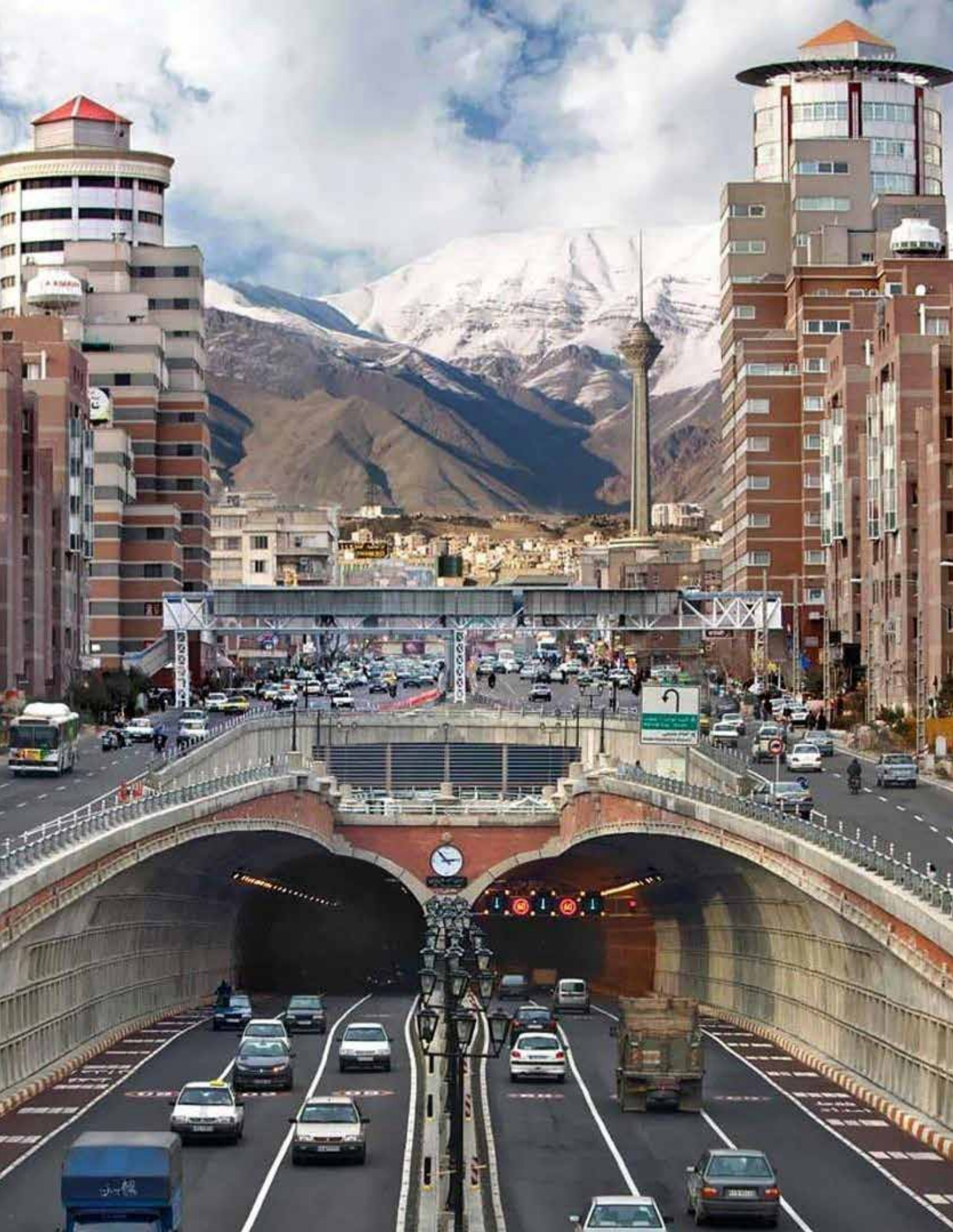
در پاییز سال ۹۷ شاخص اجاره مسکن در شهر تهران و در کل مناطق شهری نسبت به فصل قبل ۱۷ و فصل مشابه سال قبل ۱۴/۴ درصد افزایش نشان می دهد، با توجه به افزایش قیمت بهای واحد های مسکونی در سال ۹۷ پیش بینی می شود که تورم بالایی در ابتدای سال آینده در بخش اجاره مسکن باشیم.

توزیع فراوانی تعداد واحد مسکونی معامله شده بر حسب ارزش

مراجع

بانک مرکزی - isna.ir - irna.ir - yjc.ir - donya-e-eqtasad.com

رفتار پاییزی طلا

گروه اقتصادی

توسعه اینیه استخراج طلا

میزان تولید جهانی طلا در سال ۲۰۱۷ بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ تن بود، با توجه به افزایش روز افزون این فلز گران بها در حوزه های زیورآلات، مدیریت ریسک در اوراق بهادار مالی، محافظت از ثروت و صنایع الکترونیک مثل ساخت گوشی های هوشمند همواره نیاز به تولید این فلز احساس می گردد، چین ۲۲ درصد، آمریکای جنوبی و مرکزی ۱۷ درصد، آمریکای شمالی ۱۵ درصد، آفریقا ۲۰ درصد، روسیه ۱۴ درصد و سایر کشورها ۱۲ درصد سهم از تولید جهانی این فلز را دارند، در بازه ۱۰ ساله یعنی از سال ۲۰۰۷ میزان تولید طلا از ۲ هزار و ۳۸۰ تن در سال ۲۰۰۷ به ۳ هزار و ۳۶۰ تن در سال ۲۰۱۷ رسید و ذخیره طلای جهان از ۴۷ هزار تن به ۵۴ هزار تن افزایش یافت. چین، استرالیا و روسیه را می توان از بزرگ ترین تولید کنندگان طلا نام برد، چین در سال ۲۰۱۷ با ۴۴۰ تن در ردیف نخست و ایران با ۷/۵ تن در رده ۴۳ تولیدکنندگان طلای جهان قرار داشت. ذخایر ارز و طلای ایران در سال ۲۰۱۴ به میزان ۱۱۰ میلیارد دلار برآورد شده که رتبه ۲۱ را از میان ۱۶۸ کشور دارد. در این میان چین مقام اول را داشته و ژاپن و عربستان مقام دوم و سوم را دارند. در سال ۲۰۱۷ هند در رده نخست مصرف طلای جهان و ایران نیز در رده هشتم قرار داشت، ایران ۲۴ معدن طلای فعال دارد و تعداد آن همواره در حال افزایش است و با توجه به ارزش اقتصادی این فلز، استخراج از معادن کوچک هم توجه اقتصادی دارد، آذربایجان غربی طلایی ترین استان ایران است.

نوسه‌آبینه آب و هوای پاییزی طلا

هفته اول آبان نیز با نوسانات سینوسی ادامه داشت، در پنجمین روز از هفته سکه با قیمت ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان معامله شد، اما افزایش بهای اونس سبب شد که سکه نسبت به ریزش قیمتی مقاومت بیشتری از خود نشان دهد، در تمامی طول ماه آبان سکه بین ارقام ۳ میلیون و ۹۰۰ تا ۴ میلیون ۸۰۰ رفتار رفت و برگشتی را تجربه کرد ولی همواره مسیر کاهشی را دنبال نمود، از ابتدای آذر سکه در کانال ۳ میلیون ۹۵۰ قرار داشت که در میانه ماه رقم ۳ میلیون ۷۶۰ را نیز تجربه کرد، در بیستمین روز از آذر سکه در کانال ۳ میلیون ۵۵۰ هزار قرار گرفت این رقم پایین ترین رقم سکه از مرداد ماه سال جاری بود، فعالان بازار این ریزش سکه را با کاهش قیمت دلار تا مرز روانی ۱۰ هزار تومان مرتبط دانستند. در آخرین روز از فصل پاییز سکه طرح جدید با رشد ۱۰ هزار تومانی به قیمت ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان معامله شد. در پاییز عواملی همچون قیمت طلای جهانی اثر مستقیمی بر تغییر قیمت سکه نداشت و تنها نرخ ارز یکه‌تاز میدان تغییرات ارزش سکه بود.

در اولین روز مهر قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار ۴۲۰ هزار تومان بود که روند افزایشی خود را نشان داد. سکه نیز در ابتدای مهر در کانال ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان قرار داشت. بهای طلا معمولاً با رشد ارزش دلار دچار افت می‌شود اما این الگو در اولین هفته مهر محقق نشد، در نیمه مهر سکه طرح جدید با کاهش محسوس تا ۴ میلیون تومان نیز عقب نشینی کرد، کاهش چشم‌گیر حباب سکه را برخی از فعالان بازار مرتبط با ورود بیشتر سکه‌های پیش‌فروش به بازار دانستند، از پنجم تا بیست و یکم مهر سکه حدود ۳۰ درصد از ارزش خود را از دست داد، روند نزولی بهای سکه را می‌توان با تصویب لایحه مبارزه با تامین مالی تروریسم گره زد، اما عواقب تحریم‌های نفتی و سرنوشت لوايح مرتبط با FATF مجدداً این بازار را افزایشی نمود به طوری که هر سکه طرح جدید با رشد هفتگی ۱۱ درصدی به قیمت ۴ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان رسید، روند کاهشی سکه تا انتهای

قیمت نیم سکه و سکه بهار آزادی در فصل پاییز

توسعه اینیه اونس طلا

نشان دهند. از سوی دیگر و با توجه به فشارهای فنی دلار بر طلا، نگرانی‌ها از کسری ۲۴ درصدی بدهی دولت ایتالیا عامل تقویت تقاضای محافظه‌کارانه طلا شد. اما این روند با داده‌های قوی بخش خدمات اقتصاد آمریکا پایدار نماند. به علاوه رشد بازدهی اوراق خزانه ۱۰ ساله آمریکا به رکورد ۷ ساله منجر به تقویت جریان سرمایه به سمت دلار نسبت به طلا شد و از ارزش فلز زرد کاست. در بیستمین روز از مهر اونس خود را در کانال ۱۲۲۰ دید که این رقم بالاترین بهاء در دو ماه گذشته بود که

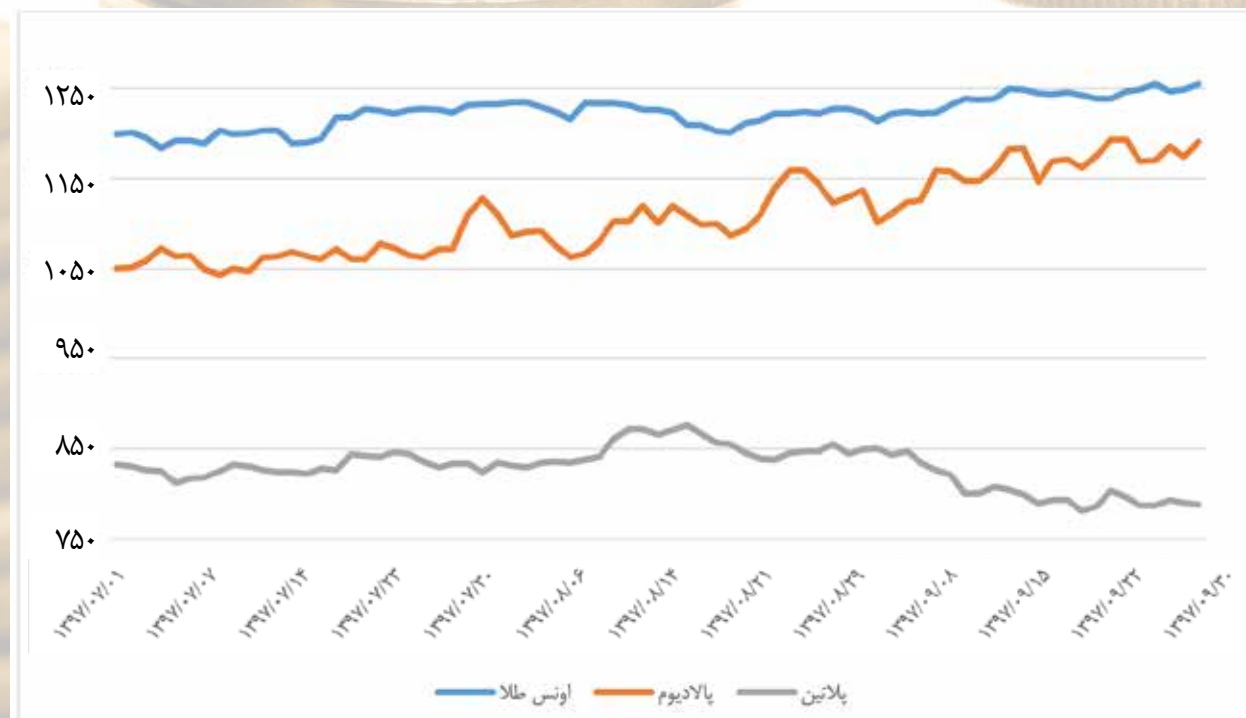
اونس در ابتدای مهر در کانال ۱۱۸۰ دلار و با روند کاهشی نسبت به انتهای شهریور کار خود را شروع کرد اما به سرعت و در دهمین روز از مهر با ۹ درصد افزایش خود را به یک قدمی ۱۲۰۰ دلار رساند و تا نیمه مهر توانست موقعیت خود را در ۱۲۰۰ دلار تثبیت نماید. مهم‌ترین رویداد هفته اول مهر اعلام توافق تجاری آمریکا و کانادا بود که اونس را با افت محدودی مواجه نمود، اما اثر ابتدایی توافق «نفثا» از بازارهای جهانی کنار رفت تا بازارها واکنش دوم خود را به پیمان تجاری آمریکای شمالی

مصرف کننده در ایالات متحده موج افزایشی شاخص دلار تا سطح ۹۷ واحد را تقویت کرد و این موضوع بهای اونس را تا ۱۲۱۵ دلار کاهش داد، اما روند افزایشی اونس با شیب بسیار ملایم تا انتها آذر ماه صورت پذیرفت، در ۲۰ آذر هر اونس با قیمت ۱۲۴۸ دلار مبادله می شد. بیست و پنجمین روز آذرماه دلار با افت ۱۰ درصدی همراه شد انتظارات معامله گران مبنی بر بازگشت بهای دلار، شیوه متفاوت عرضه با بازار ارز، افزایش تقاضای مصرفی در بازار، افزایش بهای اونس در بازارهای جهانی و شرایط امنیتی تر در بازار ارز نسبت به سکه عوامل منع افت شدید بهای طلا هم تراز با قیمت دلار شد.

منابع:

بانک مرکزی ایران - مرکز آمار ایران - tgju.org - tsetmc.com

مهم ترین دلیل آن را می توان رسیدن بازده اوراق خزانه بلندمدت آمریکا به اوج ۷ ساله و نگرانی از آثار انقباضی نرخ بهره و حرکت سرمایه به سمت طلا به عنوان دارایی امن، و انتقادات تند ترامپ از سیاست های انقباضی فدرال رزرو و کاهش شاخص دلار عنوان نمود. صندوق بین المللی پول روند آتی طلا را مثبت ارزیابی نمود، این صندوق با اشاره بر محبوبیت و امنیت این فلز و تشدید ریسک های اقتصادی در گزارش چشم انداز اقتصاد جهان، رشد اقتصادی سال آینده را کمتر از ۳/۷ درصد پیش بینی کرد که عامل دلاری را به سود طلا رقم می زند. روند افزایشی اونس تا ۱۰ آبان به طول انجامید اما ثبت رکورد ۱۸ ساله شاخص اطمینان

مدیریت جزیره ای در سازمان ها

■ غلامرضا علیزاده

توسعه اینیه مقدمه

هر چند در سال‌های اخیر ساماندهی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات در سطح بنگاه‌های خصوصی و سازمان‌های دولتی مورد توجه قرار گرفته است، اما به راحتی می‌توان مشاهده کرد که در بیشتر موارد این زیرساخت‌ها به صورت جزیره‌ای و در مرزهای هر سازمان پیاده‌سازی شده و امکان برقراری ارتباطات بین سیستم‌ها و سازمان‌ها وجود نداشته است. در ارتباط با معضل فوق باید به این نکته ظریف اشاره کرد که مدیریت کلان در سطح ملی تنها در صورت وجود امکان تجمیع اطلاعات نهادها و سازمان‌های مختلف می‌تواند بالاترین اثربخشی را برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی در سطح کلان به دنبال داشته باشد. این نکته ظریف در سال‌های اخیر و گاهی اوقات در لوای بروز برخی اتفاقات مورد توجه ارکان مختلف دولتی قرار گرفته است که البته در بیشتر مواقع رفع نواقص اطلاعاتی بین سازمانی بر دوش مردم گذاشته شده است.

تدریج و با شیوه ای منظم به مطالعه عناصر پیچیده تر پردازد. تا سرانجام به ویژگی های پدیده اصلی پی ببرد یا دلایل رفتار خاص آن پدیده را دریابد.

نگرش تجزیه گرا در قرن هفدهم نگرشی فراگیر بود، در بسیاری از رشته های علوم طبیعی فیزیکی، شیمی و دیگر رشته های علمی بکار گرفته شد و پیروزی های چشمگیری را در زمینه علوم برای انسان به ارمغان آورد و منشاء کشف های تازه ای شد.

چگونه سیستمی بیندیشیم؟

شرط ورود به دنیای سیستمی آمادگی ذهنی است. برای اینکه سیستمی بیندیشیم باید چارچوب های ذهنی خود را به کناری بگذاریم و بی تعصب نسبت به شیوه ها و روش های

از قبل آزموده خود آماده پذیرفتن نوع تازه ای از تفکر و اندیشه بشویم. غالباً ذهن ما را اندیشه های آشنا پر کرده است شاید به دلیل تکرار نوع خاصی از تفکر، به درستی یا نادرستی آن فکر نکنیم و شاید ترک نوع خاصی از اندیشه و عمل به سادگی میسر نباشد، اما برای سیستمی اندیشیدن برداشتن این گام ضروری است. نمونه های بسیاری از

تصمیم ها را در جامعه خود می بینیم که به سبب سیستمی نپندیشیدن حادث شده و هزینه ها و خسارات جبران ناپذیری را بر جامعه تحمیل کرده است. ایجاد و ادامه رشته های تحصیلی در دانشگاه ها بی توجه به نیاز بخش های مختلف اقتصادی و اجتماعی، اقداماتی که به رشد بی رویه جمعیت منجر شد و منابع هنگفتی از جامعه صرف این رشد جمعیت شده و بعد از این نیز خواهد شد دو نمونه ساده از عدم تفکر سیستمی در جامعه ما می باشد. تجزیه گرایی در یک جامعه بی آنکه به تأثیر هر فعالیت در کل مجموعه و سایر اجزاء توجه گردد سبب می شود منابع عظیمی بی نتیجه تلف شود و فرصت های بسیاری از دست برود.

یکی از صاحب نظران سیستم بنام چرچمن مثال ساده ای از عادت به نوع خاصی از اندیشیدن و قالب های ذهنی شکل گرفته را بدین سان مطرح می سازد که اگر از شما بپرسند اتومبیل چیست؟ بلافاصله پاسخ می دهید اتومبیل وسیله ای است که چهار چرخ دارد. پرسش گر دوباره از شما می پرسد آیا ممکن است اتومبیلی با سه چرخ نیز وجود داشته باشد؟ با عمق بیشتری به تفکر می پردازید و وجود چنین وسیله ای را غیر ممکن نمی دانید و شاید هم مشابه آن را در گذشته دیده باشید. پس پاسخ خود را تعدیل می کنید، که بله ممکن است اتومبیلی با سه چرخ هم وجود داشته باشد. اما، چرا به همین جا خاتمه نمی یابد. سؤال کننده احتمال وجود اتومبیل با دو چرخ را مطرح می کند و شما ناچار باز هم به تعدیل پاسخ نخستین خود می پردازید و این پرسش همچنان در مورد اتومبیل با یک چرخ و حتی بدون چرخ

سیستم نوعی اندیشه یا قالب ذهنی است که می تواند در برخورد پدیده ها مورد بهره برداری قرار گیرد. اندیشه سیستمی را از یک سلول کوچک تا یک انسان، سازمان ها و جوامع انسانی و تا منظومه شمسی و کهکشان ها می توان مورد استفاده قرار داد. در واقع محدوده سیستم ما محدوده موضوع مورد نظر ماست. در گذشته مرسوم بود که برای هر یک از فرایندها یا وظیفه ها، سیستم های جداگانه ای در محدوده آن فرایند و وظیفه تهیه می شد که به سیستم های جزیرهای معروف بودند، ولی مشکلاتی اساسی به مرور زمان با این نوع نگرش حاصل می شد که یکی از بزرگترین آن ها این بود که چون هر یک از

سیستم ها برای یک فرایند یا وظیفه خاص تهیه می شدند، اتصال سیستم ها به یکدیگر مشکل یا حتی غیرممکن بود و از طرفی چون دید طراحی سیستم ها در مورد بخشی از سازمان و نه کل آن بود، این سیستم ها اهداف کلی سازمان را به نحو مطلوب برآورده نمی کردند. بدین صورت ایده سیستم های یکپارچه سازمانی به وجود آمد. در این دیدگاه برای سازمان یک سیستم متشکل از تعدادی زیرسیستم مستقل، ولی

مرتبط با هم طراحی می شد که مشکلات مذکور را مرتفع می ساخت. با این حال یک مشکل اساسی که هنوز هم خودنمایی می کرد، حجم زیاد کار برای طراحی و پیاده سازی این سیستم ها بود. از ابتدای تاریخ دو نوع نگرش نسبت به پدیده ها رایج بوده است.

به کلامی دیگر دانشمندان و صاحب نظران جوامع هر پدیده ای را به دو شیوه متفاوت مورد توجه خویش قرار می دادند. این دو نوع نگرش عبارت بودند از:

الف - نگرش تجزیه گرا یا مکانیستی

ب - نگرش کل گرا یا سیستمی

هر دو نگرش ریشه در تمدن های باستانی دارند و در زمان های مختلف مورد استفاده قرار گرفته و از منافع خود جامعه بشری را بهره مند ساخته اند. نگرش نوع نخست یا تجزیه گرا برخاسته از اندیشه فلاسفه یونان باستان است. هر پدیده ای را ابتدا به اجزای کوچکتر تقسیم می نماید و می خواهد با مطالعه رفتار هر یک از اجزاء به رفتار پدیده اصلی دست یابد. به عبارتی رفتار پدیده اصلی را حاصل جمع رفتار اجزای آن می داند. رنه دکارت فیلسوف فرانسوی (۱۵۹۶ تا ۱۶۵۰) که خود از طرفداران و بنیان گذاران این نظریه است اصولی را برای آن وضع نموده است. دکارت می گوید شخص در برخورد با هر پدیده ای باید از اصول زیر پیروی کند:

۱- تنها چیزی را بپذیرد که برایش حقیقتی روشن باشد.

۲- هر مسأله را حتی الامکان به اجزاء و عناصر کوچکتر تجزیه کند.

۳- کار خود را با بررسی ساده ترین عنصر آغاز نماید سپس به

شرط ورود به دنیای سیستمی آمادگی ذهنی است. برای اینکه سیستمی بیندیشیم باید چارچوب های ذهنی خود را به کناری بگذاریم و بی تعصب نسبت به شیوه ها و روش های از قبل آزموده خود آماده پذیرفتن نوع تازه ای از تفکر و اندیشه بشویم.

- عدم وجود مستندات کافی برای نگهداری و پشتیبانی سیستم‌ها
- عدم پوشش کامل کل حوزه سازمان
- تداخل حوزه وظیفه و کاری بین برخی از سیستم‌ها
- تولید و به کارگیری چند باره برخی از اطلاعات

توسعه انبیه سیستم جزیره ای

این نوع از سیستم‌ها که اغلب برای رفع نیازهای مقطعی سازمان و بدون توجه به کل مجموع و سیستم‌های موجود تولید می‌شوند، در زمان تولید، بخشی یا تمامی از انتظاراتی که از آن‌ها وجود دارد را برآورده می‌کنند اما هنگامی که تعداد چنین سیستم‌هایی افزایش می‌یابد عدم هم‌خوانی آن‌ها آشکار می‌شود. فراوانند سازمان‌هایی که چند سیستم از این نوع دارند که این سیستم‌ها از نظر اطلاعاتی به هم وابسته هستند و فراوان دیده می‌شود که اطلاعات یک سیستم روی کاغذ چاپ می‌شود و دوباره وارد سیستم دیگر می‌شود. این امر علاوه بر اتلاف زمان و هزینه، خود منشاء خطاهای سهوی و عمدی انسانی است که زیان‌های ناشی از آن بسیار است و گاه برای کشف و رفع خطای به وجود آمده، زمان فراوانی صرف می‌شود. به نحوی که برخی از سازمان‌هایی که با چنین مشکلی روبرو هستند، کنترل‌های انسانی چند سطحی را به وجود آورده‌اند. در این سازمان‌ها، چند نفر مسئول بررسی و کنترل تطابق داده‌های چاپ شده سیستم اول و ورودی سیستم دوم هستند. مشکل دیگر، تناقضات خروجی‌های سیستم‌ها با یکدیگر است. اغلب این تناقضات زمانی خودشان را نشان می‌دهند که مدیریت، اطلاعات یکسانی را از واحدهای مختلف سازمان درخواست کند. اغلب پاسخ‌های رسیده با هم تناقض دارند و داده‌های یکدیگر را تایید نمی‌کنند. مشکل از آنجایی ناشی می‌شود که اطلاعات پایه این سیستم‌ها با هم یکی نیست. برای رفع پایه‌ای و درست این قبیل مشکلات استفاده از سیستم‌های جامع توصیه می‌شود. سیستم‌های جامع سیستم‌های یکپارچه‌ای

مطرح می‌شود. می‌بینید با هر سؤال شما ناچار به پذیرش نوع تازه‌ای از اندیشیدن شده‌اید و هر بار وارد قلمرو تازه‌ای از تفکری خاص گردیده‌اید. مثال فوق‌مثالی از عادی شدن نوع اندیشه است که بنیان اعمال و رفتار شخصی و اجتماعی ما را می‌سازد. چنانکه بتوانیم از دست اندیشه‌های متعارف که برایمان بصورت عادت‌های خشک و انعطاف‌ناپذیر درآمده‌اند، رها شویم و روی به نوع تازه‌ای از اندیشیدن بیاوریم هر لحظه و هر زمان اندیشه‌های خود را نو کنیم. به روابط علمی و عملی پدیده‌ها فکر کنیم، وارد دنیای تازه‌ای شده‌ایم. دنیایی که شگفتی‌های آفرینش را بر ما می‌نماید و توانایی‌های بی‌حد و مرز هوش و ذهن انسانی را بر ما مکشوف می‌دارد. اگر بتوانیم در مورد عادات و رفتار خود و درستی و نادرستی آن‌ها تردید کنیم به فلسفه وجودی هر یک بیندیشیم و آثار مترتب بر آن‌ها را واریسی کنیم آماده وارد شدن به دنیای سیستم هستیم. دنیای شگفتی که پیچیدگی‌های آن تا بی‌نهایت ادامه می‌یابد. بدیهی است که با مشاهده این همه ظرفیت و پیچیدگی در دنیای آفرینش از یک سلول تا منظومه‌ها و کهکشان‌ها چاره‌ای جز تسلیم و تعظیم در برابر آفریننده آن نخواهیم داشت.

توسعه انبیه جزیره ای شدن سیستم

وقتی که زیر سیستم‌ها (فرعی) ارتباط متقابل خود را از دست می‌دهند و سیستم به زیر سیستم‌های خود تجزیه می‌شود می‌گویند سیستم جزیره‌ای شده است در مجموع می‌توان گفت جزیره‌ای شدن الزاماً به ناپایداری سیستم و زیر سیستم‌هایش منجر نمی‌شود اما عموماً ناپایداری سیستم از مرحله جزیره‌ای شدن می‌گذارد ممکن است سیستم تحت تاثیر عوامل شدید آنی قرار گیرد و دچار ناپایداری می‌شود این ناپایداری می‌تواند گذرا باشد و از جزیره‌ای شدن آن جلوگیری کند. اما اگر عوامل ناپایداری در طول زمان فعال تر شوند و استمرار یابند و سیستم روند ناپایداری دینامیک را بپیماید جزیره‌ای شدن اتفاق می‌افتد. در مواردی ناپایداری سیستم بزرگتر که به جزیره‌ای شدن منجر می‌شود. الزاماً ناپایداری سیستم‌های کوچک یا زیر سیستم‌ها را بدنبال ندارد. در مجموع می‌توان گفت جزیره‌ای شدن الزاماً به ناپایداری سیستم و زیر سیستم‌هایش منجر نمی‌شود اما عموماً ناپایداری سیستم از مرحله جزیره‌ای شدن می‌گذرد. نقطه مقابل طرح جامع، سیستم‌های پراکنده و به اصطلاح جزیره‌ای است که بدون برنامه ریزی دقیق و بر حسب نیاز در زمان‌های مختلف در سازمان ایجاد شده‌اند اغلب سیستم‌های جزیره‌ای دارای ویژگی‌های مشترک زیر هستند.

- عدم رعایت استاندارد واحد برنامه نویسی در سیستم‌های یک سازمان
- عدم ارتباط مناسب بین سیستم‌ها
- تنوع زبان‌ها، پایگاه‌های داده‌ای و روش‌های برنامه نویسی
- برای سیستم‌های مختلف

هستند که با شناخت دقیق و درست کل نیازمندی های سازمان و با طراحی و نقشه قبلی طراحی و تولید می شوند. برای دستیابی به سیستم های جامع لازم است طرح جامع در سازمان اجرا شود. طرح جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان با شناخت درست نیازمندی های سازمان و بررسی راه حل های مختلف، بهترین روش را برای گسترش نظام مند فناوری اطلاعات در سازمان طراحی و توصیه می کند.

نوسمه اینیه سیستم های تک منظوره و سیستمهای جزیره ای

- در این سیستم ها، ارتباط بین بخش های مختلف وجود ندارد و در صورت وجود در ضعیف ترین حد خود می باشند.
- در چنین سیستم هایی ورود مجدد اطلاعات از عمده چالش های پیش روی مدیران می باشد.
- در سیستم های تک منظوره و جزیره ای تمرکز بر روی دقت ورود اطلاعات و همین طور بروز نگهداشتن آنها می باشد. بر این اساس زمان زیادی صرف انجام این کار ها می گردد و این خود باعث کاهش بازدهی پرسنل می شود.
- گزارشات ساده و معمولی چیزی است که در این سیستم ها ارائه می شود و بدلیل نبود اطلاعات کافی نمی توان در حد مطلوبی به تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده ها پرداخت.
- در این دوره هر بخش سازمان دارای سیستم های کامپیوتری بود

و این سیستم ها مستقل از یکدیگر به کار خود مشغول بودند، به همین دلیل این سیستم ها را سیستم های جزیره ای می خوانند. با توضیحاتی که داده شد این سیستم ها دارای خصوصیات زیر هستند:

۱- ارتباط قوی اطلاعاتی بین آن ها نیست، وجود طراحی های مستقل و نامرتبط باعث شده که گردش اطلاعات در هر سیستم محصور به خودش باشد و فقط در بعضی حالات یک ارتباط ضعیف و پر دردسر به صورت «ارسال رکورد» بین آن ها وجود داشته باشد.

۲- چاق و تبیل هستند، به مرور زمان مشخصات آن ها تغییر کرده و طیف وسیعی از نیازهای کاربران سیستم را می پوشانند و در عین حال تغییرات در آن ها به سختی انجام می شود. همین طور بخشی از وظایف و اهداف سیستم های دیگر را به صورت ناقص پوشش می دهند.

۳- نسبت به اهداف و فعالیت های تجاری شرکت واگرا هستند به عبارت دیگر هر کدام هدف خاصی را دنبال می کنند و برآیند آن ها با اهداف کلی سازمان منطبق نیست. هر کدام از سیستم ها داده های مربوط به خود را پردازش می کنند و این داده به دلیل عدم ارتباط فیزیکی و منطقی با یکدیگر متناقض هستند و بنابراین امکان استنتاج اطلاعات جدید به صورت ترکیبی از اطلاعات دو یا چند سیستم میسر نمی باشد. (در بحث هدایت و رهبری

تربیت، آموزش و... اعضای خویش است. از جهت دیگر هر انسان در سازمان در یک پست سازمانی منصوب شده شماره ای و شرح وظایفی دارد. هر انسان در گروهی از دوستان و تشکل های غیر رسمی عضویت دارد که هرچند این ها هم اهدافی غیر رسمی اما تعریف شده دارند که باید مورد ملاحظه قرار بگیرد و باید به علاوه بر عضو رسمی سازمان به عنوان عضو غیر رسمی هم بنگریم.

چرا که هر سازمان دارای شبکه مدیریتی است، که اعضای آن را هم انسان ها تشکیل می دهند و باید برای هر یک از موارد ذکر شده جوانبی در نظر گرفت یعنی آنها هم هر یک شخصیت خاص نقش، رسمی، غیر رسمی، تخصص و توانایی های ویژه خود را دارند.

۲- شبکه اطلاعاتی وجود دارد که تصمیم گیری ها را مسیر می سازد. مدیران نمی توانند تصمیمات خود را بر مبنای سلیقه های شخصی خود بگیرند مدیری موفق است که تصمیم هایش بر پایه اطلاعات درست و بر گرفته اند واقعیات باشد باید اطلاعات لازم به موقع در دسترس همگان قرار گیرد.

۳- روش های اجرای کار: روش هایی که عوامل را ترکیب می کند می تواند بهترین روش نباشد آیا باید مدیر به هر چه که در گذشته در جریان بوده قانع باشد یا می تواند روش های خاصی را ابداع کند که نتیجه بهتری بدهد. بدیهی است برای حفظ پویایی

یک سازمان به سمت یک هدف استراتژیک، همواره ترکیبی از اطلاعات هر یک از سیستم ها نیاز است)

۴- هزینه نگهداری و پشتیبانی آن ها زیاد است، به دلیل استفاده از تکنولوژی قدیمی و پیچیده تر شدن نیازهای کاربران، همواره پیاده سازی بعضی نیازها یا مشکلات تکنولوژیکی و طراحی مستلزم صرف وقت و هزینه زیادی است. بعضی نیازهای جدید منجر به تغییر در طراحی کلان سیستم و یا دارای اثر جانبی روی سایر بخش های سیستم است.

۵- وجود افزونگی و کارهای تکراری در فعالیت سیستم ها. همانگونه که اشاره شد به مرور زمان در هر یک از سیستم های جزیره ای تغییراتی اعمال می گردد که به دلیل استقلال طراحی هر کدام و عدم ارتباط فیزیکی با یکدیگر به صورت تکراری و موازی در خواهند آمد

توسعه انبیه شرایط پایداری سیستم

تعادل و پایداری سیستم از یک سو با تغییرات محیطی و از سوی دیگر با انضباط درونی آن بستگی دارد. هرگاه میانگین سازش پذیری یک سیستم با میانگین تغییرات محیطی متناسب و برابر باشد سیستم پایدار می ماند. در دوران هایی که تغییرات طبیعی شدید بوده برخی از گونه های حیوانی قادر به سازش پذیری با محیط نبوده و از بین رفته اند. میلیون ها سال پیش نسل دایناسورها به سبب تغییرات شدید و ناگهانی محیط به نابودی گرائید. زیرا این جانور قادر به ایجاد تعادل با محیط نشد.

پایداری سیستم = سرعت سازش پذیری = سرعت تغییر محیط انضباط درونی سیستم یا حفظ هماهنگی و همزمانی فعالیت اجزای آن با یکدیگر شرط دیگر پایداری سیستم است چنانچه خروجی پیش بینی شده در یکی از سیستم های فرعی تحصیل نگردد، در مجموعه سیستم اختلال ایجاد شده حیات آن را به خطر می اندازد. به کلام دیگر ناپایداری سیستم هنگامی پیش می آید که مشخصه مطلوب خروجی سیستم به مشخصه نامطلوب تغییر یابد به نحوی که بازگشت به حالت مطلوب ممکن نگردد و سیستم در وضعیت ثانویه غیر مطلوب قرار گیرد. هر سیستمی دارای دو نوع تعامل است. درونی و برونی تعامل درونی که می تواند به اشکال مختلف وجود داشته باشد. حکایت از داد و ستد و تاثیر میان اجزاء یا هر یک از سیستم های فرعی دارد و تعامل برونی داد ستد میان کل سیستم یا هر یک از اجزاء آن با محیط خارج است. این تعامل نیز می تواند در اشکال و مفاهیم متنوعی انجام شود.

اجزای سازمان در نگرش سیستمی:

در نگرش سیستمی سازمان می تواند اجزایی بدین گونه داشته باشد:

۱- انسان هایی با ابعاد وجودی گوناگون جنبه های مختلف مادی و معنوی، حضور انسان ها و سازمان مورد توجه قرار می گیرد. هر انسانی در شرایط خاصی تربیت شده ویژگی های خاص خود را دارد که باید به صورت موجود منحصر بود دیده شود. که دارای

سازمان تحول در روش های مرسوم اجتناب ناپذیر است.
۴- سازمان در محیط قرارداد و محیط دارای مقتضیاتی است و در کار سازمان تاثیر می گذارد.

۵- تجهیزات و تکنولوژی: باتحولات سریع تکنولوژی که در دنیای امروز صورت می گیرد سازمان باید بتواند به عنوان یک سیستم به نوعی تعادل با تحولات تکنولوژیکی برسد.

روش های پیشنهادی چرچمن در نگرش سیستمی به سازمان:
چرچمن معتقد است هر مدیری باید از پنج جهت سازمان خود را مورد بررسی قرار دهد:

- ۱- هدف های سازمان
- ۲- منابع سازمان
- ۳- اجزای سازمان
- ۴- محیط سازمان
- ۵- مدیریت سازمان

۱-هدف ها: بهترین نقطه برای آغاز بررسی یک سیستم است. بدون توجه به هدف های کل سیستم

نمی توان به هدف های فرعی آن اندیشید احتمال خطا زیاد است هدف های ظاهری باید از هدف های واقعی تشخیص داد معیار سنجش برای هدف ها فراهم کرد. و در صورت وجود اهداف زیاد باید اولویت هدف ها و میزان اهمیت هر یک نیز باید روشن شود.

۲-منابع: منابع سازمان عواملی هستند که سازمان در راستای تحقق اهدافش یاری می کنند منابع از دو جهت برای سیستم اهمیت تام دارند. نخست به کار خود (ماموریت) ادامه داده و آن را دنبال کند و دوم می تواند راه را برای ادامه حیات خود هموار نماید. مدیر در اینجا باید منابع را بصورت پویا (نه ایستا) مورد توجه قرار داده و سعی کند آن ها را افزایش دهد و منابع برای جریان کار روزانه فراهم و برای آینده ذخیره شود خواه آشکار، خواه پنهان تا اینکه منابع به نقاط مختلف سیستم برسد. مثل سیستم اطلاعات مدیریت - تکنولوژی جدید - سرمایه جدید- شناسایی نیروی انسانی و تربیت آن ها برای آینده - آموزش ضمن خدمت و به روحیه کارکنان توجه شود.

۳-محیط: به تعریف چرچمن محیط، عوامل و اشیایی را شامل می شود که در رابطه با خود سیستم موثر و غیر قابل تغییرند. توصیه او به مدیران طرح دوم پرسش زیر است.

در رابطه با شناسایی عوامل محیطی: نخست آیا عامل مورد نظر سیستم را با محدودیت هایی روبرو می کند؟ اگر پاسخ مثبت بود سؤال دوم را بدین سان مطرح می سازد. آیا سیستم می تواند محدودیت ها و موانع را از پیش پای فعالیت های خود بر دارد؟ در صورتی که پاسخ منفی بود آن عامل به خصوص عامل محیطی شناخته می شود.

برای هر سازمانی عواملی مشابه به عوامل زیر وجود دارد:

۱-بودجه

۲-روش سنتی کار

۳-فرهنگ سازمان

۴-شرایط فرهنگی محیط سیستم

کمبود سرمایه - کمبود تخصص- قوانین و مقررات - آداب و سنن - شرایط اقتصادی - اجتماعی - گروه های با نفوذ - سازمان های رقیب - مدیریت ضعیف - شخص مخالف در هیئت مدیره. هرگاه مدیر بتواند این عوامل را با خود سازگار کند ممکن است یک عامل محیطی را به منابع تبدیل کرده باشد.

۴-اجزای تشکیل دهنده سیستم:

روش های سنتی، سیستم ها را به اجزای شناخته شده ای تقسیم می کند، ادارات کل، ادارات، دوایر و... خشکی و رکود و عدم انعطاف در شروع وظایفی که برای اجزا تعیین شده تحقیق اهداف را یاد شواری مواجه می سازد(هدف مدیر از توجه به اجزا و شناسایی وظایفی است که معیار عملیاتی آن ها با معیار عملیاتی کل سیستم ارتباط دارد تا وقتی که معیار عملیاتی جزئی را افزایش می دهد معیار عملیاتی کل سیستم (در صورت ثابت بودن سایر شرایط) افزایش پیدا کند. کاهش هزینه عملیات یک جزء کاهش هزینه عملیات کل سیستم را سبب می گردد. با این نوع نگرش وجود واحدهای موازی و تکراری مشخص می گردد و می توان از تداخل و تکرار وظایف جلوگیری کرد و فعالیت هر جزء را هدف دار کرد.

۵-مدیریت سیستم:

مدیری که خود (در مجموعه مدیران سیستم جای دارد) سایر عوامل سیستم را اداره می کند. منابع اعم از انسانی و مالی را تخصیص می دهد سازماندهی می کند هماهنگ می سازد و بر کار آن ها نظارت اعمال می نماید. مدیر به خوبی اعمال نظارت کند که از صحت اجرای عملیات و مطابقت آن ها با برنامه های تدوین شده به موقع اطمینان حاصل کند و هنگامی که در نقطه ای متوجه انحراف می شد در صدد کشف علت بر آمده نیست به اصلاح آن اقدام نماید چنین فعالیتی غالباً کنترل نامیده می شود. بعد دیگر کنترل مدیریت ارزیابی مستمر برنامه های سیستم و اصلاح آن ها است. برای انجام فهم برنامه ای لازم است تا در صورت نیاز در هنگام عمل قادر به اقدامات اصلاحی باشد از این رو لازم است مدیر همواره اطلاعاتی کسب کند تا بداند اولاً در برنامه ریزی خود مرتکب چه اشتباهی شده ثانیاً برای تغییر و اصلاح کار چه اقداماتی باید به عمل آورد. وظیفه نظارتی سیستم را نور برت و نیر به نقش کاپیتان کشتی تشبیه می کند. که مسئولیت دارد کشتی را مطابق برنامه در محدوده زمانی معینی به مقصد برساند. از طرفی باید اثرات عوامل محیطی را در نظر داشته باشد و از طرف دیگر منابع را مورد توجه قرار دهد تا از طریق تحصیل به موقع اطلاعات از این دو هدف خود را تحقق بخشد. کاپیتان مجاری اطلاعات را فراهم می آورد تا به طور مرتب در جریات کارها و اتفاقات قرار بگیرد و هر لحظه بتوان اطلاع حاصل کند که در چه قسمتی از کشتی عملیات مطابق برنامه پیش نمی رود و در صورت لزوم اقدام بموقع به عمل آورد. این نوع گردش اطلاعات را سایبرنیک مدیریت می نامند.

توسعه انبیه ضرورت ایجاد و حفظ روحیه خلاقیت در سازمان

برای حفظ پویایی و دوام سازمان ها و جلوگیری از کهولت و آنتروپی خلاقیت ضروری است مرکز خلاقیت سازمان جوان باشد. بدهی است جوانی مورد نظر ما لزوماً مربوط به افراد کم سن و سال نمی شود هدف ما جوانی اندیشه ها، نظریه، و گفته ها می باشد. سازمان می تواند به گونه خلاق سازماندهی شود. در حقیقت افراد بیشتری در قاعده هرم سازمان قرار دارند معمولاً افراد راس سازمان جوانترند بعلاوه فعالیت های واقعی سازمان در عرض هرم صورت می گیرد و طول هرم مسیر گزارش دهی و کنترل است پس می توان نتیجه گرفت که مقطع زیرین سازمان مرکز خلاقیت است. اگر هرم را وارونه تصور کنیم، وظیفه مدیریت پشتیبانی فرآیند نوآوری است. مدیران باید همواره احساس کنند که در خدمت کارکنان خود هستند. بعلاوه در زمینه خلاقیت، امور بهم اتصال جدایی ناپذیر دارند، هیچ شخصی حق انحصار اندیشه های خوب را ندارند و هر تکنیکی که ارائه می شود همکاری گروه را می طلبد و مشوق همکاری و تشریح مساعی است برای هر تکنیک نو فعالیت های گروهی لازم است. یکی از برتری های مدیریت ژاپن توجه به فعالیت ها و رقابت های گروهی و ارزش نهاد به گروه است پاداش نصیب فعالیت های گروهی می شود و حتی تندیس های فردی جای خود را به تندیس های گروهی داده اند.

نتیجه گیری:

هر سیستم دارای فرآیند پردازش یا تبدیل است اهمیت این بخش از سیستم بسیار زیاد می باشد زیرا در این بخش است که داده های سازمان با هم ترکیب شده محصول را تولید می کنند و به صورت کالا یا خدمت برای عرضه ارائه می شود. به طور کلی هر سازمان برای تداوم جریان کار خود نیاز به دید سیستمی دارد. دید سیستمی تمام بخش های یک سازمان را زیر نظر دارد و یک نوع یکپارچگی که لازمه موفقیت موسسه است را به وجود می آورد. در حل مسائل سیستمی افراد کسانی هستند که محیط را شناخته اند و سیستم های موثر جمع آوری اطلاعات را به وجود آورده اند و با معیارهای درست ارتباط خوبی با کارکنان دارند. اولین اقدام مدیر در شکل گرفتن سازمان به عنوان سیستم، روش سیستمی است. اگر شما یک سازمان بزرگ هستید، اگر زیر مجموعه های زیادی دارید، اگر نیاز به مدیریت واحد های مستقل بصورت سلسله مراتبی دارید، اگر هر زیر مجموعه مدیریت پروژه های خود را دارد. مشکل از آنجا پیدا می شود که در این روش اطلاعات بصورت محلی در سیستم های جزیره ای ذخیره می شوند بطور مثال سیستم مدیریت پروژه شهرستان ها مستقل و بدون ارتباط با هم خواهد بود، پس در سطح استان مدیران نمی توانند در سیستم خود اطلاعات شهرستان را ببینند و این مستلزم آن است که گزارشات بصورت دستی از سیستم های هر شهرستان خارج شده و به مرکز ارسال شود، این مشکل در یک سطح بالاتر نیز وجود دارد یعنی در سطح کشور مدیران نمی توانند روند اجرای پروژه ها را در سطوح زیر دست خود مشاهده نمایند. و دائم باید منتظر دریافت گزارشات کتبی و البته نه بهنگام بلکه دیرنگام باشند و در ضمن از جزئیات هم خبری نخواهند داشت زیرا این سیستم ها مجزا و گسسته هستند.

مراجع

- ۱- درونی، ژوئل ((روش تفکر سیستمی)) امیر حسین جهانگللو، انتشارات پیشبرد چاپ اول، تهران ۱۳۷۰
- ۲- فرشاد دکتر مهدی ((نگرش سیستمی)) انتشارات امیر کبیری چاپ اول ۱۳۶۳
- ۳- چرچمن، چارلزوست ((نظریه سیستمها)) مترجم رشید اصلانی انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی چاپ سوم ۱۳۷۵
- ۴- هیچینز، درک ((کاربرد اندیشه سیستمی)) مترجم رشید اصلانی انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی
- ۵- سادوسکی و دیگران ((نظریه سیستمها)) مترجم کیومرث پیرانی، انتشارات تندر، تهران ۱۳۶۱
- ۶- دکتر علی رضائیان ((تجزیه و تحلیل و طراحی سیستمها)) انتشارات سمت تهران ۱۳۸۰

توسعه‌ابنیه رمز گشایی از دلار سه نرخی

سیاست گذار با تعریف نرخ ۴۲۰۰ تومانی برای دلار به جهت تأمین کالاهای اساسی و با راه‌اندازی و تعمیق بازار دوم و عرضه ارز صادرکنندگان بر مبنای عرضه و تقاضا و آزاد شدن سقف ورود ارز به این بازار، فاصله قیمتی بین بازار دوم (نیما) و بازار سوم (آزاد) به دنبال کاهش و همگرایی این بازار بود. اما این سیاست محقق نشد و مهم‌ترین دلیل آن را می‌توان تعیین قیمت دستوری در سامانه نیما عنوان کرد. مدیر سامانه نیما تأیید کرد که دولت برای عرضه ارز پتروشیمی‌ها (با سهم ۷۰ درصدی از ارز موجود در نیما) سقف قیمتی تعیین کرده است. پس از راه‌اندازی بازار دوم فعالان انتظار داشتند که نرخ ارز این بازار نزدیک به بازار آزاد گردد اما این انتظار برآورده نشد، شکوهی مدیر سامانه نیما اعلام کرد: سامانه نیما هیچ محدودیتی برای عرضه و تقاضای ارز تعریف نمی‌نماید و هر کس می‌تواند ارز خود را با هر قیمتی در این سامانه می‌تواند عرضه کند. اما محدودیت در نپذیرفتن اصل آزادسازی است. دولت با هدف کمک به اقشار ضعیف جامعه برای عرضه ارز پتروشیمی‌ها سقف قیمتی تعیین کرده، سلطانی نایب رئیس اتاق بازرگانی عنوان نمود: در ابتدای مهر ۲/۵ میلیارد دلار تقاضای ارز پشت سامانه وجود داشت و دولت در تلاش بود با این متد صوری، بهای ارز را مدیریت کند، استنباط‌های غلط از بازار نه تنها مشکلی را حل نکرد حتی موجب سنگ جلوی پای لنگ اقتصاد شد، به عبارت دیگر کنترل تورم نرخ ارز با مدیریت دستوری عدم شفافیت می‌آفریند و به فساد دامن زده است. و ثمره غایی آن تعریف محدودیت‌های وارداتی، پیچیدگی در روند ثبت سفارش، تدوین سیاست‌های تعزیری است. به طور خلاصه دخالت دولت در بازار دوم محرز و سامانه نیما رمزگشایی شد. تحلیل‌ها حاکی از آن است که انفعال سیاست‌گذار، اطلاع‌رسانی

نگاهی به تحولات بازار ارز

گروه اقتصادی

نوسه‌اينيه ذخاير ارزي بانكها

به گزارش صندوق بين المللی پول سهم دلار با ۶۲/۲۵ درصد در ذخاير ارزي بانک های مرکزی جهان به کمترین رقم از سال ۲۰۱۳ رسید، این در حالی است که سهم یوان در ذخاير ارزي جهان با وجود تنش‌های تجاری میان چین و آمریکا رشد داشته و این ارز جایگاه ششمی خود را در میان تمام ارزهای جهان ثبات بخشیده است.

این صندوق در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد که پول چین در سه ماه دوم سال جاری میلادی با رسیدن به ۱/۸۴ درصد در ذخاير بانک‌های مرکزی جای پای خود را مستحکم کرد. بر همین اساس بانک‌های مرکزی جهان در این بازه زمانی معادل ۱۹۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار، یوان نگهداری کردند. البته سهم ۱/۸۴ درصدی یوان به‌عنوان یکی از ذخاير ارزي بانک‌های مرکزی همچنان در مقایسه با دیگر ارزهای جهانی مانند دلار، یورو و یین ژاپن ناچیز محسوب می‌شود.

نوسه‌اينيه بحران ارزي

کاهش شدید ارزش پول، تزلزل یا فروپاشی نرخ ارز را بحران ارزي می‌نامند، بحران ارزي متأثر از محدودیت‌های گوناگون ایجاد می‌شود جایی که بانک مرکزی قادر به دفاع از نرخ ارز تثبیت‌شده یا پاسخگویی به مازاد تقاضای ارزي نیست. بحران های ارزي

ضعیف و بی‌اعتمادی عمومی عوامل بی ثباتی دلار هستند. و این وضعیت بحرانی برای پول ملی نیاز به آن دارد که در درجه اول سیاست‌گذار ارزي اعتبار خود را با استفاده از حراج شفاف، بسط حساب‌های پایه ارزي، حذف بازارهای چندگانه و ایجاد و به رسمیت شناختن یک بازار واحد قیمت واقعی را شناسایی کند و در درجه دوم حکمرانان اقتصادی در هر سه قوه باید یک برنامه روشن و چشم‌انداز باورپذیر، را پیش‌روی جامعه قرار دهند. سوالی که بعضاً در ذهن مردم جاری می‌شود آیا دولت پشت نوسان ارزي است؟ به جرات می‌توان گفت هیچ دولتی از افزایش نرخ ارز استقبال نکرده است و این موضوع را می‌توان به این دولت نیز نسبت داد. طرح جبران بودجه از طریق افزایش نرخ ارز بر پایه درک نادرست از روابط بین المللی شکل گرفته است. نرخ ارز و کسری بودجه احتمال دارد که در یک راستا باشند، و افزایش نرخ ارز پس از مشکلات بودجه ای حادث شود، اما نباید این تفسیر جاری شود که افزایش نرخ ارز نتیجه سیاست دولت برای پوشش کسری است. تحلیل صحیح وابستگی اقتصاد ایران به نفت است که منجر به حرکت موازی نرخ ارز و کسری بودجه می‌شود. رشد نقدینگی همواره موجب افزایش نرخ ارز می‌شود و اگر نفت در شرایط قیمت و فروش مناسب باشد نوسانات قابل کنترل است ولی اگر افزایش نقدینگی با کاهش درآمدهای نفتی مواجه گردد، مقدمه ایجاد بحران ارزي است.

بودند، مکلف شدند که برای ترخیص کالای خود از گمرکات، ما به التفاوت نرخ ارز دولتی و نرخ ارز در بازار دوم را پرداخت کنند. فعالان و تجار، عنوان داشتند که اجرایی شدن بند ۵ ارزی خسارت جبران ناپذیری را به واحدهای تولیدی و صادرات تحمیل خواهد کرد.

توسعه انبیه تغییرات دلار

دلار که مهر را در کانال ۱۸ هزار تومان آغاز کرده بود تحت تاثیر یک تاکتیک تکراری به بالای سطح ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان در چهارمین روز از مهر رسید، این رقم در شرایطی رقم خورد که دلار روز چهارشنبه را در آستانه مرز ۱۷ هزار تومان آغاز کرده بود، در همین بازه زمانی سکه به راحتی از مرز ۵ میلیون تومان عبور کرد و به عدد ۵ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان رسید و همزمان با رشد سکه قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز از مرز ۵۰۰ هزار تومان عبور کرد و به بالای سطح ۵۵۰ هزار تومانی رفت. مهم ترین دلیل این نوسانات گروهی را می توان اظهارات ستیزه جویانه ترامپ نسبت به ایران عنوان نمود. اما در نهم مهر ماه

با عقب نشینی دلان ارز قیمت دلار سیر نزولی به خود گرفت و از محدوده ۱۷ هزار تومان به کانال ۱۵ هزار تومان رفت، سه گمانه برای این کاهش وجود داشت، گمانه اول اصلاح قیمتی متأثر از فروش خریدهای هفته گذشته و جستجوی کف قیمتی جدید توسط سفته بازان، گمانه دوم ریزش در اثر ورود ارز خانگی به بازار و گمانه سوم اختیارات بانک مرکزی برای مداخله در بازار ارز بود، نوسان دلار در مهر ماه تداوم داشت جایی که دلار در ۱۴ مهر تا مرز ۱۳

هزار و ۷۰۰ تومان نزول یافت. ثبت این نرخ به معنای بیش از ۲۱ درصد کاهش برای این ارز در هفته پیش بود، آنچه در هیچ کدام از هفته های سال ۹۷ سابقه نداشت. ابتدای آبان نیز دلار با روند افزایشی ولی آرام به کار خود ادامه داد، در ششمین روز هفته اول آبان، دلار ۱۵۰ تومان افزایش را ثبت کرد و روی عدد ۱۳ هزار و ۷۵۰ تومان قرار گرفت. دلار در دهه سوم آبان نیز درگیر تلاطم قیمتی بود در بیستمین روز آبان دلار در کانال ۱۴ هزار و ۳۰۰ تومان آغاز به کار کرد ولی به سرعت در جاده نزولی قرار گرفت و به سوی مرز ۱۴ هزار تومانی حرکت کرد. حدود ساعت ۳ بعدازظهر دلار از این مرز پایین تر رفت و روی قیمت ۱۳ هزار و ۹۵۰ تومان قرار گرفت. به نوعی این نوسانات حتی بازیگران ارزی را دچار پارادکس کرده بود.

در پنجمین روز آذر ماه دلار ۲۰۰ تومان دیگر از ارزش خود را از دست داد و روی قیمت ۱۲ هزار و ۴۵۰ تومان قرار گرفت. و روز بعد آن نیز با کاهش ۱۵۰ تومانی مواجه شد و در هفتمین روز از این ماه دلار به بهای ۱۱ هزار و ۹۵۰ تومان رسید. این روند در هفته دوم آذر نیز ادامه داشت و عرضه ارز بی مشتری ماند، پس از چند نوسان

را در دنیا به ۳ گروه تقسیم بندی می کنند، نتایج از بررسی اقتصاد ایران نشان می دهد تجربه ۲ گروه از بحران های ارزی با مشکلات بنیادی در ذخایر ارزی یا تشدید انتظارات در ایران موجود است، اما هیچ گاه معضلات بانکی عامل وقوع بحران (گروه سوم) نبوده اند. گروه سوم با عدم کنترل انباره نقدینگی مضر و تعمیق واقعی ساختار بازار رقم می خورد. هر سه گروه بحران یک فاکتور اصلی به نام تثبیت نرخ ارز دارند.

بررسی قیمت کالاهای اساسی از نیمه مرداد تا ۲۰ مهرماه نشان می دهد که تخصیص ۹/۵ میلیارد دلار برای ۲۵ قلم کالاهای اساسی تنها در مورد گروه گوشت مرغ به تثبیت قیمت کمک کرده است. و می توان گفت در مورد سیاست تخصیص ارز ارزان قیمت به کالاهای اساسی یا نحوه توزیع کالاها و قیمت گذاری آن تجدیدنظر کرد. همتی رییس بانک مرکزی مهم ترین اقدامات بانک مرکزی را مدیریت بازار با افزایش ذخایر ارزی، کنترل و مسدودسازی سایتها و شبکه های دلالی، اعلام نرخ ساختگی و دستگیری دلان و ملتهب کنندگان بازار با همکاری دادستانی کل کشور، بوده که نتایج آن در کاهش التهابات مشهود بود.

در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، درخصوص مدیریت بازار ارز در سه بخش تصمیماتی اتخاذ شد. مداخله بانک مرکزی در بازار ارز، سیاست های تشویقی برای بازگشت ارز صادرات غیر نفتی به بازار و واردات اسکناس ارز با ضوابط بانک مرکزی. در نتیجه بانک مرکزی توانست مجوز مداخله را از شورای عالی هماهنگی اقتصادی به عنوان عالی ترین سطح تصمیم گیری دریافت کند. در صورت عدم تحلیل دقیق بازار، ابزار مداخله تنها ذخایر ارزی بانک مرکزی را تضعیف می کند.

توسعه انبیه معافیت مالیاتی

۳۷۵۶ کالای وارداتی از پرداخت مابه التفاوت دلار رسمی و نیمایی معاف شدند، در فصل گذشته عنوانی را در بازار ارز پیش رو داشتیم مبتنی بر دولت با ورود ۱۳۳۹ کالا مخالفت رسمی خود را اعلام داشت حال در این فصل معافیت مالیاتی بیش از ۳۰۰۰ کالا مطرح می شود، وزارت صنعت، معدن و تجارت گروه جدید معاف از پرداخت مابه التفاوت ارزی را اعلام کرد. بر این اساس ۵۹ ردیف کالای دیگر از پرداخت مابه التفاوت دلار رسمی و نیمایی معاف شدند. بررسی ها نشان می دهد اکثر موارد این معافیت شامل حال کالاهایی می شود که از سوی واحد تولیدی مرتبط با آن کالا، وارد شده باشد. ماجرای پرداخت مالیات بعد از رونمایی بسته ارزی در انتهای مردادماه مطرح شد و براساس بند ۵ این سند کلیه کالاهایی که از دلار ۴۲۰۰ تومانی بهره مند بودند و در بسته جدید به گروه دوم کالایی (کالاهای غیر اساسی) تبدیل شده

در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، درخصوص مدیریت بازار ارز در سه بخش تصمیماتی اتخاذ شد. مداخله بانک مرکزی در بازار ارز، سیاست های تشویقی برای بازگشت ارز صادرات غیر نفتی

کوتاه در بیستمین روز آذر قیمت دلار از مرز ۱۱ هزار تومانی نزول کرد و دلار ۳۰۰ تومان از ارزش خود را از دست داد و به قیمت ۱۰ هزار و ۹۰۰ تومان رسید. آخرین بار دلار ۱۰۲ روز پیش در کانال ۱۰ هزار تومانی قرار گرفته بود. این کاهش تداوم پیدا کرد و فردای آن روز دلار با ۶۵۰ تومان افت به قیمت ۱۰ هزار و ۲۵۰ تومان رسید. در ابتدای هفته آذر نیز دلار برای اولین بار پس از ۵ ماه زیر مرز ۱۰ هزار تومانی به کار خود پایان داد. در آخرین روز از آذر سکه به کانال ۳ میلیون و ۴۰۰ بازگشت و دلار نیز به مرز ۱۰ هزار تومانی بازگشت. در این روز، شاخص بازار ارز ۶۰ تومان افزایش یافت و روی قیمت ۱۰ هزار تومانی قرار گرفت.

حسن روحانی در استان آذربایجان غربی اعلام کرد که سال ۹۸ هم کالاهای اساسی را با دلار ۴۲۰۰ تومان وارد خواهیم کرد. وی عنوان نمود قیمت ارز شمشیر دو لبه است، از یک رو فشار اقتصادی و از طرفی تشویق به صادرات می‌کند. وی خاطر نشان کرد برای بازگرداندن ثبات به جامعه کنترل قیمت ارز را در برنامه خواهیم داشت، روحانی در بخش دیگری از سخنانش گفت می‌دانم شرایط زندگی بر مردم، نسبت به ماه‌های گذشته سخت‌تر شده اما همه تلاش دولت بر مهار تورم و تولید اشتغال است. وی با اشاره به تلاش آمریکا برای قطع صادرات نفت ایران تاکید کرد ما با همسایگان مان رابطه نزدیکتری را برقرار و به حول و قوه الهی نفت‌مان را خواهیم فروخت.

قیمت دلار در ۴۰ روز پایانی فصل پاییز

اولین ایهام بخشنامه تفاوت در مقدار بازگشت ارز میان دو گروه صادرکننده است، گروهی که کل حجم صادرات را یک مرتبه انجام و گروهی که فصل به فصل انجام می‌دهد، به‌عنوان مثال صادرات یکسال با رقم ۴ میلیون یورو. گروه اول این رقم را به‌صورت یک جا صادر می‌کند و گروه دوم به شکل متناوب در طول چهار فصل صادر می‌کند. گروه اول باید رقم بیشتری را به نیما برگرداند. بر اساس این بخشنامه گروه اول با حجم ۴ میلیون یورو در طبقه سوم صادراتی، (۳ تا ۱۰ میلیون یورو) قرار گرفته و از فروش یک میلیون یورو به نیما معاف است. بنابراین باید ۷۰ درصد ۳ میلیون یورو را به نیما بازگرداند که رقم آن معادل ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار یورو می‌شود و مابقی برای صادرکننده باقی می‌ماند. اما گروه دوم که همان رقم ۴ میلیون یورو را در طول یک سال اما فصل به فصل صادر می‌کنند، در مرحله اول یک

نوسه‌آیین پیمان‌سپاری ارزی

بخشنامه جدید ارزی، صادرکنندگان را مکلف به ارائه تعهد برگشت ارز می‌نماید و تکلیف بانک مرکزی تأمین ارز فقط برای واردات کالا و خدمات صادرکنندگانی است که نحوه بازگشت ارز آن‌ها مطابق ساختار تعیین شده باشد. این بخشنامه نیز مانند بسیار از دستورالعمل‌هایی که رونمایی شده دچار ضعف‌هایی بود، این بخشنامه پس از جلسات پیاپی در روزهای اخیر میان مقامات بانکی، دولتی و بخش خصوصی، دستورالعمل جدید پیمان‌سپاری، طبقه‌بندی‌های ارزی و میزان معافیت‌های هر طبقه از بازگشت ارز به سامانه نیما به‌طور رسمی اعلام شد. در این دستورالعمل ۴ گروه صادراتی تفکیک شده و معافیت‌های هر دسته و به همراه روش‌های بازگشت ارز حاصل از صادرات با ذکر جزئیات مشخص شد.

میلیون یورو صادر می کند، مطابق بخشنامه مشمول معافیت کامل می شود. در مرحله دوم با احتساب یک میلیون یورو فصل اول، ۲ میلیون یورو صادر کرده و در طبقه دوم صادراتی (یک میلیون یورو تا ۳ میلیون یورو) قرار می گیرد و از معافیت ۵۰ درصدی برخوردار می شود، و در فصل سوم یک میلیون یورو دیگر صادر می کند، با این رقم نیز همچنان در طبقه دوم صادراتی قرار می گیرد و شامل معافیت ۵۰ درصدی می شود. در فصل چهارم با اضافه شدن یک میلیون یورو عدد صادراتی به گروه سوم بخشنامه بانک مرکزی (۳ میلیون تا ۱۰ میلیون یورو) منتقل می شود که مطابق آن باید ۷۰ درصد از ارزش صادرات خود را به نیما برگرداند و مشمول ۳۰ درصد معافیت شود. بنابراین در انتهای سال یک میلیون و ۷۰۰ هزار یورو را به نیما بازمی گرداند و دو میلیون و ۳۰۰ هزار یورو نزد خود نگه می دارد.

قیمت پوند و یورو در پاییز ۹۷

توسعه اِبنیه وعده های رییس بانک مرکزی

همتی رییس کل بانک مرکزی در یک نشست خبری ۹ وعده ایجاد بازار متشکل ارزی، تضمین سپرده های ارزی، توافق بر قراردادهای نفتی، کنترل تورم، کنترل نقدینگی، تشویق و تنبیه بانک های خوب و بد، عملیات بازار باز در تنظیم نرخ سود، آغاز اصلاح نظام بانکی، توجه به اولویت ها در تأمین ارز را داد.

براساس تعهد رئیس جمهور، در سال ۹۸ بخش عمده درآمدهای نفتی (۱۴ میلیارد دلار) با نرخ ۴۲۰۰ تومان برای واردات کالاهای اساسی تخصیص می یابد. همتی اعلام نمود که نرخ میانگین تسعیر در بودجه را ۵۷۰۰ تومان خواهد بود. دولت باید ارز مازاد را با نرخ تسعیر کند که در نهایت نرخ میانگین اعلام شده حاصل شود. با استناد به تعهد دولت و نرخ میانگین اعلام شده ۳ مسیر برای نرخ دوم تسعیر ارز در بودجه سال ۹۸ بوجود می آید. بررسی ها نشان می دهد با توجه به روند سال ۹۷ نرخ تسعیر دوم باید عددی حدود ۱۱ هزار تومان باشد که در نهایت میانگین مورد نظر دولت محقق شود. در مسیر دوم با فرض افزایش درآمدهای نفتی نرخ تسعیر دوم می تواند نزدیک به نرخ های فعلی در بازار نیما باشد، در فرض سوم اگر دولت درآمدهای نفتی در سال آینده را کاهش دهد نرخ تسعیر بالاترین برآورد در میان این ۳ سناریو خواهد بود.

نوسه‌آیند پیش بینی نرخ ارز تا پایان سال ۹۷

جریان درآمد ارزی کشور باشد. بر اساس داده های بالا و با توجه به عبور از ۱۳ آبان و عدم توانایی آمریکا در اعمال تحریم های نفتی انتظارات منفی نسبت به آینده مقداری تعدیل و کاسته می شود. موضوع کاهش تقاضای نفت در سال ۲۰۱۹ میلادی نیز در صورتیکه به وقوع بپیوندد به طور طبیعی بر نرخ ارز سال ۱۳۹۸ تاثیرگذار خواهد بود. بنابراین می توان گفت با توجه به توانایی اهرم های تثبیت نسبت به اهرم های فزاینده انتظار می رود که در فصل زمستان این بازار روزهای آرام و در سطوح نزدیک به نرخ ارز تعادلی باشد.

مراجع

بانک مرکزی ایران - سازمان بورس و اوراق بهادار
دنای اقتصاد - اتحادیه طلا و جواهر

برای پیش بینی نرخ ارز تا پایان سال ۹۷ باید ابتدا مسیره های کاهشی و افزایشی ارز بررسی شود، بر کسی پوشیده نیست که صادرات نفت بیشترین تأثیر را بر روی دلار خواهد گذاشت، با توجه به فرصت ۱۸۰ روزه به خریداران نفت ایران درآمدهای ارزی تا اردیبهشت ماه در شرایط مطلوب باقی خواهد ماند، این موضوع از سو و از سوی دیگر افزایش دامنه رکود در بخش تولید کشور و کاهش تقاضای ارز حواله ای از سوی دیگر به همراه کاهش قدرت خرید مردم در اثر نرخ های تورمی بالا در ماه های گذشته و احتمال افزایش عرضه اسکناس ارز در بازار آزاد، نیرو های کاهنده این بازار هستند.

در مقابل، محدودیت مهلت آمریکا به خریداران نفت ایران محدود است، و تداوم انتظارات منفی نسبت به آینده بازار ارز و پیش بینی کاهش رشد اقتصادی دنیا و کاهش تقاضای نفت در بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۹ می تواند عاملی برای کاهش

چالش‌های پیش روی بازار پول

گروه اقتصادی

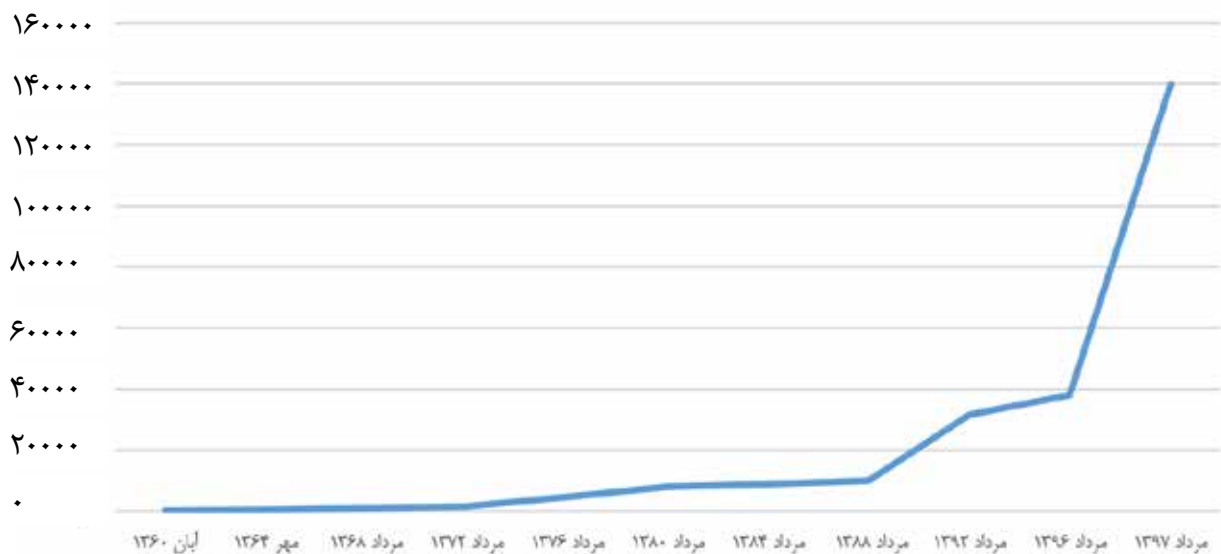
توسعه‌ابنیه سیاست پولی

سیاست‌گذار با توجه به معیار و شاخص‌ها، سیاست‌گذاری می‌نماید. اما در شرایط ملتهب این فرایند اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. از مهر سال گذشته اقتصاد ایران ملتهب شد ولی سیاست‌گذار پولی واکنش‌های کاهش نرخ سود، پیش‌فروش سکه و مدیریت بازار ارز را در دستور کار قرار داد، در این سیاست‌گذاری انتظارات و ارزیابی‌های پیش‌نگر ملاحظه نشد و حتی سیاست‌گذار نگاهی به تاریخ بازار پول نیز نداشت. با نگاهی بر الگوهای خارجی می‌توان نمونه‌های بسیاری را در کشورهای آمریکا، مالزی، تایوان، هند و ترکیه نام برد که در شرایط مشابه سیاستی هوشمندانه را پیش رو گرفته‌اند اما سیاست‌گذار ایرانی معماران اقتصادی تصمیمات خود را با دو دسته شواهد گذشته نگر یا تطبیقی و آینده نگر یا عقلایی اخذ می‌کنند. بدین شکل که با بررسی روند گذشته زمینه مورد تصمیم و بر اساس تحلیل‌ها و شواهد موجود آینده را پیش بینی می‌کند، سیاست‌گذار ما دو راهکار پیش‌فروش سکه و تغییر نرخ سود نه تنها سرعت حرکت اقتصاد را تسریع نداده بلکه خود موجب ایجاد اصطکاک‌هایی شد. طرح پیش‌فروش سکه که با هدف تعدیل قیمت و انقباض نقدینگی در دستور کار قرار گرفت هزینه‌ای نزدیک به ۲۳ هزار میلیارد تومان متحمل جامعه کرد و طرح بازنگری نرخ سودی که با هدف رسیدن به تورم تک رقمی طرح ریزی شده بود نیز به نتایج معکوس و زیان بار رسید.

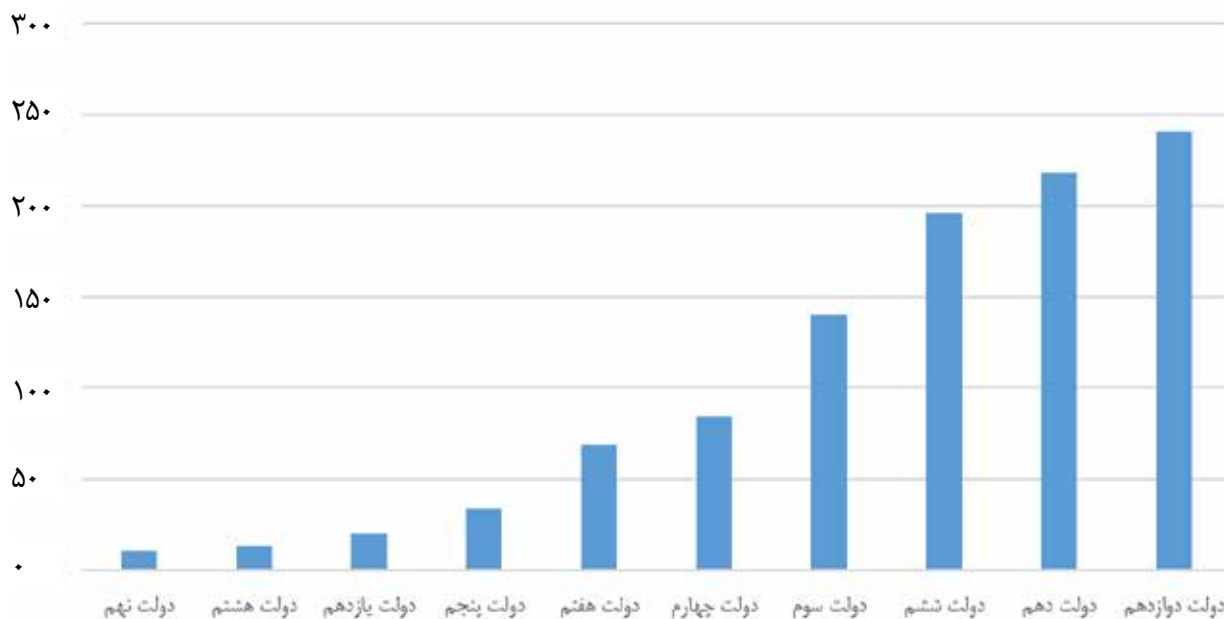
نوسمه‌آیین تقویت پول ملی

تقویت پول ملی از طرق افزایش بهره وری و رونق اقتصادی صورت می‌پذیرد، که همواره سیاست گذار به اشتباه با تثبیت نرخ ارز به دنبال آن است، کاهش پول ملی در سه دوره سال‌های ۷۱ تا ۷۴، سال ۹۰ تا ۹۲ و ۶ ماه نخست سال ۹۷ رقم خورد، در دوره نخست نوسانات به دلیل بحران بدهی‌های ارزی پس از جنگ رخ داد در این دوره نرخ تورم تا بیش از ۴۰ درصد افزایش نشان داد. دوره دوم نوسانات ریشه در تصمیم‌گیری‌های دهه ۸۰ داشت جایی که یکسان‌سازی ارزی تجربه موفقی را رقم زد اما به دلیل عدم تعدیل نرخ ارز با شرایط اقتصادی و با توجه به رشد درآمدهای ارزی و ارزان شدن واردات شدت ورود کالا به کشور افزایش یافت. اعمال تحریم در کنار افزایش نقدینگی دلار را به ۴ هزار تومان و نرخ تورم به ۳۸ درصد رسید. دوره سوم مانند دوره دوم بود در سال ۹۷ با خروج آمریکا از برجام سیاست‌های تعدیل نرخ ارز فعال نشد و در نتیجه ایجاد یک شوک سیاسی موجب بهم ریختن بازار گردید. تراز تجاری غیر نفتی ایران در سال‌های ۹۴ و ۹۵ بعد از انقلاب مثبت گردید که البته در سال ۹۶ این امر تکرار نشد. تمامی دولت‌ها با تعریف نرخ ارز به دنبال تثبیت آن بودند و آن را مزیت و تقویت پول ملی می‌دانستند، در صورتی که افزایش نرخ پول ملی با کاهش نرخ بیکاری و افزایش بهره وری در اقتصاد بوجود می‌آید. در ایران ارزش پول ملی تنها با فشار بانک مرکزی و تزریق ارز انجام می‌شود. که این اشتباه در سال‌های گذشته همواره رقم خورده است.

بهای دلار از ابتدای آبان ۱۳۶۰ تا مرداد ۱۳۹۷

درصد تضعیف ریال ایران در برابر دلار

توسعه‌ابنیه تأثیر نوسانات ارزی بر نظام بانکی

بررسی‌ها نشان می‌دهد نوسان ارزی بر میزان وام دهی بانک‌ها، رشد مطالبات غیرجاری، سپرده‌های کوتاه مدت و بلندمدت و سود زیان بانک‌ها اثر منفی می‌گذارد، پس لازم است سیاست‌های مدونی برای ثبات اقتصادی ارزی ایجاد شود، تا دامنه این نوسانات محدود گردد، از طرفی در این شرایط هوشمندی و رصد بانک‌ها، دولت و بانک مرکزی را می‌طلبد که با سیاست‌های هدفمند و کنترلی برای کاهش بی‌ثباتی اقتصادکلان، تورم و نوسانات نرخ واقعی ارز استفاده کنند. بر کسی پوشیده نیست که سیاست منسجم ارزی اولویت نظام بانکی محسوب می‌شود. پژوهش‌کننده پولی و بانکی به بررسی اثر بی‌ثباتی بازار ارز با هدف آثار بی‌ثباتی بازار ارز بر بازدهی شبکه بانکی ایران پرداخت. در این بررسی نسبت سودآوری و مطالبات غیرجاری بانک‌ها به‌عنوان معیارهای مربوط به ارزیابی سلامت بانک‌های کشور در دوره زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۲، با استفاده از داده‌های ماهانه در مواجهه با شوک نرخ ارز مورد ارزیابی قرار گرفت. این بررسی نشان می‌دهد که بانک‌های ایرانی در برابر بی‌ثباتی بازار ارز دچار ضرر و زیان نمی‌شوند، اما به دلیل وجود مواردی نظیر شیوه حسابداری، شناسایی سود و نبود قوانین ورشکستگی این ضرر و سود مشخص نشده است، حال آنکه اگر رویه‌های استاندارد

توسعه‌ابنیه چالش‌های یکسان سازی ارزی

مهم‌ترین دلایل عدم ورود دولت به یکسان سازی مواردی شامل «فقدان اطلاعات دقیق در مورد منابع و مصارف»، «پیش‌بینی تعهدات آتی»، «عدم تعادل در تراز تجاری»، «مصارف قاچاق»، «سفته‌بازی ارزی و خروج سرمایه»، «نیاز به اعتماد به بانک مرکزی و نظام بانکی»، «محدودیت‌های نقل و انتقال ارزی» و «روابط کارگزاری با بین‌الملل» است. اولین تجربه یکسان سازی ارز در دهه ۷۰ رقم خورد که موفق نبود که دلیل آن سررسید تعهدات ارزی بخش خصوصی و افزایش آمار یوزانس و فاینانس بود. دومین بار آن در دهه ۸۰ بود که تقریباً ۹ سال موفقیت آمیز را پشت سر گذاشت. عدم شفافیت در اطلاعات و آمار مصارف و منابع ارزی است. در دوره اخیر نیز دولت پس از افزایش نقدینگی تصمیم به کاهش نرخ سود بانکی گرفت که این امر سبب خروج سرمایه از شبکه بانکی و سپس ورود به بازارهای ارز و سکه شد که این موارد با پیش‌بینی کاهش درآمدهای نفتی در پی تهدیدات آمریکا شرایط فعلی را پدید آورد. البته در شرایط کلی نوسان ارزی از دو مسیر اقتصادی و سیاسی شکل می‌گیرد و مهم‌ترین دلایل افزایش نرخ ارز را می‌توان افزایش نقدینگی، اجرای سیاست‌های مالی و پولی دستوری، ثابت نگه داشتن نرخ ارز در گذشته و کاهش نرخ سود بانکی عنوان نمود.

ناخالص داخلی بوده است. ۷ درصد دیگر از سوی بخش خصوصی و سایر نهادهای غیردولتی پرداخته شده است. پراکنش بحران‌های بانکی و ارزی نشان می‌دهند این بحران‌ها ابتدا به صورت ناشناخته به اقتصادهای جهانی حمله‌ور شده با عدم واکنش به موقع به اوج خود رسیده و در نهایت پس از یافتن نسخه‌های درمان به تدریج رخت بر بسته‌اند. با این حال بررسی‌ها نشان می‌دهد کشورهای کمی تعامل کمتری با اقتصاد جهانی داشته و از سیستم‌های قانون‌گذاری منعطف بی‌بهره هستند هنوز یادگیری لازم را از درمان بحران‌های بانکی نداشته‌اند.

نوسان‌انیت تورم به روایت مرکز آمار

مرکز آمار تورم مهرماه را در دهک اول هزینه‌ای (قشر کم برخوردار جامعه) تقریباً ۲ درصد بیشتر از دهک دهم اعلام نمود. خوراکی‌ها و کالاهای غیرخوراکی در کنار خدمات، تورم بالایی را ثبت کردند، تا ۸ دهک اول هزینه‌ای، بیشترین تورم ماهانه را در ۱۹ ماه اخیر تجربه کنند. نکته حایز اهمیت معکوس بودن نرخ تورم در شهریور ماه نسبت به مهر است جایی که

تورم ماهانه برای دهک دهم بالاترین و برای دهک اول کم‌ترین بوده است. نرخ تورم مهر برای ۸ دهک اول، بیشترین عدد در سال‌های ۹۶ و ۹۷ بوده است. محاسبات نشان می‌دهد که خانوارهای دهک اول در آذر امسال برای مایحتاج اولیه غذایی خود حدود ۲۵۰ هزار تومان هزینه کرده‌اند و این هزینه برای دهک دهم ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان برآورد شده است. این در حالی است که این ارقام برای دهک اول در سال قبل ۱۶۸ هزار تومان و برای دهک

دهم، یک میلیون و ۴۱۵ هزار تومان بوده است، یعنی ۸/۴۸ درصد کمتر. البته با توجه به تورم بیشتر دهک‌های بالا نسبت به دهک‌های پایین در ماه‌های اخیر، می‌توان گفت که برآورد انجام شده برای دهک دهم حداقلی بوده است. بانک مرکزی نیز گزارش داد که در مهرماه سال جاری نرخ تورم به ۴/۶ درصد رسید که این رقم در شهریور ماه ۶/۱ درصد گزارش شده بود، نرخ تورم نقطه به نقطه با افزایش ۵/۵ واحد درصدی در مهرماه به ۳۶/۹ واحد درصد رسیده است که این رشد در مرداد ۶/۳ درصد و در شهریور ۷/۲ واحد درصد ثبت شده بود. می‌توان این آمار را به منزله خروج تورم از باند سبقت تلقی کرد.

آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد که در مهرماه سال جاری رشد سالانه نقدینگی به ۲۰/۷ درصد رسیده است. این چهارمین ماه متوالی است که نرخ سالانه تورم نقدینگی در سطح ۲۰ درصد در جا می‌زند. به‌رغم اینکه سیاست‌گذار پولی در ماه‌های اخیر تلاش‌هایی برای کنترل رشد نقدینگی آغاز کرده است، اما به‌نظر می‌رسد کاهش رشد نقدینگی به زیر ۲۰ درصد به یک مانع بزرگ برخورد کرده است. مانعی که باید با اصلاح عاجل

در شیوه حسابداری رعایت شود، شاید نتایج این مطالعه تفاوت کند. اما اثر نوسان ارزی بر افت وام دهی در بیشتر بانک‌ها، منعکس‌کننده علائم اقتصادی است، ثبات در اقتصاد موفقیت در سرمایه‌گذاری و انتظار بازپرداخت استقراض کنندگان را در پی خواهد داشت، بررسی‌ها بر روی داده‌های مورد استفاده از بانک مرکزی در سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۳۸۷ نشان می‌دهد، در بلندمدت تغییرات در شاخص بی‌ثباتی اقتصاد کلان با کاهش در وام دهی بانک‌های تجاری همراه خواهد بود. به گونه‌ای که هر یک واحد افزایش در شاخص بی‌ثباتی اقتصاد کلان، ۰/۱۷ واحد از میزان وام‌دهی بانک‌های تجاری می‌کاهد. از این رو بانک‌ها باید وضعیت بی‌ثباتی اقتصاد کلان را به‌طور مرتب رصد کرده و دولت و بانک مرکزی نیز باید از سیاست‌های هدفمند و کنترلی به منظور کاهش بی‌ثباتی اقتصاد کلان، به ویژه تورم و نوسانات نرخ واقعی ارز استفاده کنند، چرا که پیامد، زیان‌آور بی‌ثباتی اقتصاد کلان بر رفتار وام‌دهی بانک‌های تجاری، کاهش وام‌دهی و به دنبال آن کاهش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی در بلندمدت است.

نوسان‌انیت انواع بحران‌های اقتصادی در دنیا

بررسی بحران اقتصادی در دنیا نشان می‌دهد که تمامی این بحران‌ها بر سه قسم بحران ارزی، بحران بانکی و بحران بدهی عمومی است و کشورهای مختلف در خصوص مواجهه با این بحران‌ها از ۳ شیوه مشابه «شرایط اولیه یا Initial Conditions»، «مهار یا Containment» و «حل و فصل یا Resolution» بهره‌جسته‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در فاصله

سال‌های ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۷ اقتصاد جهانی نزدیک به ۴۰۰ بحران اقتصادی را به خود دیده است. ۳۱ درصد بانکی، ۵۳ درصد ارزی و ۱۶ درصد بدهی عمومی گزارش شده است. از طرفی همبستگی بین بحران‌های بانکی و ارزی بالا و همبستگی بحران‌های بانکی و بدهی پایین بوده، با وجود این که ۵۵ درصد از بحران‌های بانکی همراه با بحران‌های ارزی بوده، همراهی بحران‌های بانکی با بحران‌های بدهی تنها ۱۱ درصد را ثبت کرده. عموماً کشورها در مواجهه با بحران ۳ مرحله متعاقب شرایط اولیه، مهار بحران و حل و فصل را در استراتژی خود قرار داده‌اند. از سوی دیگر، در خلال مرحله سوم، تجدید ساختار بانک‌ها نیز متداول‌ترین ابزار مقابله با بحران از سوی کشورهای پی‌ریزی شده است. میانگین هزینه درمان بحران بانکی در کشورهای مختلف از ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۷ حدود ۱۵ درصد کل تولید کشورهای درگیر بحران بوده است. سهم دولت از تجدید سرمایه در دنیا حدود ۸ درصد از تولید ناخالص داخلی کشورها بوده است. حدود ۲ درصد GDP از این هزینه‌ها با فروش دارایی‌ها در بلندمدت جبران شده؛ بنابراین خالص هزینه تجدید سرمایه برای دولت حدود ۶ درصد تولید

نظام بانکی، از میان برداشته شود تا شرایط برای کاهش رشد نقدینگی حاصل شود. رشد نقدینگی از تیر ماه سال ۹۵ که در سطح ۳۰ درصد قرار داشت، روند نزولی خود را آغاز کرده و به سطح ۲۰ درصد در اردیبهشت سال جاری نزول کرده است، اما طی ۵ ماه اخیر عموماً در این کانال نوسان داشته و نتوانسته روند نزولی خود را تداوم دهد. در مهرماه سال جاری رشد ماهانه و نقطه به نقطه شبه پول صعودی شده است. رشد ماهانه شبه پول در مهرماه به میزان ۱/۶ درصد گزارش شده که این رقم در شهریور ماه یک درصد گزارش شده بود، از سوی دیگر رشد نقطه به نقطه شبه پول در مهرماه ۱۷/۲ درصد ثبت شد که این رقم در شهریور ماه ۱۶/۹ درصد ثبت شده بود.

روند کاهشی تورم ماهانه برای دومین ماه متوالی نیز تکرار شد. نرخ تورم ماهانه به ۳/۵ درصد در آبان رسید. علاوه بر این تغییر جهت، افت سرعت رشد تورم یک شاهد دیگر نیز دارد؛ مطابق داده‌های بانک مرکزی سرعت رشد تورم نقطه به نقطه نیز کند شده است و در ماه گذشته تورم نقطه به نقطه ۳ درصد رشد کرد. با همین رشد، تورم نقطه به نقطه آبان‌ماه به ۳۹/۹ درصد رسید. کند شدن رشد تورم نقطه به نقطه در کنار آرام گرفتن تورم ماهانه، می‌توانند نشانه‌های تغییر فاز روند تورم در ماه‌های آتی را رقم زنند. علاوه بر این‌ها، تورم دهک‌های مختلف درآمدی نیز برای نخستین بار توسط بانک مرکزی ارائه شده است که از ثبت تورم سنگین‌تر دهک‌های بالا نسبت به دهک‌های پایین درآمدی حکایت دارد.

منابعی اعلام داشتند که برای ساعت‌هایی تورم آذر ماه بر روی سایت بانک مرکزی بارگزاری شده بود ولی با توجه به حذف این رقم در این گزارش درج نشده است.

ماه	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	نرخ تورم	سال	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی	نرخ تورم
آبان	۱۵۳.۶	۱۸.۴	۱۳۹۶	۱۰۹.۶	۹.۶
مهر	۱۴۸.۴	۱۵.۹	۱۳۹۵	۱۰۰.۰	۹.۰
شهریور	۱۴۱.۹	۱۳.۵	۱۳۹۴	۹۱.۷۱۴	۱۱.۹
مرداد	۱۳۳.۸	۱۱.۵	۱۳۹۳	۸۱.۹۴۸	۱۵.۶
تیر	۱۲۶.۸	۱۰.۲	۱۳۹۲	۷۰.۹۱۶	۳۴.۷
خرداد	۱۲۲.۶	۹.۴	۱۳۹۱	۵۲.۶۳۵	۳۰.۵
اردیبهشت	۱۱۷.۵	۹.۱	۱۳۹۰	۴۰.۳۲۱	۲۱.۵
فروردین	۱۱۵.۶	۹.۲	۱۳۸۹	۳۳.۱۸۸	۱۲.۴

توسعه انبیه بررسی بانک‌های کشور

سودآورترین بانک خصوصی بانک خاورمیانه با نسبت حاشیه سود خالص ۴۴/۲ درصد، بانک انصار با نسبت ۱۸/۵ درصد جایگاه دوم و بانک کارآفرین با نسبت ۱۳/۴ درصد جایگاه سوم را به‌دست آورده‌اند. در مقابل بانک‌های تجارت، صادرات و گردشگری بدترین عملکرد را در مورد نسبت حاشیه سود خالص کسب کرده‌اند. در صورت مالی منتشر شده بانک تجارت، این بانک ۶/۴ هزار میلیارد تومان ضرر اعلام کرده که نسبت حاشیه سود خالص آن را به‌شدت منفی کرده است. بانک صادرات و بانک گردشگری نیز در صورت مالی سال گذشته خود ضرر کرده‌اند.

نسبت بازده دارایی‌ها که بیانگر مدیریت به ازای هر یک ریال دارایی چند ریال سود خالص است. بانک خاورمیانه با نسبت بازده دارایی‌های معادل ۲/۶ درصد بهترین وضعیت را از نگاه

بررسی صورت‌های مالی ۱۸ بانک نشانگر این است که بانک ملت دارترین بانک بورسی تا پایان سال مالی ۹۶ است. بانک ملت با حدود ۲۲۱/۹ هزار میلیارد تومان و پس از آن بانک صادرات با دارایی ۱۷۹ هزار میلیارد تومان و بانک تجارت با حدود ۱۳۹/۱ هزار میلیارد تومان به ترتیب جایگاه دوم و سوم را به‌دست آورده‌اند. کمترین دارایی نیز در میان بانک‌ها به بانک حکمت با حدود دارایی ۴/۵ هزار میلیارد تومان تعلق دارد. پس از آن بانک خاورمیانه با دارایی در حدود ۹/۵ هزار میلیارد تومان و پست‌بانک با دارایی ۹/۸ هزار میلیارد تومان در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

نوسه اینیپ نظام بانکی از نگاه ریسی جمهور

حسن روحانی در نشست با معاونان و مدیران وزارت اقتصاد خواستار توجه به اقتصاد تجربی شدند و به صراحت از آنچه در مراجع علمی، علم اقتصاد نامیده می‌شود دوری جستند، وی سالم‌سازی نظام بانکی را کمک به دولت تعبیر کردند و با انتقاد از عملکرد بانک‌ها و بالاخص بانک‌های خصوصی در بنگاه‌داری، تعداد شعب، رقابت و خلق پول، گناه افزایش نقدینگی را نیز بر دوش آن‌ها انداختند و خواستار کنترل بیشتر بانک مرکزی برای «هدایت نقدینگی به سمت تولید» شدند. معاون وزیر تعاون نیز نظام بانکی را از عوامل ایجاد تورم در کشور برشمرد و بیان نمود بانک‌ها با خلق پول و دادن وام بدون نظارت بانک مرکزی مشکلات زیادی در حوزه اقتصادی ایجاد کرده‌اند.

مرجع

بانک مرکزی ایران

این شاخص به خود اختصاص داده است. پس از آن بانک انصار، با نسبت ۰/۸ درصد در جایگاه دوم، بانک کارآفرین و بانک سینا با نسبت ۰/۴ درصد جایگاه سوم را به‌دست آورده‌اند. ۶ بانک حکمت، گردشگری، صادرات، تجارت، دی و سرمایه نیز به‌دلیل منفی بودن سود خالص، شاخص نسبت بازده دارایی آن‌ها نیز منفی شده است. پست‌بانک و شرکت اعتباری کوثر نیز بازدهی صفر کسب کرده‌اند.

از منظر نسبت بازده حقوق صاحبان سهام است. در پایان سال مالی ۹۶، در میان ۱۸ بانک بورسی، بانک قرض‌الحسنه رسالت با نسبت بازده حقوق صاحبان سهام ۳۵/۳ درصد بیشترین بازدهی را به خود اختصاص داده است. پس از آن بانک خاورمیانه با نسبت بازدهی ۲۶/۵ درصد قرار دارد. بانک ایران‌زمین نیز با نسبت بازدهی ۱۹/۷ درصد جایگاه سوم را به‌دست آورده است. در مقابل بانک صادرات، گردشگری و حکمت کمترین بازدهی را کسب کرده‌اند.

فراز و نشیب های بازار سرمایه

■ گروه اقتصادی

توسعه‌ابنیه آینده بورس چگونه رقم می خورد؟

عملکرد توفانی بازارها در سال ۹۷ یکی از بی سابقه ترین تورم های دوران اقتصاد کشور را رقم زد. دلار و سکه بیش از ۲۰۰ درصد و بورس بالاتر از ۱۰۰ درصد سود را به ثبت برسانند. سکه با رکورد های ۵/۵ میلیون تومانی تا کانال ۳/۷ میلیون تومان عقب نشینی کرده است. همچنین، شاخص سهام از قله ۱۹۵ هزار واحدی تا محدوده ۱۷۶ هزار واحد اصلاح شده است. از دیگر غفلت های فعلی بازار سهام، می توان به عدم عرضه سهام از سوی سهامداران عمده اشاره کرد. رشد پرشتاب و دسته جمعی قیمت سهام و بی وقفه در میان مدت به زیان بازار و منافع سهامداران است. جریان پول است که سکان حرکت بازار شده، و سه زنگ خطر برای شرایط فعلی سهام به صدا درآمده اولاً؛ انتشار تدریجی گزارش های عملکرد ماهانه و تطبیق روند قیمت سهام با وضعیت سودآوری شرکت ها، ثانیاً؛ وقت محدود سیاست گذار به منظور بستر سازی برای حفظ و مدیریت این حجم از نقدینگی در کنار عادت به سودهای سریع ثالثاً؛ فراموشی احتمال اصلاح قیمت ها سه نشانه هشدار آمیز در شرایط فعلی است که باید مورد توجه معامله گران قرار گیرد.

نوسه‌اینیچ | اوراق تسهیلات مسکن

قیمت این اوراق در اولین هفته از آبان به کف یک ساله از زمستان ۹۲ تاکنون رسید. قیمت اوراق نسبت به پارسال ۲۲ درصد ارزان شده است. مهم ترین علت این کاهش قیمت، بی اثر شدن وام اوراق در پوشش قدرت خرید بخش قابل توجهی از تقاضای مصرفی، تحت تاثیر جهش قیمت مسکن است. قیمت هر فقره اوراق ۵۰۰ هزار تومانی وام آنی خرید مسکن در حالی هفته اول آبان ماه با سقوط به کانال ۵۰ هزار تومان به طور متوسط به ۵۹ هزار تومان رسید، و رکورد کم ترین نرخ اوراق را از بهمن ماه ۹۲ تاکنون محسوب می شود. به عبارتی دیگر متقاضیان با استفاده از وام بدون سپرده از محل اوراق (تسهیلات ۸۰ میلیون تومانی مرکب از وام ۶۰ میلیونی بدون سپرده به علاوه وام ۲۰ میلیونی تومانی جعاله)، باید ۱۶۰ فقره اوراق با قیمت ۵۹ هزار تومان برای هر فقره اوراق، قیمت امتیاز تسهیلات انفرادی آنی مسکن کمتر از ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و زوجین کمتر از ۱۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است.

نوسه‌اینیچ | بازار های جهانی

بازارهای جهانی نیز همواره تحت تاثیر فنون سیاسی بازیگران اصلی آن است، از ابتدای پاییز از یک سو جنگ تجاری میان چین و آمریکا و اعمال تعرفه های سنگین بازار مواد خام (کامودیتی ها) تضعیف شد. از سوی دیگر زمزمه هایی در باب توافق تجاری بین این دو اقتصاد بزرگ به گوش می رسد و این نماد را برای مدت کوتاهی در مسیر رشد قرار می دهد. پس از این امید با اظهارات مقامات آمریکایی مبنی بر سازنده نبودن توافق طرفین رنگ می بازد. دلایل فنی نظیر چشم انداز تداوم سیاست های انقباضی فدرال زرزو از طریق افزایش نرخ بهره، تضعیف ارزهای یورو و پوند به دلیل چالش های اتحادیه اروپا بر سر کسری بودجه ایتالیا و خروج نامعلوم انگلستان از این منطقه، شاخص دلار را به بالاترین سطح طی یک سال و نیم اخیر رسانده است. از طرف دیگر، اعلام وزیر نفت عربستان مبنی بر کاهش ۵۰۰ هزار بشکه ای تولید نفت برای جلوگیری از مازاد عرضه از قیمت نفت در ابتدای هفته حمایت کرد، موضوعی است که معاملات سهام نفتی را تحت تاثیر قرار داده و احتیاط عمل بیشتری را برای فعالان حقیقی بازار رقم زد.

نوسه‌اینیچ | فراز و نشیب شاخص بورس در پاییز

شاخص کل بورس با جهش ۴۵۳۴ واحد و با افزایش ۲/۸ درصدی نخستین روز مهر را آغاز نمود ارزش معاملات خرد در سطوح یک هزار میلیارد تومان نشان از جریان ورود نقدینگی تازه به بازار سهام دارد، گزارش عملکرد شهریور ماه شرکت ها در کانون توجه معامله گران قرا داشت که نشانه های مثبت از بهبود نرخ های

صنایع بورسی نیز شرایط مطلوبی را پشت سر می گذاشتند به شکلی که از ۳۸ صنعت، ۳۷ صنعت با افزایش شاخص همراه شدند. این موضوع هشدار می دهد که نقدینگی در بازار سهام بدون توجه به مؤلفه های بنیادی و تنها با دنباله روی از تقاضای شکل گرفته است و محصول آن خروج از مدار تحلیل و منطق است. حرکت های توده وار در بازارهای سرمایه چه در دوره های صعودی و چه در زمان افت بازارها، سبب می شود تا قیمت سهام از ارزش بنیادی آن فاصله گرفته و بسته به شرایط بازار، سبب تشکیل حباب یا فرار سرمایه شود.

نوسه‌اینیچ | ابزارهای هوشمند مالی

فراپورس ایران از دو گام جدید در راستای توسعه و افزایش نظارت در این بخش بازار سرمایه خبر داد. معاون عملیات و نظارت بازار فراپورس با معرفی «فراسا» که سامانه ای نظارتی بر نحوه خرید و فروش کارگزاران و معامله گران مربوط به آن ها خواهد بود خاطر نشان کرد که این سامانه نحوه و

میزان خرید و فروش کارگزاری ها و سهامداران را کنترل خواهد کرد. وی افزود نحوه بازارگردانی و بررسی امکان فعالیت و به کارگیری صندوق های بازارگردانی و پوشش ریسک گام بعدی فراپورس خواهد بود. فراسا یک سامانه تاملی است که به منظور تسهیل ارتباط میان شرکت های کارگزاری و شرکت فراپورس ایران راه اندازی و بر بستر الکترونیکی فعالیت می کند، این سامانه دارای فاز نظارتی است و هرگونه تحرکات مشکوک

معامله گران کارگزاری ها و سایر معامله گران در بازار سهام را ثبت و ضبط و از طریق ارسال پیامک به اطلاع مدیران عامل کارگزاری ها می رساند، این مقام مسئول در ادامه به سامانه های جدید «واچار» نیز اشاره کرد و گفت: این سامانه به طور ویژه مختص معاملات قراردادهای اختیار معامله طراحی شده است و قابلیت هایی را در اختیار معامله گران و سرمایه گذاران قرار می دهد که تصمیمات بهتری را در بازار مشتقه اتخاذ کنند. سرعت و پیچیدگی معاملات در بازارهای مالی نیاز به استفاده از ابزارهای هوشمند را افزایش داده است. در این راستا یکی از مفیدترین ابزارهای مالی به کارگیری معاملات الگوریتمی یا خودکار است که به منظور استفاده بهتر سرمایه گذاران از فرصت های بازارهای سرمایه گذاری ایجاد و راه اندازی شده است. فناوری اطلاعات به عنوان ابزار حمایت کننده و پیشران موسسه های مالی در عصر حاضر شناخته و نقشی فزاینده از کاهش هزینه و بهبود عملکرد داشته و تبدیل به ابزاری راهبردی در شکل دهی استراتژی های سازمانی خواهد شد.

فراپورس ایران از دو گام جدید در راستای توسعه و افزایش نظارت در این بخش بازار سرمایه خبر داد. معاون عملیات و نظارت بازار فراپورس با معرفی «فراسا» که سامانه ای نظارتی بر نحوه خرید و فروش کارگزاران و معامله گران مربوط به آنها خواهد بود

فروش در نمادهای صادرات محور به همراه داشت. آغاز به کار بازار جهانی در معاملات امروز و روند تحولات سیاسی در نشست سازمان ملل در نیویورک از دیگر عواملی است که بر وضعیت این روزهای سهام اثرگذار خواهد بود. در توضیح این رخداد می توان به کاهش انتظارات از بازدهی بازارهای موازی همچون بازار ارز و سکه اشاره کرد. با توجه به ارزش معاملات خرد سهام در سطوح مناسب که نشان از رونق بازار دارد، نیازمند نگه داشتن این میزان نقدینگی با تعمیق این بازار است، ولی عرضه اولیه سهام شرکت های بزرگ دیده نمی شود.

روند قدرتمند صعودی سهام هفته اول مهر با شدت بیشتری تداوم داشت و در نتیجه رشد ۱۵ درصدی شاخص کل را رقم و بازدهی بورس از ابتدای سال به ۸۸ درصد رسید. ثبت خالص خرید ۱۴۰۰ میلیارد تومانی توسط سهام داران خرد در معاملات یک رکورد تازه در کارنامه این گروه از بازیگران بازار بر جا گذاشت. این رکوردها ادامه داشت تا در هفتمین روز از مهر نماگر این بازار به سقف ۲۰۰ هزار واحدی نزدیک شد. در روز قبل هم یک رکورد شکنی تاریخی دیگر، شاخص در یک روز ۷ هزار و ۶۹۸ واحد معادل ۴/۱۱ درصد رشد کرد و به رقم بی سابقه ۱۹۵ هزار و ۱۰۴ واحد رسید. با این رشد، بورس از ابتدای سال ۱۰۰ درصدی شد.

پیش بینی های کارشناسی درست از آب درآمد و پس از ۱۰ روز و در بورس به مسیر کاهشی گام برداشت برای دومین روز متوالی با افت ۲۷۰۰ واحدی (معادل ۱/۴۳ درصد) در میانه کانال ۱۸۵ هزار واحدی قرار گرفت. در ۱۱ مهر حدود ۸۵ درصد از نمادهای بورسی با افت قیمت معاملات روزانه خود را به پایان رساندند. در شانزدهمین روز از مهر و برای چهارمین روز متوالی بورس به حرکت نزولی خود ادامه داد و این بار با افت ۷۶۶۶ واحدی (معادل حدود ۴/۲ درصد) تا میانه کانال ۱۷۶ هزار واحدی عقب نشینی کرد. این بیشترین درصد ریزش شاخص سهام از ۲۶ اسفند ۹۳ (۵/۵ درصد) بود.

دامنه نوسانات در اینجا ختم نمی شد ۲ روز بعد مدار مثبت شد و با رشد ۵۶۶۲ واحدی (معادل بیش از ۳/۲ درصد) به کانال ۱۸۰ هزار واحدی بازگشت. از مهم ترین نکات معاملات این روز توجه ویژه معامله گران به سهامی بود که از پشتوانه بنیادی برخوردار بودند. و در بیست و سومین روز از مهر مجدد مسیر کاهشی را تجربه کرد و با افت ۱۰۹۹ واحدی (معادل ۰/۰۶ درصد) از باقی ماندن در کانال ۱۷۵ هزار واحدی ناکام ماند. این مسیر کاهشی در تمامی ماه آبان و آذر نیز ادامه داشت و در برخی از روزها شاهد افزایش مقطعی شاخص بودیم ولی در روزهای بعدی دوباره شاخص مسیر کاهشی را پیش رو می گرفت. به عنوان مثال در دهمین روز از آذر نیز سهام با ۴ هزار واحد عقب نشینی بازدهی بورس را از ابتدای پاییز منفی نمود، یا در روز ۲۵ آذر شاخص کل بورس تهران روز گذشته افتی دیگر را در کارنامه این بازار ثبت و با کاهش ۸۶۶ واحدی (معادل ۰/۵ درصد)، به کانال ۱۶۴ هزار واحدی عقب نشینی کرد. و تا آخر آذر ماه کور سو های امید را برای برگشت به مسیر افزایشی از دست داد.

هراس مفرط از سرنوشت نیروهای موثر بر سهام مهم ترین عامل افت داماسنج سهام ارزیابی می شود که عمدتاً ناشی از بدبینانه ترین سناریوها از چشم انداز رکودی اقتصاد کلان و عدم قطعیت های محیطی است. در حالی که شمار کثیری از کارشناسان اذعان دارند بخش عمده از اثر منفی مخاطرات حاکم بر سهام در عقبگرد شاخص از اوج تاریخی تحقق یافته و ادامه این مسیر ناشی از فضای روانی حاکم بر سهام است.

به عنوان مثال در اولین هفته از آذر شاخص کل بورس تهران در جریان دومین روز کاری ۴ هزار و ۷۸۹ واحد دیگر کاهش نشان داد و

در سطح ۱۶۶ هزار و ۴۶۳ واحد قرار گرفت. با ریزش ۲/۸ درصدی نماگر اصلی سهام طی معاملات روز گذشته، بازدهی کل بورس از ابتدای پاییز تا پایان دادوستدهای دیروز تقریباً به صفر رسید. بررسی ها نشان می دهد که ظرفیت های تکنیکی و زیرساختی بورس تهران به لحاظ فنی متناسب با روزهای پر حجم، پرورودی و پرفعالیت بازار سهام نیست. شاید به نوعی بتوان گفت تقویت هیجان توسط مشاهده زنده روند معاملات روزانه که در هیچ یک از بورس های بین المللی وجود ندارد یکی از دلایل ایجاد اختلال در این بازار است.

شاخص بورس

شدند که به جز دو صنعت خودرویی و بانکی، سایر گروه ها جزو صنایع کوچک بورسی به شمار می روند. در نقطه مقابل، سهام گروه پالایشی بورس تهران در بین ۲۱ گروهی که با افت شاخص مواجه شدند، شدیدترین افت شاخص را تجربه کردند. شاخص این گروه در یک ماه گذشته بیش از ۲۲ درصد کاهش یافت که عمدتاً هم تحت تاثیر سقوط چشمگیر قیمت جهانی نفت بود. گروه های انتشار و چاپ و استخراج نفت نیز به ترتیب با کاهش ۱۷ و ۱۵ درصدی در رتبه های بعدی قرار گرفتند.

مراجع

- سازمان بورس ایران
- بورس اوراق بهادار ایران
- بانک مرکزی ایران
- مرکز آمار ایران

نوسم اینیه بورس برنده و بازنده ای دارد

برندگان و بازندگان بورس را می توان پس از گذشت سه فصل معرفی کرد بزرگ ترین بازنده بازار سهام را می توان سیاست گذار دانست. تحلیل گران زمانی که شاخص بورس جهش یافت، روزهای پرنوسان را برای این بازار پیش بینی کرده بودند. جریان های مثبت رخ داده نیز نشان از آن دارد که ظرفیت بسیار بزرگی برای جذب نقدینگی در این بازار سرمایه وجود دارد. در آبان ماه شاهد اصلاح شاخص ۲۴ گروه بورسی بودیم. در بین گروه های ۳۸ گانه بورس تهران، عنوان بیشترین بازدهی به گروه زراعت تعلق گرفت و بیش از ۷۳ درصد رشد شاخص را به ثبت رساند. همچنین گروه های وسایل ارتباطی، منسوجات و محصولات چوبی در رتبه های بعدی این فهرست قرار داشتند. در مجموع، ۱۳ صنعت بورسی در پایان معاملات آبان با رشد شاخص مواجه

بازار انرژی

گروه اقتصادی ■

توسعه‌ابنیه بورس انرژی یا بورس نفت

همواره بر لزوم راه‌اندازی بورس نفت، سیاست‌گذار و تحلیلگران یک صدا هستند، و دولت عرضه نفت و میعانات گازی در بورس را یک تکلیف قانونی می‌داند و این موضوع در برنامه ششم توسعه و در قانون تنظیم مقررات تاکید شده است، اما متأسفانه دولت دهم، یازدهم و دوازدهم اقدام جدی و قابل‌قبولی را در کارنامه خود ندارند، برای نخستین بار در سال ۹۰ بخشی از نفت در بازار بورس عرضه شد که به دلیل عدم راه‌اندازی زیرساخت لازم این اقدام موقتی صورت گرفت و به تعلیق درآمد، شرکت ملی نفت و بورس انرژی بارها اعلام کرده‌اند، عرضه نفت خام به‌صورت فیزیکی از ۶ آبان به احتمال زیاد در بورس انرژی آغاز خواهد شد، در این رابطه وبسایت تحلیلی ntellinews به بررسی این موضوع پرداخته که آیا این مکانیزم می‌تواند در فروش نفت ایران به‌طور موثری عمل کند و نقاط ضعف و قوت این اقدام چیست؟ این سایت نیز مانند برخی از رسانه‌های تحلیلی عنوان نمود آمریکا قطعاً نمی‌تواند تحریم‌های خود را بر علیه ایران محقق کند، و مهم‌ترین دلیل آن نیز عدم تبعیت کشورهای مهمی از جمله چین، هند و اتحادیه اروپا است.

طبق قول شرکت ملی نفت و بورس انرژی برای اولین بار ۲۸۰ هزار بشکه نفت خام سبک ایران از مجرای بورس انرژی به سایر کشورها صادر شد و پس از مدت‌ها تلاش، ایران به جمع کشورهای دارای بورس نفت بین‌المللی پیوست. بورس انرژی می‌تواند راهی جدید برای دور زدن تحریم‌ها باشد. قیمت پیشنهادی اولیه ۷۹ دلار و ۱۵ سنت بود که در فرآیند عرضه و تقاضا نرخ ۷۴ دلار و ۸۵ سنت کشف شد. مهم‌ترین ویژگی این شیوه معاملاتی تبدیل بورس انرژی به بازار کشف نرخ آزاد بهای نفت ایران در بازارهای جهانی است. بیش از ۱۰۰ شرکت خارجی از بورس انرژی کد معاملاتی دریافت کرده‌اند و از خریداران بالقوه نفت خام و فرآورده‌های نفتی به شمار می‌روند.

دومین محموله نفت خام در بورس انرژی نیز با فاصله ۱۰ روزه با حجم ۷۰۰ هزار بشکه تقریباً دو و نیم برابر محموله قبلی صورت پذیرفت، این خبر خوب در شرایطی مخابره شد که خبر خوش دوم نشست کمیته ویژه نظارتی اوپک و گیراوپک بود که برنامه کاهش تولید تا یک میلیون بشکه در روز را در دستور کار قرار دادند. وزیر نفت عمان در این خصوص تاکید کرده که بازیگران اصلی برای کاهش تولید اجماع دارند و موضوع اصلی میزان کاهش تولید است.

نوسه اینیه پتروشیمی

دو هفته پایانی مهر در بازار آزاد پلیمرها شاهد افت قیمت بودیم. واقعیت‌های پتروشیمی را می‌توان در گروه افزایش نسبی حجم عرضه‌ها در بورس کالا و تقویت حجم معاملات در کنار افزایش آزادی عمل خریداران در چارچوب سامانه بهین‌یاب برای گریدهای معمول و همچنین برداشته شدن سقف مجاز رشد قیمت‌ها در بورس کالا عنوان نمود، تغییر مسیر در پتروشیمی با حذف سقف رقابت محصولات پتروشیمی در بورس کالا رقم خورد به شکلی که تقاضا در بازار کم شد، این موضوع نشان می‌دهد تقاضای کاذبی که به منظور کسب سود از محل اختلاف قیمتی کالاهای این گروه در بورس و بازار بود، در حال خروج از پروسه معاملات است. این روند شکست رانت پتروشیمی‌ها و تعادل در این بازار را حادث می‌شود. البته با این حال هنوز در زنجیره ارزش محصولات پتروشیمی رانت‌های پنهانی دیده می‌شود.

پس از گذشت ۶ ماه از سال و ورود دلالت و مشکلاتی که برای تولیدکنندگان محصولات پایین‌دستی ایجاد شده، شاهد اقدام موثری از سوی دولت برای مدیریت شرایط بازار نبودیم، و مهم‌ترین دلیل آن را نیز می‌توان عدم ضابطه مند بودن قیمت گذاری عنوان نمود.

نوسه اینیه برق

پیش بینی می‌شود که ۵ هزار مگاوات برق با ساخت ۲۶ نیروگاه جدید برای سال آینده مهیا می‌گردد، اردکانیان در این خصوص

اعلام نمود برای سال آینده حدود ۸ هزار مگاوات کمبود برق خواهیم داشت، وی خاطر نشان کرد اگر روند فعلی مصرف در کشور اصلاح نشود، هر اندازه سرمایه‌گذاری برای توسعه نیروگاه‌های برق صورت بگیرد، نتیجه‌ای از آن حاصل نمی‌شود. وی تصریح کرد: با حمایت‌ها و پشتیبانی مسوولان مختلف کشور و همچنین صبوری مردم، تابستان سختی را پشت سر گذاشتیم، شرایط کم بارشی در سال ۹۶ که در ۴۸ سال اخیر بی‌سابقه بود و همچنین افزایش دما در تابستان امسال موجب شد که مشکلاتی در تامین برق ایجاد شود. طبق اخبار منتشره ۷۵ درصد از مشترکان خانگی در مکانیزم جدید تعرفه‌ای اضافه‌ای قرار نیست بپردازند، بلکه این مشترکان کم‌مصرف به ازای هر کیلووات ساعت مصرف برق کمتر، مبالغ و مشوق‌های مادی نیز دریافت خواهند کرد. در مقابل برای ۲۵ درصد مابقی چارچوبی در نظر گرفته شده است که برای مصرف کمتر ترغیب شوند. این گروه فرصت دارند که میزان مصرف خود را مدیریت کنند تا شامل تعرفه‌های جدید سال ۹۸ نشوند. برای این گروه طبق مصوبه همراه با قبوض برق یک قبض مجازی نیز ارسال خواهد شد.

نوسه اینیه قاچاق سوخت

افزایش حجم قاچاق سوخت با بنزین ۱۰۰۰ تومانی به میزان ۱۰ تا ۲۰ میلیون لیتر در روز، دولت را پس از چهار سال وادار به اصلاح نرخ‌ها و مصرف بنزین کرد. دولت در اولین بیانیه خود میزان حجم قاچاق سوخت را ۱۰ الی ۲۰ میلیون و در دو گزارش در فواصل زمانی ۱۰ روزه این رقم را ۳۰ الی ۴۰ میلیون لیتر در روز اعلام کرد، کارت سوخت یا همان نظام سهمیه‌بندی مصرف سوخت و توزیع بنزین میان تمام ایرانیان در قالب کوپن، راهکارهای جدید دولت هستند در توزیع با کارت سوخت فقط صاحبان خودرو ذی‌نفع هستند. اما در روش توزیع بنزین کوپنی میان تمام اقشار جامعه، برای این طرح نیاز به یارانه ماهانه حدوداً ۱۲ هزار میلیارد تومانی است. مهم‌ترین ابهام این طرح را می‌توان کشف قیمت بنزین و فروش آن به متقاضیان عنوان کرد. منتقدان طرح نیز اجرای این طرح را با چالش‌های فنی زیادی پیش بینی نمودند. به عنوان مثال عدم وجود بازار آنلاین برای خرید و فروش یارانه بنزین، وجود ندارد و در صورت ایجاد این بستر عدم دسترسی به اینترنت نیز می‌تواند چالش دهک‌های پایینی جامعه باشد.

در نیمه مهر ماه دولت تصمیم جدیدش را برای توزیع بنزین ارائه داد، وزیر کشور در جمع خبرنگاران طرح دولت برای توزیع قاعده‌مند بنزین را عنوان نمود این طرح در حالی تنها با احیای کارت سوخت و سهمیه بندی بنزین امکان پذیر است که به‌نظر می‌رسد دولت هنوز در رابطه با نزدیک کردن قیمت بنزین کشور به قیمت‌های جهانی یا میانگین قیمت سوخت در کشورهای همسایه تردیدهایی دارد، زیرا بر تشدید «نظارت‌ها» به‌جای اتخاذ یک «تصمیم با‌دارنده قیمتی» برای کنترل قاچاق تاکید دارد.

روابط ایران با اروپا و در صورتی که این روابط با معاملات نفت خام به صورت یورو در بورس انرژی تکمیل شود و در نتیجه به کشف نرخ با یورو برای نفت خام ایران منجر شود. این معاملات برای اولین بار در جهان رقم می خورد که خود اتحادیه اروپا از این مزیت برخوردار نیست. در حال حاضر چهار بازار اصلی برای کشف نرخ نفت خام وجود دارد که سه بازار لندن، نیویورک و دبی با دلار و بازار شانگهای با یوان چین به کشف نرخ می پردازد.

نوسه اینیه زغال سنگ

اردشیر سعد محمدی قائم مقام ایمیدرو امیدواری داد که تا ۴ سال دیگر می توان تولید زغال سنگ را ۲ برابر نمود، در حال حاضر تولید زغال سنگ در ایران در مقایسه با آمار جهانی بسیار اندک است، از ۱۰ هزار معدن دارای پروانه بهره برداری فقط ۶۰ درصد آن ها فعال هستند و میزان تولید آنها ۴۰۰ میلیون تن است که ۵۰ درصد آن مربوط به سنگ لاشه و مصالح ساختمانی است. معدن را می توان به عنوان محوری برای رفع محرومیت در نظر گرفت، ملزومات بهره وری بیشتر را می توان متولی و تصمیم ساز، مدیریت واحد، کسب دانش روز، رفع مشکلات زیست محیطی و اجرایی شدن الگوها و تکنیک های روز عنوان نمود.

دولت روزانه بیش از ۴۰۰ میلیارد تومان فقط برای مصرف بنزین یارانه توزیع می کند. از این مبلغ بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان به دهک دهم جامعه (ثروتمندترین ها) می رسد. سهم گروه های کم درآمد از یارانه بنزین نزدیک به ۱۰ میلیارد تومان است. سهم قاچاق چپان بنزین از یارانه، روزانه حدود ۸۰ میلیارد تومان است. میزان درآمد مالیاتی دولت در سال ۹۶ روزانه ۳۲۰ میلیارد تومان بوده است. بودجه عمرانی یک روز دولت نزدیک به ۱۴۰ میلیارد تومان است. هم اکنون روزانه ۳۰ میلیون لیتر بنزین در این پالایشگاه ستاره خلیج فارس تولید می شود که این مقدار تا یک ماه دیگر به مرز ۴۰ میلیون لیتر در روز خواهد رسید.

نوسه اینیه حضور نفت ایران در بورس های نفت جهان

در مهر ماه دو رویداد مهم برای بازار انرژی ایران رقم خود یکی شکسته شدن رکورد تاریخی ارزش معاملات این بازار و دیگری حضور ایران در بورس انرژی بود، این دو موضوع زمانی بسیار مهم می شود که ذات عرضه فیزیکی نفت خام در این بازار به معنی ایجاد بستر بسیار مهمی برای سایر انواع معاملاتی است که دورنمایی ایده آل را برای صنعت نفت کشور و حتی برخی از بازارهای بین المللی ایجاد می کند، و مهم تر از آن احتمال ایجاد فرصت های جدید جهانی برای ایران است، با توجه به روند رو به رشد

نوسمه اینیچ بازار جهانی نفت

در نشست کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق اوپک و غیراوپک (JMMC) تأکید گردید در حال حاضر هیچ کمبودی در عرضه نفت خام به بازار جهانی وجود نخواهد داشت و در همین راستا، هرگونه افزایش فوری یا بیشتر نفت خام را رد کردند. رویترز، این اعلام موضع را در واقع پاسخی منفی به درخواست‌های مکرر دونالد ترامپ اعلام نمود، در این خصوص زنگنه دو روز قبل از برگزاری نشست در مصاحبه ای با اس‌اندپی گلوبال پلتس و بلومبرگ متذکر شد که کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق کاهش عرضه نفت اوپک و غیراوپک از نظر حقوقی دارای صلاحیت نیست که درباره هیچ مساله‌ای به تصمیم برسد و تنها وظیفه‌اش نظارت و بررسی روند پایبندی به توافق کاهش تولید است.

تحلیلگران معتقدند بازار جهانی نفت، کارکردها و مکانیزم‌های مخصوص به خود را دارد و تابعی از عزم یک فرد یا یک کشور نیست. بازار جهانی نفت منبعث از عوامل متعدد ساختاری و فرا ساختاری است. بنابراین پذیرفتن یا عدم پذیرش درخواست ترامپ از سوی عربستان و روسیه نمی تواند برای نفت جهان تعیین تکلیف نماید. در پی این اقدامات در سومین روز از مهر نفت بیش از ۲ درصد رشد کرد و به سقف چهار ساله رسید. در این میان

برخی از بزرگ‌ترین تجار نفتی قیمت های آتی نفت را در بلند مدت افزایشی پیش‌بینی کرده‌اند. بهای نفت برنت در روز آخر میلادی توانست خود را به مرز ۸۳ دلار برساند مهم‌ترین دلیل اثرگذار بر روند معاملات بازار جهانی نفت در یک ماه گذشته بوده است. این عامل که در کنار تداوم اختلال عرضه از سمت ونزوئلا و لیبی خود را به شکل نگرانی معامله‌گران از کمبود عرضه نشان داده است، این رقم در دهمین روز از مهر به ۸۵ دلار رسید، نفت برنت در بیستمین روز از مهر ۵/۶ درصد کاهش قیمت را تجربه کرد و از ۸۵ دلار در آخرین معاملات مهر به کمتر از ۸۰ دلار رسید. گروهی از تحلیلگران سیاسی و اقتصادی بر این باورند که سقوط بازار سهام آمریکا به خروج سرمایه از بازارهای پربریک از جمله نفت منجر شد. در واقع افزایش نرخ بهره بانکی از سوی فدرال رزرو که با حمایت صندوق بین‌المللی پول همراه شد، با انتقادات تند دونالد ترامپ مواجه شد. اختلافات و دوگانگی در اقتصاد آمریکا نگرانی سرمایه‌گذاران را افزایش داده و به خروج سرمایه‌ها از بازارهای پربریک منجر شده است. روند کاهشی نفت از ۸۵ دلار آغاز شد و در ادامه روند نزولی آن رقم خورد در آخرین روز از مهر قیمت نفت توانست به رقمی بالاتر از ۷۸ دلار برسد، و در ادامه نیز این مسیر تداوم داشت تا در نیمه آبان

اعلام کرده در حال حاضر این کشور حدود ۱۰/۷ میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌کند و مدعی شده که می‌تواند ۱/۳ میلیون بشکه در روز در صورت لزوم به تولید خود بیفزاید.

صنعت نفت جهانی کنجاوی زیادی پیدا کرده است تا ببیند ایران چگونه در برابر تحریم‌های آمریکا علیه صادرات نفتش عمل خواهد کرد. اس‌اند پی گلوبال پلتس، در گزارشی از تحلیلگران غربی می‌گوید نفتکش‌های ایران فرستنده‌های خود را خاموش کرده‌اند تا از رصد سیستم‌های ردیابی ماهواره‌ای جهانی پنهان بمانند.

نشریه فوربس چندی پیش در بیانیه‌ای سیاست‌های تحریمی علیه ایران توسط آمریکا را غیر قابل اجرا خواند حال نوبت به رویترز رسید تا تلویحا به بن‌بست سیاست‌های تحریمی آمریکا علیه ایران اذعان کند. به گزارش رویترز آمارهای موجود از ردیابی کشتی‌های ایرانی حجم بی‌سابقه‌ای از نفت خام ایران در حال ارسال به بندر دالیان چین واقع در شمال شرق این کشور است. رویترز افزود: انتظار می‌رود در مجموع ۲۲ میلیون بشکه نفت خام ایران از طریق سوپرتانکرهای شرکت ملی نفت ایران در ماه‌های اکتبر و نوامبر به دالیان چین برسد تا در انبارهای نفتی این بندر نگهداری شود. دالیان از ژانویه سال ۲۰۱۵ تا کنون، ماهانه بین یک تا سه میلیون بشکه نفت خام از ایران وارد کرده است.

نفت از اواخر مهر در مسیر کاهشی قرار گرفت به شکلی که قیمت‌ها نسبت به اوایل ماه جاری میلادی، بیش از ۱۰ درصد کاهش را نشان می‌دهد. مهم‌ترین دلایل این مسیر کاهشی را

قیمت نفت در کانال ۷۲ دلار قرار بگیرد، در ابتدای مهر برخی از کارشناسان معتقد بودند که نفت تا شروع سال میلادی ۱۰۰ دلاری می‌شود ولی این گونه نشد و در روزهای پایانی آبان هر بشکه نفت به ارزش ۶۴ دلار معامله گردید، در همین زمان نفت برنت ۶۲ دلار و نفت خام ۵۳ دلار را نشان داد.

آذر نیز در مسیر آبان حرکت را ادامه داد جایی که در پایان این ماه هر بشکه نفت اوپک به قیمت ۵۳ دلار معامله گردید، در همین زمان نفت برنت ۵۳ دلار و نفت خام ۴۵ دلار بود. درخصوص چرایی نوسانات اخیر قیمت‌ها دلایل گوناگونی عنوان می‌شود، اما به یقین رشد تولید نفت شیل در آمریکا یکی از مهم‌ترین دلایل افت قیمت‌ها در پاییز بود. نفت شیل از سال ۲۰۱۴ یکی از عوامل تأثیر گذار بر بازار نفت بود، بعضی از کارشناسان نفت معتقد که شیل در دوران طفولیت خود به‌سر می‌برد. این بدان معنی است که نفت شیل آمریکا در بازار نفت کاسته نخواهد شد. نیک باتلر، تحلیل‌گر و نویسنده فایننشال تایمز می‌گوید: تغییر در جغرافیای تولید و مصرف نفت مهم‌ترین عامل اثرگذار بر بازار این کالا در یک دهه گذشته بوده و این تأثیرگذاری در دهه‌های آینده نیز با همین قدرت ادامه خواهد داشت.

محمد بن سلمان در نیمه مهر در مصاحبه‌ای اعلام کرد که نگرانی از بابت عدم تولید نفت ایران نیست و این حجم از تولید توسط این کشور صورت خواهد پذیرفت، این پیام اولین پیام یک مقام سعودی بدون هیچ پرده‌پوشی و به‌طور شفاف از تقابل و اقدامات خصمانه عربستان در بازار نفت علیه ایران است. ولیعهد سعودی

می توان جنگ تجاری بین آمریکا و چین، رشد موجودی انبارهای نفتی، افت بازارهای سهام، ضعف اقتصاد جهانی به خصوص در بازارهای نوظهور، افزایش شاخص دلار به دنبال تداوم سیاست‌های انقباضی در بانک مرکزی آمریکا و ضعف اقتصادی در اتحادیه عنوان نمود.

سانجی سودهیر، گفت: ایران به‌طور تاریخی یک عرضه‌کننده کلیدی نفت به هند بوده است. دبیر مشترک همکاری بین‌المللی در وزارت نفت و گاز طبیعی هند، عنوان نمود: شرکت‌های بخش عمومی ما پیش از این سفارش‌ها برای ماه نوامبر را به ایران داده‌اند. این مقام مسئول همچنین اعلام کرد مسوولان هندی برای دریافت معافیت در زمینه تحریم‌های آمریکا درباره معامله با ایران، در حال مذاکره با دولت آمریکا هستند، پس از ارائه مهلت ۱۸۰ روزه آمریکا، هند و ایران جزئیات مکانیزمی را که به این کشور اجازه می‌دهد پول خرید نفت ایران را به روپیه و به حسابی در یک بانک هندی واریز کند را نهایی می‌کنند.

فایننشال تایمز نیز از حمایت نفتی روسیه از ایران خبر داد به نقل از این روزنامه اقتصادی الکساندر نوک، وزیر انرژی روسیه در نشست اعلام کرد با وجود اینکه تحریم‌های آمریکا از اواسط این هفته اجرایی می‌شوند، این کشور بی‌اعتنا به خواسته‌های واشنگتن به تجارت نفتی خود با ایران ادامه می‌دهد. پیش از این واشنگتن هشدارهای لازم را در خصوص هر نوع اقدامی علیه تحریم‌ها به مسکو داده بود.

در روز موعود یعنی همان ۱۳ آبان دولت دونالد ترامپ خبر از اعطای معافیت نفتی داد، در این خبر هشت کشور، از تحریم‌های نفتی ایران مستثنی شده و قادر خواهند بود با وجود بازگشت فاز دوم تحریم‌های آمریکا از ۵ نوامبر، به خرید نفت از ایران ادامه دهند. این تصمیم نگرانی بازار از کاهش عرضه از سمت ایران کاهش و قیمت‌ها را با افت مواجه کرد. در این روز نفت خام برنت با ۶ سنت کاهش روی ۷۲/۸۳ دلار بر بشکه قرار گرفت. نفت خام آمریکا با کاهش قیمت روی ۶۳/۱۴ دلار بر بشکه ایستاد. واشنگتن اسامی هشت کشور معاف شده از تحریم‌های نفتی ایران را اعلام نکرده است اما شواهد موجود نشان می‌دهد ۵ کشور به احتمال زیاد هند، کره جنوبی، ژاپن، چین و ترکیه هستند.

در نشست دو روزه اوپک نیز توافقی برای کاهش تولید بدست آمد و در بین کشورهای عضو، ایران، ونزوئلا و لیبی از این توافق معاف شده‌اند. مقرر گردید مجموع تولید از ابتدای سال ۲۰۱۹ به مدت ۶ ماه ۱/۲ میلیون بشکه معال ۲/۵ درصد در روز کاهش یابد. سهم یازده عضو اوپک از این کاهش تولید ۸۰۰ هزار بشکه و سهم ۱۰ کشور غیرعضو ۴۰۰ هزار بشکه در روز است. این نشست حواشی زیادی مانند: طولانی شدن زمان نشست اوپک و کشیدن آن به روز دوم، تلاش برخی کشورها برای حضور ایران در توافق کاهش تولید، سفر غیرمنتظره نماینده ویژه آمریکا در امور ایران به وین و دیدار او با مقامات سعودی و همچنین وابستگی هرگونه توافق در

اوپک به موافقت روسیه برای کاهش تولید را در بر داشت. کارشناسان نفت معتقدند که این نشست نتیجه‌ای در بر نداشت و جولیان لی، تحلیلگر بلومبرگ که معتقد به مرگ اوپک است بیان نمود «اگر هنوز کسی نسبت به افول قدرت اوپک تردید دارد، کافی است به تحولات این سازمان ظرف ۱۰ روز گذشته توجه کند.» به گفته لی، این توافق تنها به نفع تولیدکنندگان بزرگ اوپک تمام شد و فشار زیادی را به تولیدکنندگان کوچک‌تر این سازمان وارد خواهد کرد؛ چراکه بزرگ‌ترین اعضای اوپک به همراه روسیه طی ماه‌های اخیر تولیدات خود را به شدت افزایش داده‌اند، اما حال که نوبت کاهش تولید شده است آن‌ها با دیگر کشورهای حاضر در توافق با درصد یکسانی تولید نفت خود را کاهش خواهند داد.

نوسه اینیه پیش بینی نفت در سال آینده میلادی

موسسات مالی و بانک‌های سرمایه‌گذاری از پیش‌بینی‌های قبلی خود بسیار عقب کشیده‌اند و نفت برنت را برای سال ۲۰۱۹ بین ۶۱ تا ۶۸ دلار بر بشکه می‌بینند. به عنوان مثال موسسه مورگان استتلی در آخرین ماه میلادی پیش‌بینی خود با ۱۰ دلار کاهش بر بشکه به ۶۸/۵۰ دلار رساند. این بانک سرمایه‌گذاری معتقد است که کاهش ۱/۲ میلیون بشکه تنها می‌تواند مقابل افزایش چشمگیر عرضه را بگیرد. اس‌اند پی گلوبال پلتس قیمت ۵۵ دلار بر بشکه را در بلندمدت پیش‌بینی نموده این موسسه نیز ۱۰ دلار از پیش‌بینی قبلی خود کاسته است، اداره اطلاعات انرژی آمریکا نیز قیمت‌های ۶۱ و ۵۴ دلار بر بشکه را به ترتیب برای نفت خام برنت و نفت خام آمریکا پیش‌بینی کرد این در حالی است که در نوامبر این اعداد ۱۱ دلار بیشتر بود. اما برخی از کارشناسان نیز عقیده دارند مسائل ژئوپلیتیک و جنگ‌های تجاری و اختلافات واشنگتن و ریاض می‌تواند آستان حوادث غیر قابل پیش‌بینی باشد.

اما آژانس بین‌المللی انرژی بر این باور است که هنوز برای رای دادن به نشست اخیر و تحلیل آن زود است IEA طی گزارشی عنوان نمود: تولید اوپک در ماه گذشته میلادی به بیش از ۳۳ میلیون بشکه بود و کاهش ۱/۲ میلیون بشکه برای جلوگیری از مازاد عرضه در بازار نفت کافی نیست. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال ۲۰۱۹ تقاضا بر نفت اوپک ۳۱/۶ میلیون بشکه در روز خواهد بود. بر اساس این گزارش، میزان رشد تقاضا در سال ۲۰۱۸ حدود ۱/۳ میلیون بشکه در روز برآورد شده بود، که این رقم برای سال ۲۰۱۹ عدد ۱/۴ میلیون بشکه پیش‌بینی شده است، نفت ذخیره شده در کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در ماه اکتبر ۵/۷ میلیون بشکه افزایش یافته و به ۲/۸۷۲ میلیارد بشکه رسیده است.

مراجع

بانک مرکزی ایران - irenex.ir - sena.ir - tsetmc.com

seo.ir

بررسی بازار فلزات

گروه اقتصادی

توسعه اینیه بازار فولاد

در آغاز پاییز بازار جهانی فولاد با شرایط نسبتاً پایداری نسبت به شهریور ماه شروع به کار کرد، این ثبات را می توان با تعطیلات روز ملی چین و کاهش تقاضا جهانی مرتبط دانست، بر این اساس برخی از تحلیل گران انتظار داشتند بعد از پایان تعطیلات چینی بار دیگر شاهد اوج گیری تقاضا در این بازارها باشند. نگاهی به روند حرکتی بازارهای جهانی سنگ آهن نشان از رشد ۱/۱۲ درصدی قیمت این کالا در بازه یک ساله گذشته دارد. آخرین هفته از شهریور این بازار با ۱/۵ درصد رشد روبه رو شد. قیمت سنگ آهن خلوص ۶۲ درصد استرالیا نیز در ابتدای مهر با رقم ۶۹/۵ دلار در هر تن سی اف آر ثبت شد. در بازار سنگ آهن صادراتی ایران، آخرین قیمت سنگ آهن مگنتیت خلوص ۶۱ درصد ۲۰ سنت ارزان تر شده و به قیمت ۳۰/۷ دلار در هر تن فوب داد و ستد شد. سنگ آهن هماتیت صادراتی خلوص ۶۱ درصد ایران نیز ۱۰ سنت افت داشت و ۲۶/۹ دلار شد. قراضه سنگین وارداتی به ترکیه تا ۳ دلار افت و ۳۲۲ دلار در هر تن سی اف آر ثبت شد. قراضه سنگین ۲۰-۸۰ روسیه نیز ۳۲۱ دلار معامله شد. فعالان این بازار معتقدند که چین برگ برنده این بازار است و جنگ تجاری بین چین و آمریکا نیز بیشترین نگرانی را متوجه بخش های معدنی و صنایع معدنی جهان کرده است، که این بازار نیز از این قاعده مستثنی نیست، چین به عنوان یکی از بزرگ ترین اقتصادهای دنیا که بر پایه تقاضای بالایی از مواد معدنی استوار است قادر به تحولاتی عمیق در حوزه های مختلف معدنی دنیا می شود.

فاکتور التهاب ارزی واقعیتی بود که بازار فولاد را با توجه به همستگی بالای آن با دلار تحت تأثیر قرار داد. با توجه به رشد ۴۰۰ درصدی نرخ ارز در ۶ ماهه نخست سال در بازار میلگرد از ابتدای سال شاهد رشد ۸۳ درصدی میانگین قیمت انواع میلگرد و میانگین تیر آهن سبک و سنگین به ترتیب ۵۴ و ۴۴ درصد افزایش را ثبت نموده است. اما با تمامی این تحلیل‌ها در هفته دوم مهر نیز انتظارات برآورده نشد و بازار فولاد روند آرام ولی کاهش خود را پیش رو گرفت، در بازار فولاد ایران نیز حجم عرضه بسیار بالا رفت به شکلی که شرکت‌هایی که تا به حال گذرشان، کمتر به بورس کالا افتاده بود، در این بازه زمانی به زمره عرضه‌کنندگان پیوسته‌اند، به‌عنوان مثال فولاد کاوه اروند، آذر فولاد امین، مجتمع فولاد خراسان، نطنز، سپید و... حتی قیمت‌های ثبت شده نیز نشان از ابهام و سردرگمی در بازار دارد به‌عنوان مثال، ورق گرم سایز ۸ تا ۶۰ فولاد اکسین خوزستان با قیمت پایانی ۳ هزار و ۲۷۶ تومان بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده معامله شده است، این در حالی است که در همان بازه زمانی و یا روزهای نزدیک به آن، شمش فولاد با قیمت ۳ هزار و ۵۰۰ تومان به بالا معامله شده است. بازار جهانی فولاد روند متزلزلی را از خود نشان می‌دهد. و تنها مسبب آن نیز چین است که به بی‌ثباتی در بازار جهانی فولاد دست زده است، بیست و پنجمین روز از آذر نیز راوی سقوط قیمت‌ها در بازار داخلی فولاد بود کاهش مستمر قیمت قراضه و شمش هم یکی از مواردی است که در بازار فولاد تأثیرگذار و نگران‌کننده شده است، چنان که هرچقدر این نرخ پایین‌تر می‌آید پتانسیل افت قیمت‌ها هم بیشتر می‌شود، جمع‌بندی همه این موارد را شاید بتوانیم در معاملات بورس کالا رصد کنیم و تا زمانی که عدم جذابیت در بورس کالا نمود عینی دارد، پتانسیل افت قیمت‌ها هم در بازار وجود خواهد داشت.

نوسعه‌ارینی مس

در میزگرد تخصصی صنعت مس فرصت‌ها و چالش‌های صنعت مس با موضوع مداخله دولت در بازار بررسی شد، در این میزگرد عرضه و تقاضا در بورس کالا طی ۵ سال گذشته، تفاوت قیمت‌ها در بورس کالا و بازار آزاد، تجارت قراضه، محصولات مسی، میزان دسترسی مصرف‌کنندگان در بازار و مواردی از این دست مورد بحث و گفتگو واقع شد. بدون شک ایران با قرارگیری بر روی یک کمر بند مهم معدنی و با استخراج سالانه بیش از ۴۵۰ میلیون تن و اشتغال ۳۰۰ هزار نفر به صورت مستقیم یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان است. میانگین بهای تولید مس در سال‌های گذشته در حدود ۲ هزار و ۸۰۰ دلار و فروش آن ۶ هزار و ۸۰۰ ریال بوده که به عبارتی سود ۱۴۳ درصدی را متضمن بوده، در صنایع دیگر آلومینیوم، کمتر از ۳۰ درصد است. در حوزه سرب کمتر از ۵۰، روی کمتر از ۷۰، نیکل کمتر از ۵۰ و فولاد کمتر از ۳۰ درصد است، به ترتیب مس، روی، نیکل، سرب، آلومینیوم و فولاد بیشترین سود

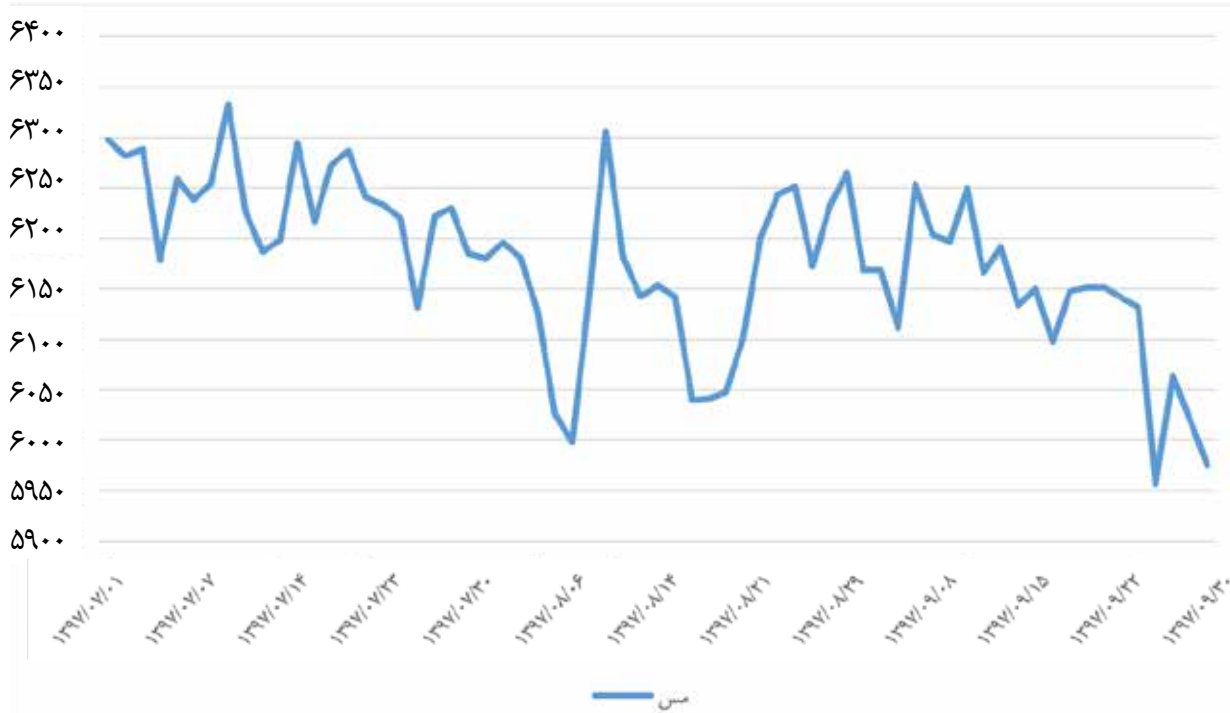
آوری را دارند.

صادرات مواد و صنایع معدنی کشور در سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۵۷/۷ میلیون تن به ارزش ۷ میلیارد دلار بود که پیش‌بینی این عدد برای سال ۱۳۹۷ حدود ۱۰ میلیارد دلار صادرات است که ۲۲ درصد کل صادرات کشور را تشکیل می‌دهد. مس با تولید جهانی حدود ۲۲/۹ میلیون تن در سال ۲۰۱۷، بعد از فولاد و آلومینیوم به‌ترتیب با تولید جهانی حدود ۱۶۹۱ و ۶۳/۴ میلیون تن، سومین فلز استراتژیک و پر مصرف دنیا به‌شمار می‌رود. ذخایر معدنی مس ایران ۳/۲ درصد دنیا را شامل می‌شود، در حوزه مس کاتدی نیز با توجه به تغییرات در تکنولوژی کاهش تولید از ۰/۹ درصد به ۷ درصد را شاهد بودیم. از طرفی ظرفیت تولید مس کاتدی در کشور در سال جاری حدود ۲۰۰ تا ۲۳۰ هزار تن است، به این معنا که پتانسیل بسیار بالایی در این زمینه موجود است، در حوزه صنایع پایین دستی نیز با توجه به ظرفیت ۹۴۰ هزار تنی مجموع تولیدات ۱۶۰ هزار تن یا به عبارت دیگر بهره‌برداری ۱۷ درصدی را شاهد بودیم که به نظر نیاز به دقت و حساسیت بیشتری است. در سه سال گذشته کاتد شرکت ملی مس ایران به میزان ۱۰۴ هزار تن، ۳۲ هزار تن و ۶۶ هزار تن صادر شده و پیش‌بینی می‌شود میزان ۶۶ هزار تن هم طی سال جاری صادر شود. کنسانتره در سه سال گذشته به ترتیب ۵۰۰ هزار تن، ۵۵۰ هزار تن و برای سال جاری ۳۶۰ هزار تن است که به احتمال زیاد این رقم تا پایان سال به همان رقم ۵۰۰ هزار تن برسد.

ارزش صادرات شرکت ملی مس ایران در سه سال گذشته به صورت میانگین بیش از ۱/۱ میلیارد که با احتساب صنایع پایین دستی به حدود ۲ میلیارد دلار افزایش پیدا کند. بررسی‌های بازار مس نشان می‌دهد که از ابتدای فصل پاییز تا انتهای این فصل کاهش در حجم معاملات و تقاضا در مدار قرار گرفته است، جایکه نسبت قیمت‌های ارائه شده با شرایط اقتصادی توجیه مناسبی برای خرید ایجاد نموده است، بر اساس نمودارهای همراه تقاضا برای مقتول از محدوده ۴۵ هزار تن در مرداد به محدوده هزار تن در ماه جاری رسیده و این در حالی است که عرضه از رقمی در حدود ۵ هزار تن به محدوده ۱۵ هزار تن افزایش یافته است. قیمت جهانی مس نیز پس از ۲۰۱۱ که به بالاترین رقم خود یعنی ۱۰ هزار و ۲۰۰ دلار رسید، روند معکوس را آغاز کرد تا در سال ۲۰۱۷ به کف ۴ هزار و ۳۰۰ دلار رسید. در سال ۲۰۱۸ سقف قیمت مس ۷ هزار و ۳۵۰ دلار بود. می‌توان پیش‌بینی نمود روند آتی قیمت جهانی مس با وجود تهدیدهایی اقتصاد جهانی، نزاع ارزی دولت آمریکا با بقیه کشورها از جمله چین قیمت‌ها در آینده نزدیک معکوس شود.

گروه تحقیقات بین‌المللی بیزریپورت پیش‌بینی کرده است تولید جهانی از ۲۳/۴ میلیون تن در سال ۲۰۱۸ به ۲۹/۹ میلیون تن تا سال ۲۰۲۷ افزایش یابد که این موضوع بیانگر میانگین رشد سالانه ۲/۷ درصد است و در مقایسه با میانگین نرخ رشد سالانه

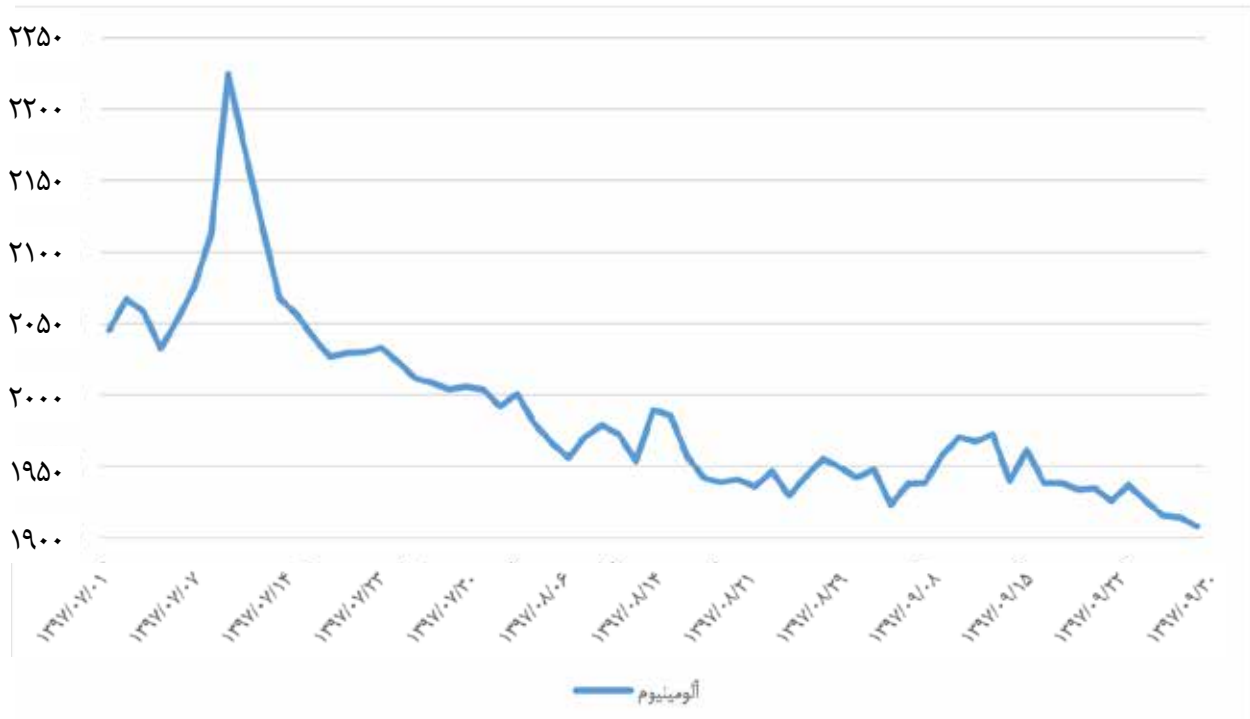
۲/۵ درصد در دوره ۱۰ سال گذشته تغییر محسوسی نداشته است. بر اساس گزارش رسمی شرکت شیلیایی کودلکو، طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۸، حدود ۵ درصد از متوسط عیار مس معادن شیلی کاهش یافته است. براساس آخرین گزارش گروه بین‌المللی مطالعات مس (ICSG)، پیش‌بینی می‌شود سال ۲۰۱۸ با کسری عرضه ۹۰ هزار تنی مس تصفیه شده به پایان برسد، این رقم بیش از ۲ برابر پیش‌بینی کسری قبلی است. افزایش ۲ درصدی بازیابی مس در بخش معدن، تنها توانسته بخشی از افت عیار معادن را جبران کند؛ به‌گونه‌ای که شرکت دولتی کودلکو اعلام کرده حجم تولید در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۸، حدود ۴۱ هزار تن کمتر از مدت مشابه سال ۲۰۱۷ است. اگرچه تنش‌های تجاری میان دو اقتصاد بزرگ جهان، چین و آمریکا، موجب نگرانی اهالی بازار فلزات پایه شده، اما عوامل بنیادی بازار مس همچنان قدرتمند است.

توسعه ابرنیه آلومینیوم

جای تزریق نقدینگی سرگردان به بازارهای واقعی، توسعه بازارهای مالی رقم خواهد خورد. بررسی مبادلات این بازار نشان می‌دهد رشد حجم عرضه مطابق با تقاضا نیست و افزایش تقاضا قیمت این بازار را افزایش می‌نماید، این شرایط نقد تولیدکننده‌ها به روند قیمت‌ها در بورس را نیز پوشش می‌داد، در نیمه مهر ماه در بورس کالا شمش آلومینیوم ۹۹/۸ درصد با قیمت پایه ۲۰ هزار و ۵۳۱ تومان بود که با رقابت به قیمت ۲۲ هزار و ۲۱۹ تومان رسید. در بازارهای جهانی نیز قیمت این فلز به رقم ۲ هزار و ۷۵ دلار در هر تن رسید.

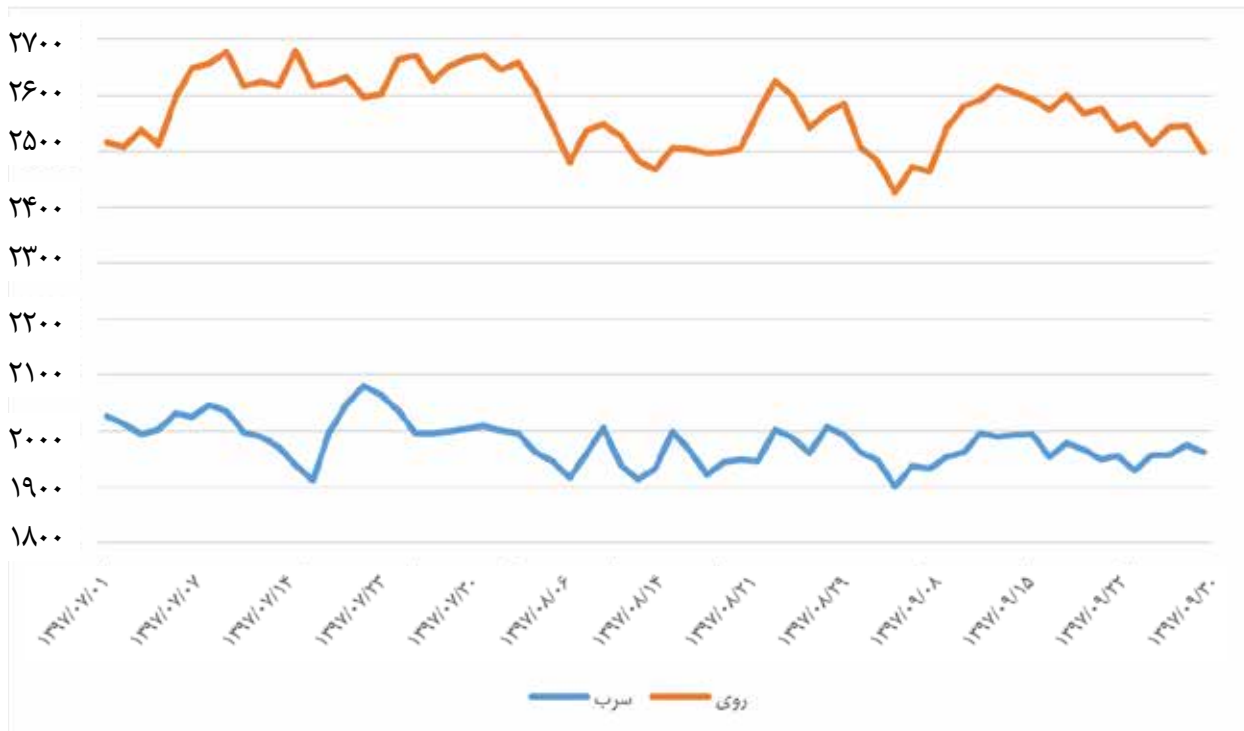
مجددا آلومینیوم در بورس کالا قرار گرفت، وقفه‌های ایجاد شده در ارائه این محصول تعادل بازار را برای مدتی بر هم زده بود که، فعالان این بازار معتقدند در صورت عرضه‌های منظم آلومینیوم در بورس کالا و پاسخگویی به نیاز صنایع پایین‌دستی، شاهد تعادل در حجم عرضه و تقاضا و تعادل قیمت‌ها خواهیم بود تجربیات جهانی نیز با اعتماد به مکانیزم بازار و کشف قیمت‌ها براساس نظام عرضه و تقاضا به ثبات رسیده اند، با بهره‌گیری از ابزارهای مشتقه از جمله قراردادهای آتی و آپشن، شاهد پیوند بازار پول و سرمایه در کنار بازارهای کالایی خواهیم بود و از سوی دیگر به

نوسمه‌آیینیه سرب و روی

سرب بوده‌ایم، سرانه مصرف سرب در ایران ۰/۹۲ کیلوگرم در برابر حدود ۱/۵ کیلوگرم به ازای هر نفر در دنیا است. کره جنوبی سرانه مصرف روی ۴/۱۲ کیلوگرم به ازای هر نفر در سال ۲۰۱۷ را ثبت کرد که نشان از پیشرفت صنایع گالوانیزاسیون این کشور دارد. پیش بینی می شود با توجه به متغیرهای راه اندازی معادن جدید مانند مهدی آباد یزد، و پیشرفت تکنولوژی و فن آوری، رقابت پذیری میانگین قیمت شمش روی در حدود ۲ هزار و ۳۰۰ دلار باشد. در آخرین روز از معاملات ماه نوامبر، قیمت شمش روی به ۲ هزار و ۶۲۸ دلار به ازای هر تن رسید؛ با شروع ماه دسامبر افزایش تقاضا برای شمش روی و کاهش موجودی انبارهای بورس فلزات لندن سبب شد تا قیمت شمش روی وارد فاز افزایشی شود. در هفته اول معاملات و در روز ۴ دسامبر قیمت شمش روی با ۲/۹ درصد افزایش نسبت به آخرین روز معاملات ماه نوامبر به ۲ هزار و ۷۴۰ دلار به‌ازای هر تن رسید. این روند افزایشی در روزهای بعد ادامه نداشت و در نهایت در آخرین روز معاملات از هفته اول ماه دسامبر قیمت شمش روی به ۲ هزار و ۷۰۹ دلار به‌ازای هر تن رسید. در هفته دوم معاملات قیمت شمش روی روند کاهشی را داشت تا در نهایت در روز ۱۴ دسامبر به ۲ هزار و ۵۶۰ دلار به‌ازای هر تن رسید.

بزرگترین مشکل پیش روی این صنعت در حال حاضر عدم صادرات آن است، صنعت سرب و روی صادرات محور است و تنها ۵ درصد از آن در صنعت گالوانیزه مورد بهره برداری قرار می گیرد، فعالان این صنعت حذف صادرات این محصول را که از خاک تا صادرات ارزش افزوده برای کشور دارد را خود تحریمی و فرصت سوزی می دانند. چالش هایی مانند فاصله معدن تا کارخانه و بالا بودن قیمت تمام شده کنستانتتره شمش روی نسبت به بازار بستری برای سفته بازی و رانت را ایجاد می کند. دولت با معیارهای نظارتی می تواند برخی از این مشکلات تولید کنندگان را حل و فصل نماید. در حال حاضر معدن سرب و روی مهدی‌آباد با ۲۰ میلیون تن ذخیره، دومین ذخیره معدنی روی جهان محسوب می‌شود. با توجه به مطالعات انجام شده و کنسرسیون صورت پذیرفته در این معدن، شاهد تولید کنساتتره روی با عیار ۳۵ درصد خواهیم بود که کمک بسیار بزرگی به تامین خوراک برای این صنعت خواهد کرد. در سال گذشته ۱۹۷ هزار تن شمش روی تولید شد که حدود ۱۴۵ هزار تن صادر شد. ۱۷۶ هزار تن شمش سرب نیز تولید شد که حدود ۱۱۵ هزار تن صادر شد. ظرفیت تولید روی ۴۷۵ هزار تن می باشد که نیمی از آن محقق شده در سال های اخیر برخلاف دنیا شاهد کاهش در سرانه مصرف

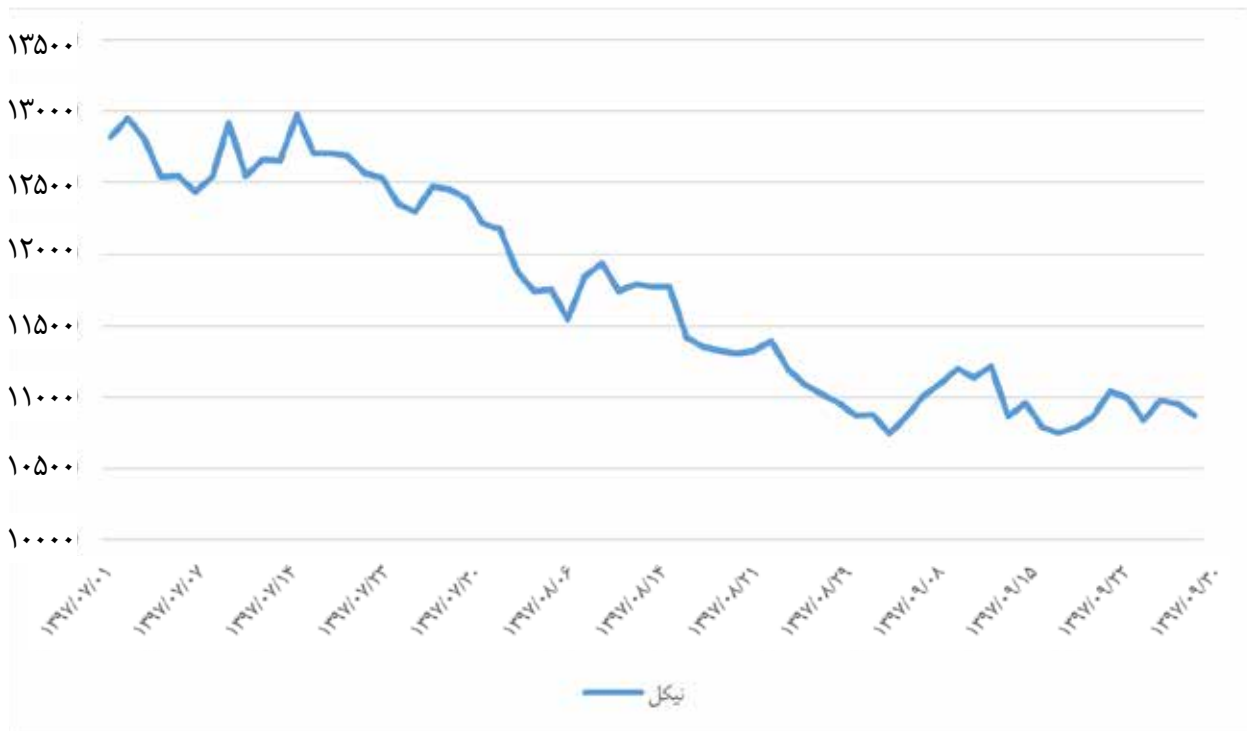

صحت پیش‌بینی‌های شمارگان پیش است. اما برخلاف روند عرضه و تقاضای این فلز کاهش ۱۵ تا ۲۰ درصدی قیمت نیکل در نیمه اول سال رقم خورد است که دلایل اصلی آن را می‌توان به نگرانی‌های موجود برای رشد اقتصاد جهانی ناشی از جنگ تجاری دانست، که این موضوع بر بسیاری از بازارهای فلزات اساسی اثر قابل توجهی داشته است.

نوسعه اینیة نیکل

فعالان بازار نیکل بر این باورند که تقاضای نیکل در حوزه تولید باتری در سال‌های آتی رشد قابل توجهی خواهد یافت. این اتفاق به دلیل رشد روزافزون تولید خودروهای الکتریکی و تولید ترکیبات کاتدهای نیکل با عیار بسیار بالا است. در سال ۲۰۱۸ عرضه و تقاضای نیکل تعادل کمی داشت که این امر نشانگر

که یک شرکت بزرگ معدنی و فلزی در سوئیس است شاخص نااطمینانی سیاست اقتصادی را با توجه به سیاست‌های اقتصادی تهاجمی ترامپ در مسیر صعودی می‌بیند. بنابراین گزارش، این شاخص که از رقم ۲۸۰ در سال ۲۰۱۶ به ۱۲۰ در فوریه سال جاری میلادی رسیده بود طی مدتی کمتر از ۹ ماه بار دیگر به بالاتر از ۲۰۰ برگشته است و نشانه‌هایی از کاهش آن نیز تا سال آینده مشاهده نمی‌شود، که مهم‌ترین دلایل آن را می‌توان خروج آمریکا از پیمان‌های اقتصادی و تجاری مختلف در حدود بیش از یک سال اخیر از یکسو، راه‌اندازی جنگ‌های تجاری و وضع تعرفه‌های تجاری با کشورهای بزرگی همچون چین از سوی دیگر، اعمال تحریم و تعرفه روی اقتصاد ترکیه و ایران از سوی دیگر همگی روی این شاخص اثر منفی بر جای گذاشته است و این موضوع نگرانی‌ها از وضعیت اقتصادی کشورهای دنیا را در سال آینده بیشتر نشان می‌دهد.

مراجع:

بانک مرکزی ایران - tsetmc.com - sena.ir - irenex.ir

توسعه‌یابی پیش بینی آینده بازار فلزات اساسی

در یک جمله می‌توان گفت همه‌چیز این بازار به اعمال سیاست‌هایی برمی‌گردد که ابرقدرت‌های اقتصادی جهان در مواجهه با یکدیگر در پیش می‌گیرند. ولی با توجه به شواهد موجود تنش‌های چین و آمریکا رو به سردی است و حتی می‌توان انتظار تفاهم نسبی بین این دو کشور را نیز داشت، از این رو کاهش نوسانات در زمینه کالاهای و خصوصاً سنگ‌آهن، فولاد و زغال‌سنگ رقم خواهد خورد. و عرضه و تقاضا فارغ از مسائل سیاسی قیمت‌های آینده را تعیین خواهند کرد. و این روند جو آرامی را برای سه ماهه اول سال ۲۰۱۹ رقم می‌زند، نشست سرانه سالانه حزب کمونیست چین روی اتفاقات سال ۲۰۱۹ در زمینه فولاد تاثیرگذار خواهد بود. در حقیقت شی‌جین‌پینگ در دو زمینه بازار مصرف داخلی فولاد چین و پروژه‌هایی که درخصوص این طرح و طرح‌های مشابه ایجاد خواهد شد تمرکز بیشتری خواهد کرد و یک تقسیم‌بندی بازار دقیق‌تری بین آمریکا و چین در ابتدای سال ۲۰۱۹ از نظر تفکیک بازارهای کلان (نه تنها در زمینه فولاد) صورت خواهد گرفت. از سوی دیگر شرکت گلنکور

شرکت بانیان دژپاد با تکیه بر نیروی انسانی جوان و خلاق و مبتنی بر تئوری های نوین با انجام پروژه های عمرانی و ساختمانی فعالیتش را از سال ۱۳۸۸ آغاز نموده. این شرکت در سال های گذشته در منطقه ۲۲ فعالیت های شایان ذکری را در کارنامه خود دارد، از این رو با مدیرعامل محترم این شرکت جناب آقای مهندس محسن کافی به گفت و گو نشستیم که شرح آن را در ادامه می خوانید.

توسعه ابنیه | لطفا خودتان را معرفی نمایید و خلاصه ای از سوابق فعالیت تان ارائه دهید

از سال ۱۳۸۳ بعد از فارغ التحصیلی در رشته عمران به عنوان سرپرست کارگاه با شرکت بانیان دژپاد (گراید ۳ رشته ابنیه) در پروژه ۳۰۰ واحدی شهاب شهر متعلق به نیروی زمینی ارتش کار را آغاز و از سال ۱۳۸۶ بعنوان سرپرست کارگاه با شرکت ابنیه فنی تهران (گراید ۱ ابنیه) در پروژه پارسیا متعلق به تعاونی مسکن نمونه رسا همکاری نموده و از سال ۱۳۹۰ شخصا بعنوان پیمانکار شروع بکار کردم که تا کنون ادامه داشته است.

توسعه ابنیه | شاخص ترین فعالیت های که در این حوزه و به ویژه در منطقه ۲۲ تهران در چند سال اخیر داشته اید را به اختصار بفرمایید.

- اجرای سازه بتنی ۳ برج ۲۶ طبقه به متراژ ۷۰۰۰۰ مترمربع به عنوان سرپرست کارگاه پیمانکار (تعاونی مسکن نمونه رسا)
 - اجرای سفت کاری و نازک کاری ۶ برج ۲۶ طبقه به متراژ ۱۳۲۰۰۰ مترمربع بعنوان سرپرست کارگاه پیمانکار (تعاونی مسکن نمونه رسا)
 - اجرای صفر تا صد یک برج ۲۶ طبقه به متراژ ۲۵۰۰۰ مترمربع بعنوان پیمانکار (تعاونی مسکن نمونه رسا)
 - اجرای ۲ باب مدرسه ۴۰ کلاسه بعنوان پیمانکار (تعاونی مسکن نمونه رسا)
 - اجرای فنداسیون و دیوار برشی و سقف های مجتمع تجاری اداری آرتمیس بلوک های ۴ و ۵ بعنوان پیمانکار (تعاونی مسکن نمونه رسا)
 - اجرای فنداسیون و دیوار برشی و سقف های مجتمع تجاری اداری لکسون به متراژ ۴۰۰۰۰ مترمربع تا طبقه همکف (تعاونی توسعه ابنیه همت)
 - اجرای بخشی از سقف های عرشه فولادی مجتمع تجاری اداری لکسون به متراژ ۲۲۰۰۰ مترمربع (تعاونی توسعه ابنیه همت)
 - ساخت بیش از ۶۰ واحد مسکونی شخصی در مناطق مختلف تهران و اصفهان

توسعه ابنیه | چطور با تعاونی ها آشنا شدین؟

تقریباً در تمامی سال های فعالیت حرفه ای با تعاونی های همکاری داشتیم و پروژه های زیادی را با آن ها به اتمام رساندیم ولی از سال ۱۳۹۳ با تعاونی توسعه ابنیه همت در پروژه لکسون همکاری می کنیم، در این پروژه ما به عنوان پیمانکار در بخش های اجرای فنداسیون، اجرای دیوار برشی و دیوار حائل طبقات منفی و اجرای سقف عرشه فولادی طبقات مثبت ایفای نقش نموده ایم.

توسعه ابنیه | چه دلیلی موجب شد که بیشترین تمرکز خود را بر روی پروژه لکسون قرار دهید؟

حجم انبوه ساختمان های تجاری اداری لوکس و عدم تحقق سود مورد انتظار این پروژه ها و لزوم توجه به ارزیابی تخصصی مالی و اقتصادی را دو چندان کرده، برای دستیابی به بالاترین بازده ممکن روی سرمایه گذارها باید آن دسته از طرح و پروژه هایی انتخاب شوند که توجیه مالی اقتصادی آنان به صورت واقع بینانه صورت پذیرفته، تنها در چنین شرایطی است که ذینفعان می توانند امیدوار به تحقق سودهای پیش بینی شده خود شوند. بر این اساس حساسیت مدیران تعاونی توسعه ابنیه

همت و آشنایی ایشان با تکنیک های ارزیابی و انتخاب پروژه ها ضروری است که می توان اذعان کرد که پروژه لکسون از لحاظ مقدمات امکان سنجی اقتصادی و همچنین تحلیل حساسیت پروژه های تجاری اداری و تعیین ساختار بهینه تامین مالی به عنوان یک پروژه لوکس در غرب تهران مهم ترین عوامل تمرکز ما بر روی این پروژه است.

نوسمه اینیه پروژه لکسون را از منظر ساخت و تکنولوژی چگونه ارزیابی می کنید؟

برج لکسون یکی از مرتفع ترین برج های تجاری اداری ایران با ارتفاع ۱۱۰ متر می باشد. سازه برج فلزی و متشکل از دیوار های حائل و برشی بتنی و سقف آن تا طبقه همکف دال بتنی و طبقات مثبت عرشه فولادی طراحی و ساخته شده است. طراحی و بازنگری سازه اصلی و قطعات الحاقی در برابر زلزله بر اساس استانداردهای معتبر و بر طبق دانش روز انجام گرفته است. برای ایجاد نمای زیبا و با صلابت با در نظر گرفتن فاکتورهایی همچون فشار باد، تابش آفتاب و مسائل مختلف دیگر مورد استفاده قرار گرفته. مصالح و موارد مصرفی در داخل برج لکسون از بهترین نوع ممکن انتخاب شده و در انتخاب آنها فاکتورهایی از قبیل ایمنی و زیبایی و دوام بطور کامل رعایت شده است. این پروژه توسط شرکت های داخلی و خارجی بین المللی توسعه ساختمان در حال ساخت می باشد.

نوسمه اینیه آینده شرکت بانیان دژپاد را چگونه ترسیم می کنید؟

انشاء الله با یاری و اتکا به حضرت حق، برنامه های مدونی را برای کسب و کار، انتشار دانش و متدهای نوین در حیطه کاری و از سویی دیگر با توجه به رویکرد سالیان گذشته آماده همکاری با انبوه سازان، در بخش های عمرانی، مسکونی، تجاری و اداری هستیم.

نوسمه اینیه در پایان گفتگو اگر صحبتی باقی مانده آن را بیان بفرمایید

با تشکر از خانواده، همکاران و دوستان بویژه سردار امیر اسماعیل تیریزی و آقای مهندس جهرمی که از سال ۱۳۸۶ در اتحادیه تعاونی مسکن نمونه رسا و تعاونی توسعه ابنیه همت بعنوان کارفرما بنده را یاری نمودند تشکر می نمایم و از خداوند متعال سلامتی و شادمانی را برایشان آرزومندم.

تبلیغات

Advertising

ASEMAN ABI RESIDENTIAL TOWER

برج مسکونی آسمان آبی

برج مسکونی آسمان آبی در زمینی به مساحت ۹۹۱ متر مربع واقع در منطقه ۲۲ تهران - میدان ساحل - بلوار جوزانی - خیابان تبریزی در محدوده شمال دریاچه چیتگر قرار گرفته است. این پروژه شامل ۱۶ طبقه می باشد که از ۱۲ طبقه مسکونی و ۱ طبقه همکف (شامل بخش های تجاری) و ۳ طبقه پارکینگ برخوردار است.

پروژه آسمان آبی با چشم اندازی زیبا به ساحل شمالی دریاچه چیتگر از پروژه های ویژه مسکونی منطقه ۲۲ در محدوده دریاچه می باشد.

دفتر اطلاع رسانی پروژه: شهرک گلستان - میدان موج - خیابان صدف - نبش خیابان دریا - دفتر پروژه

تلفن دفتر فروش: ۰۲۱۴۴۷۵۵۷۱۹ - ۲۳-۲۴ - ۰۲۱۴۴۷۱۰۰۹۷ - ۰۲۱۴۷۸۴

۰۹۱۲۳۱۱۸۱۹۰ - ۰۹۱۲۱۰۱۱۰۶۱ - ۰۹۱۲۱۰۰۳۶۲۳

گروه صنعتی نگین برج قائم

گروه صنعتی

نگین برج قائم

NBG
industrial group

تلفن:

۰۲۱۷۷۷۲۶۰۰۴ – ۰۰۱۱۴۲۴۳۳۶۷۷

وب سایت:

www.negin-ig.com

برج مسکونی

فرزانگان

FARZANEGAN
Residential Tower

امکانات رفاهی

- * لابی مجلل ۵۰۰ متری با ارتفاع ۶ متر و کنترل ورود و خروج ساکنین
- * دارای کافه رستوران با ظرفیت ۵۰ نفر
- * دارای سالن اجتماعات با ظرفیت ۱۰۰ نفر
- * دارای سیستم های هوشمند اعلام و اطفاء حریق
- * دارای سیستم های کنترل روشنایی، دما، تردد، صوت و تصویر

برج مسکونی فرزانگان

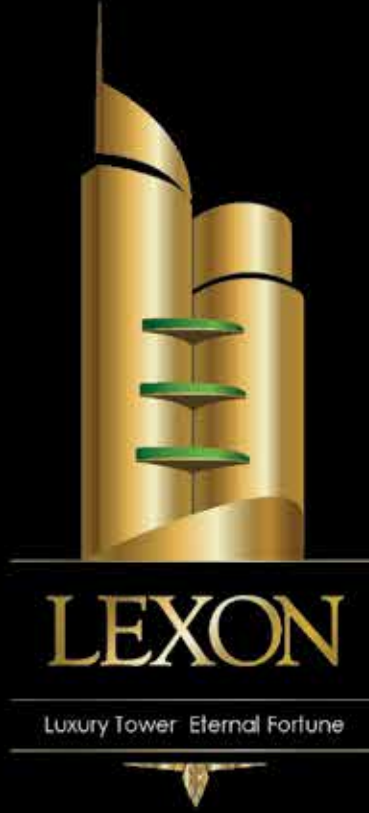
برج فرزانگان در زمینی به مساحت ۴۰۰۰ متر مربع واقع در منطقه ۲۲ تهران انتهای بلوار کاج در محدوده پارک جنگلی چیتگر قرار گرفته است. زیربنای این پروژه ۳۲۲۸۶ متر مربع می باشد. این پروژه دارای ۱۲۸ واحد مسکونی ۵۷۰ متر مربع تجاری و ۲۰۸ متر مربع مجموعه ورزشی می باشد. این پروژه با ارتفاع ۸۸ متر یکی از بلندترین برج های مسکونی منطقه می باشد.

دفتر اطلاع رسانی پروژه: شهرک گلستان - میدان موج - خیابان صدف - نبش خیابان دریا - دفتر پروژه

تلفن دفتر فروش: ۰۲۱۴۴۷۵۵۷۱۹ - ۰۲۱۴۴۷۱۰۰۹۷ - ۰۲۱۴۷۸۴

۰۹۱۲۳۱۱۸۱۹۰ - ۰۹۱۲۱۰۱۱۰۶۱ - ۰۹۱۲۱۰۰۳۶۲۳

برج مجلر لكسون

www.LEXONTOWER.com

LEXON LUXURY TOWER
AS THE HIGHEST PROJECT

ساحل شرقی دریاچه چیتگر

East Coast of
Chitgar Lake